

Siyaset âleminde iki mühim hâdise

1-Lehistan eski Alman müstemlekelerinden bir kısmını istiyor

2-Fransa ile Almanya, harbi bertaraf eden bir deklarasyon imzalayacaklar

Leh gazeteleri " Kamerun bize verilmelidir! ", diyor

Londra 7 (Hususi) — Bu akşam çıkan Varşova gazeteleri, tekrar Lehistanın müstemleke ihtiyacından bahsetmektedirler.

Bu gazetelere göre Lehistanın mütemadiyen artmakta olan nüfusu, müstemleke ihtiyacını bir zaruret haline getirmiştir.

Bundan başka, Almanyanın hâkimiyeti altında bulunan eski Polonya topraklarına tesahub etmiş olan Lehistanın eski, Alman müstemlekelerinden de bir hisse almağa hakkı vardır.

Bu şekilde mütalea yürüten gazetelerden biri, Kamerun'un Lehistanına verilmesini açıkça istemektedir.

Son Posta — Eski bir Alman müsteml ekisi olan Kamerun, şimdi Fransız himayesi altında bulunmaktadır.

İngiliz - Alman deklarasyonu bu hafta imzalanacak

Londra 7 (Hususi) — İyi haber alan mahfellerde ısrarla söylendiğine göre pek yakında, Fransa ile Almanya arasında birbirine karşı harbetmemek için bir deklarasyon imzalanacaktır.

Bu deklarasyon, geçenlerde Münih'te İngiltere ile Almanya arasında imzalanan deklarasyonun aynı olacaktır.

Paris 7 (A.A.) — Bone, bugün öğleden sonra Almanya büyük elçisini kabul etmiştir.

Dünkü Meclis toplantısı

Atatürkün Meclise gönderdikleri cevab sürekli alkışlarla karşılandı, bundan sonra encümenler seçimi yapıldı

Ankara 7 — B. M. Meclisi bugün Re-fet Canitez'in başkanlığında toplanmıştır. Celsenin açılmasını müteakib Reisi - cumhur Atatürk tarafından B. M. Meclisi Reisi A. Rendaya gönderilmiş olan aşadaki telgraf okunmuştur:

«C. Büyük Millet Meclisinin yeni yıl çalışmasına başlarken hakkında izhar buyurduğunuz yüksek duy -

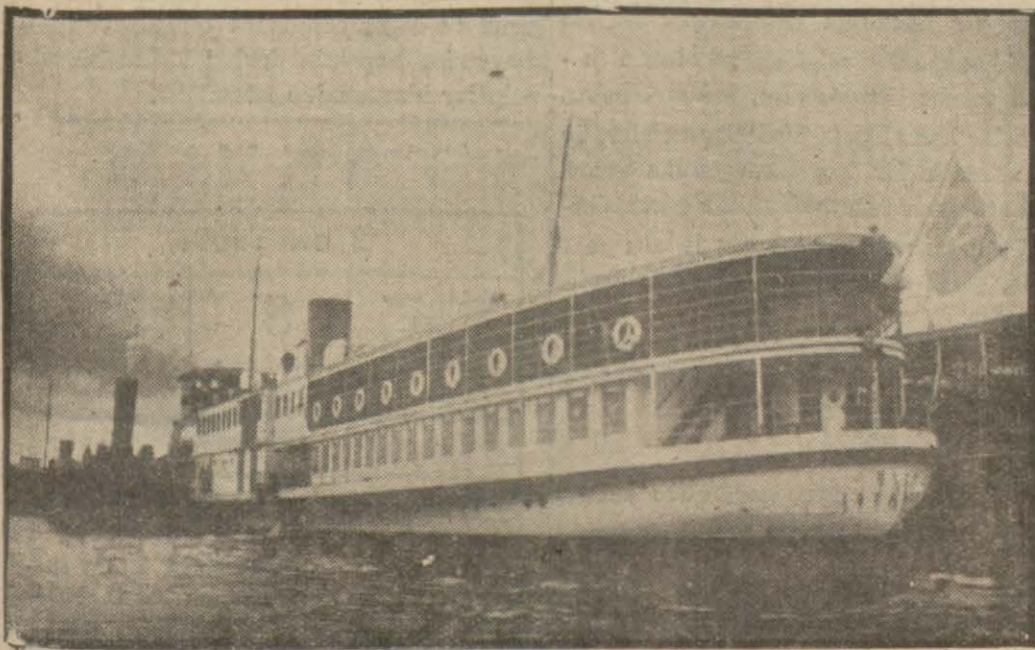
gularдан çok mütehasis oldum. Büyük Kamutaya teşekkür ve derin saygılarımı arz ederim.»

Meclis heyeti umumiyesinin sürekli ve şiddetli alkışlarla karşılanan bu telgrafın okunmasını müteakib Hatay Meclis Reisi Abdülğani Türkmen tarafından gönderilen şu telgraf okunmuştur:

(Devamı 11 inci sayfada)

Denizbank 17 yeni vapur sipariş edecek

40 dakikada Büyükdaya, 1 saat 21 dakikada Yalovaya gidecek motörler yaptırılacak, sevahili mütejavire için iki vapur daha ısmarlanacak

Sevahili mütejavire için yaptırılıp limanımıza gelen Ülev vapuru.

(Yazısı 4 üncü sayfada)

Bir uçuşta Mısırdan Amerikaya

İngiliz askerî tayyarecileri rökör kırdılar

Londra 7 (Hususi) — Cumartesi sabahı Mısırdan hareket ederek, merhasiz mesafe rökörünü kırmağa teşebb - (Devamı 11 inci sayfada)

Dünyanın en zeki kadını kimdir?

Amerikada 5,000,000 kadının iştirak ettiği seçimde Bayan Halide Edib ikinciliği kazanmış

Amerika gazetelerine göre Amerika-da beş milyon kadın; (dünyanın en zeki beş kadını) seçmişlerdir. Bu seçimi tertib eden Amerika kadın gazeteleri konsiyorsomudur. Seçimin neticesini tesbit edebilmek için dört ay çalışılmıştır.

(Devamı 11 inci sayfada)

ilk Ergani bakırı ilkkânunda akitilacak

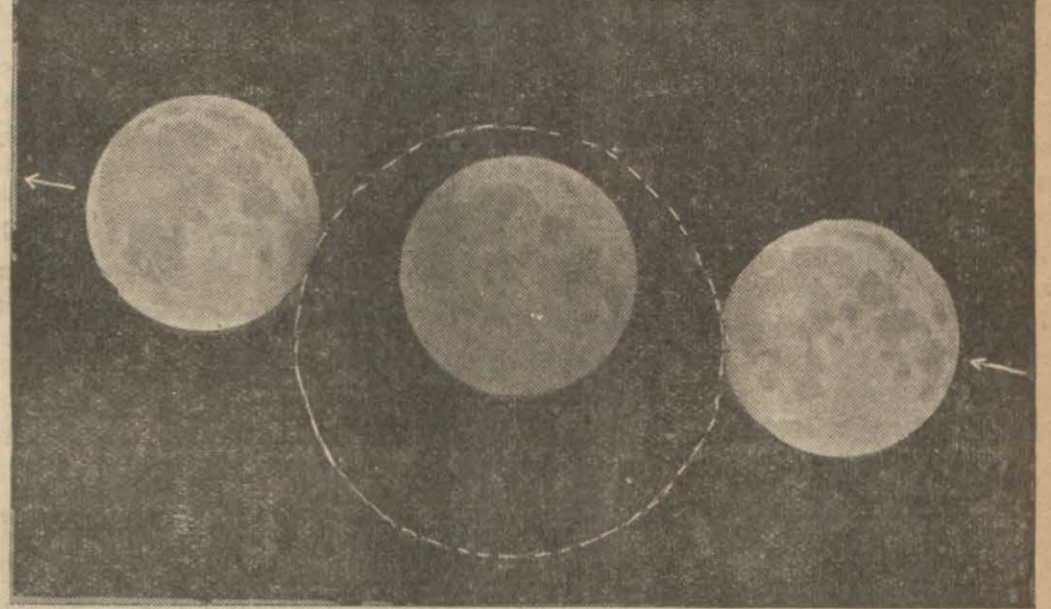
Ankara 7 (Hususi) — Ergani bakır madeninin bütün tesisatı tamamen ikmal edilmiştir. Saf Türk bakırı birincikânun ayının 1 inde ilk defa olarak akitilacaktır.

Ergani madeninden senevi 7700 ilâ 10000 ton kadar saf bakır harice sevkedilecektir. Bu suretle hem endüstrimizin bakır ihtiyacı tamamen karşılanacak, hem de mühim bir döviz kaynağı temin edilmiş olacaktır.

DÜN GECE AY TUTULDU

Anadolunun bazı yerlerine kar yağdı

Karadeniz ve Ege denizinde şiddetli bir karayel fırtınası var, vapurlar limanlara iltica ettiler

Dün geceki külli husufun vukuunu gösterir temsili bir resim (Ayn tutulmaya başlaması, tam tutulması ve kurtuluşu)

Dün gece ay tutulmuştur. Şehrimizden çok iyi görülen bu külli husuf hâdisesi İstanbul Rasadhanesinin evvelce verdiği malûmat hilâfına olarak ancak gece yarısına doğru vuku bulmuştur. İstanbullular ayın saat 18,41 de tutulmağa başlamasını uzun uzun beklemiş - (Devamı 11 inci sayfada)

30 gizli fuhuş yuvası daha aranacak

Zabita ve adliyenin gizli fuhuşla yaptıkları mücadele muvaffakiyetli semereler veriyor

Gizli fuhuş yaptırın ve genç kadınları fuhuş teşvik edenlere karşı İstanbul zabita ve adliyesinin açtığı mücadele muvaffakiyetle devam etmektedir. Sami Altaş ve Ziya Duman isimlerinde iki suçlunun daha yakalanarak, adliyeye

teslim edildiklerini yazmıştık. Beyoğlu sulh ceza mahkemesinin kararile muvakkaten tevkiif olunan maznunlar, dün üçüncü sorgu hâkimi Saminin huzuruna çıkarılmışlardır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Şehrin 50 ilk ve 10 orta mektebe daha ihtiyacı var

İstanbul köylerinde bu sene 30 ilkmekteb yapılacak, fakat mektebsiz köyler, 20 mekteb binasını da kendi paralarile inşa edeceklerini bildirdiler

Kültür Direktörlüğünün Vekâlete yoladığı rapor

İlk ve orta tahsil çağı gençlerinin sayısı yıl geçtikçe çoğalmaktadır. Maarif Vekâleti bu çoğalmayı nazarı itibara alarak önümüzdeki seneden itibaren tedbir alacak ve mektebler tedrisata başladığı esnada izdihama ve muallimsizliğe meydan verilmeyecektir. İstanbul Maarif Müdürlüğü gelecek seneki mekteb, muallim ve talebe vaziyetini şimdiden tesbit etmiş Maarif Vekâletine bildirmiştir. Maarif Müdürlüğünün Vekâlete göndermiş olduğu rapora göre İstanbulda yeniden elli ilk mektebe ve yalnız önümüzdeki senelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere on kadar orta mektebe lüzum vardır. Maarif vekâleti diğer vilâyetlerin de aynı şekildeki ihtiyaçlarının bir sene evvelinden - (Devamı 11 inci sayfada)

İstanbul Kültür Direktörü Tevfik Kut

Şimdiye kadar okuduğunuz deniz romanlarının en güzeli

DENİZ ŞEYTANI

Bugün başladık, 13 üncü sayfamızda okuyunuz!

Hergün

İhracatımızı Artırmak için

Yazan: Muhittin Birgen

İngiltere ile ve Almanya ile akdettiğimiz mal kredileri Türkiye için ihracatını artırmak bakımından geniş imkânlar veren iki güzel iş oldu. Bu iki kredinin Türkiye devletine temin ettiği geniş harif tediye kuvveti ve memleketin fennî noksanlarını tamamlama bakımından yaptığı kolaylık bu hesabın dışında kalır. Bu sayede Türkiye hem sanayi teşkilât ve teçhizatını artıracak, hem de Türk halkı için yeni yeni iş sahaları çıkacak ve nihayet hem de Türk çiftçisi «malımı nereye satacağım?» diye düşünmeyecek.

Türkiye hariçten parça parça aldığı ve alacağı bu kredileri gene parça parça ödemek için ihracatını artırmaya mecburdur. Bu ihracatın bir kısmı toprak altı mahsulleridir, madendir. Bir kısmı da toprak üstü mahsulleri, yani zirai mahsullerdir. Maden işleriyle devlet geniş mikyasta meşgul oluyor ve iyi neticeler almaya başlamıştır. Toprak üstü mahsullerine gelince, bunda da imkânlar genişlemektedir. Bugün bu mesele üzerinde bir parça durmak istedik.

★

Evvellâ, şunu söylemek isteriz. Türkiye, ihracatını artırmak için bir zamandanberi yaş meyva ihracatına ehemmiyet vermediği için o kadar büyük ehemmiyeti yoktur. Gazeteler tarafından bir hayli zamandanberi ehemmiyeti çok büyütülmüş olan bu iş, Türkiye iktisadiyatında ne o kadar ihtimama değer bir rol oynayabilir, ne de bu sahada muvafakiyetli neticeler elde etmek kolay bir işdir. Meselâ, bir sene evvel yapılan yaş üzüm ihracatı maalesef fena neticelenmişti. Bu sene daha ihtiyatla ve daha az miktarda yapılan yaş ihracatın ticarî bir muvafakiyet teşkil edebileceğini zannetmiyoruz. Sebep gayet basittir: Türkiye, bu bakımdan, kendisine rakib memleketlere nisbetle en gayri müsaide bir vaziyette bulunuyor. Meselâ, üzüm bahsinde bizim mevsimimizle alâkadar iki rakib memleket, yani Bulgaristanla Yunanistan, satış merkezlerine bizden daha yakın vaziyettedirler. Gene bu iki memlekette maliyet, bize nisbetle düşüktür. Şu halde bizim yaş meyvalarımız, bu arada üzümümüz, ya yolda müşkülâta çarpacaktır, yahud da rekâbet sahasında diğerlerine karşı güçlük mücadele edebilecektir. Bu sebeplerden başka üçüncü bir sebep vardır: Avrupanın istihlak piyasaları, bu gibi işlerde, çok insafsız ve çok amansızdır; şarkın zayıf olan satış teşkilâtı, daima garbın kuvvetli olan alış teşkilâtı karşısında daima âciz kalır. Meselâ, Londra piyasasında sade bekleme sadreti olmıyan yaş meyva da değil, bekleme müsaide kuru meyva da bile para kazanmak ötedenberi en güç, en tesadüfe ve en şansa bağlı şeylerden biridir.

Başlıca bunlardan ibaret olan daha birçok sebeplerden dolayı yaş meyva ve sebze ihracatının muvafakiyetli neticeler verebileceğini hiç zannetmiyoruz ve bu işlere bağlanılan ümidlerin büsbütün boşa çıkmasa bile elle tutulur faydalar verebileceği kanaatinden uzak bulunuyoruz.

★

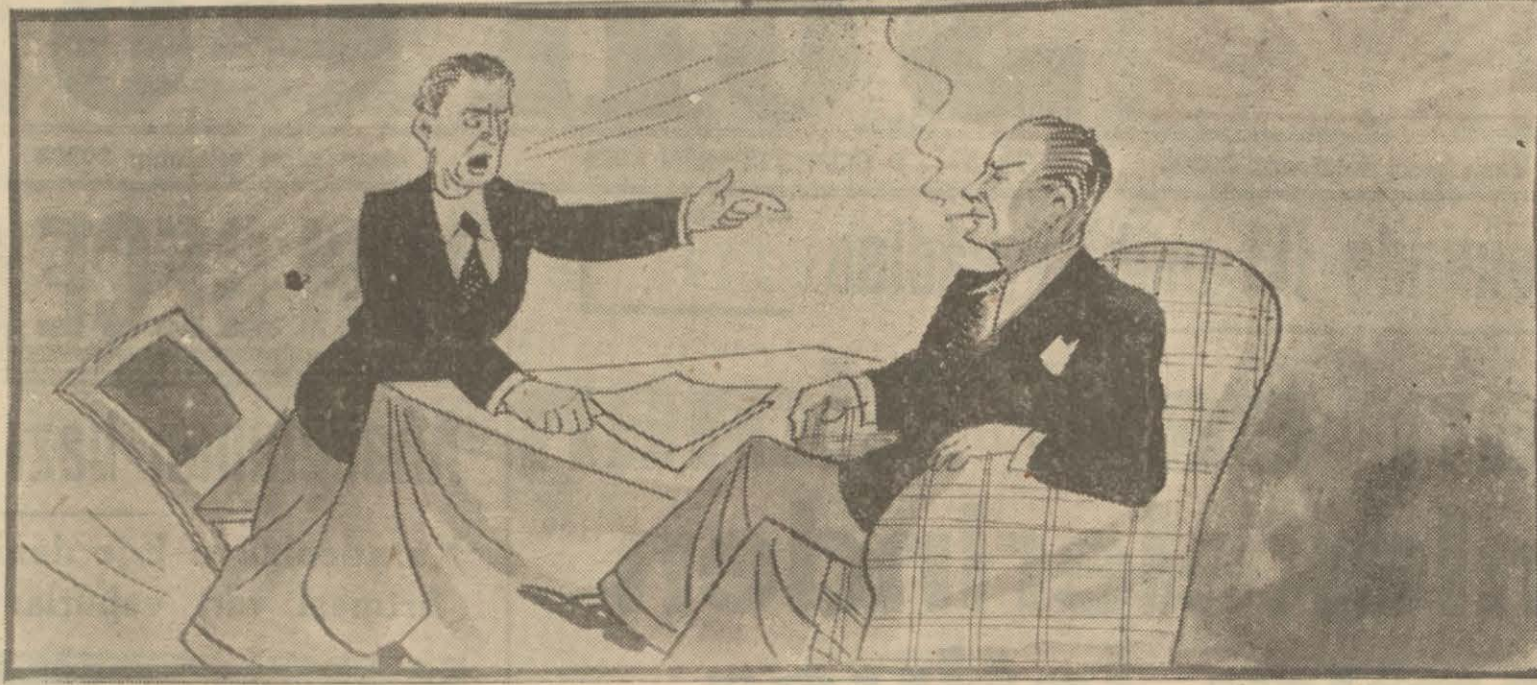
Kanaatimizce Türkiye için en geniş, en güzel toprak üstü mahsullerini kuru meyvalarla kuru sebze ve bilhassa zahire sahasında aramak lâzımdır. Esasen Toprak Mahsulleri Ofisini kurmakla da Türk hükümeti bu bahse atfettiği ehemmiyeti pek güzel göstermiştir.

Sade böyle bir tesis ile değil, daha birçok şeyle de Türkiye devleti bu nevi mahsullerin Türkiye iktisadiyatındaki ehemmiyetini takdir ediyor ve bunların artması için bir takım teşebbüslere girişmekten hâlî kalmıyor, Meselâ, buğday tohumlarının cinsini ıslah ve Türk topraklarının verim kabiliyetlerini artırmak bakımından hükümetin güzel işlerle meşgul olduğu muhakkaktır.

Bir zamandanberi Türk çiftçisinin gâh «Cumhuriyet buğdayı», gâh «İtalyan buğdayı» diye ağzında dolaşan bir buğday cinsi peyda oldu. Bu cinsin fennî evsafı hakkında malûmat sahibi değilim. Fakat, köylüden öğrendiğime göre alınan neticeler mükemmeldir: Bu buğday, (Devamı 14 üncü sayfada)

Resmî Makale:

= Cemiyet terbiyesi. =

Her hangi bir cemiyette tanıdığı veya tanımadığı birisi tarafından taarruza uğrayan bir adam için iki yol vardır, birincisi susmak, ikincisi mukabele etmektir.

Sinirleri kuvvetli olan adam en hiddetli zamanında dahi susmasını bilir, zayıfın yaptığı hareket ise neticeyi düşünmeden harekete geçmektir, her vakit kuvvetli olunuz.

SÖZ ARASINDA

Kadınlar erkek Şapkalarını Taklit ediyorlar

Kadın şapkaları öyle şekiller aldı ki, artık iş tamamen çığırdan çıktı, denebilir. Şimdi de, genç ve güzel kadınlar resimde gördüğünüz gibi, tıpkı tıpkısına erkek şapkalarını andıran kenarları kıvrık ve bir gözün üzerine düşük yumuşak fôr giymeye başlamışlardır.

İngilterede senede 250.000 liralık kitab çalınıyor

İngilterede kitab hırsızlığı inanılmaz surette çoğalmaktadır. Bu vaziyet bütün kitabçıları endişeye düşürmüştür. Kitab hırsızlığının önüne geçmek için polis ciddi tedbirler almıştır.

Yapılan tedbirlere göre, senede vasaftı 250 bin İngiliz lirası kıymetinde bir milyon nüsha muhtelif ktblar çalınmaktadır. Hırsızlar, umumiyetle mektebli çocuklardır.

Maahaza, profesyonel kitab hırsızları da vardır ki, bunlar haftada takriben 30 İngiliz lirası hasılat temin etmektedirler.

Bu ne ucuzluk?..

İngilterede Kentte, bir parayırda gayet büyük bir köç bizim paramızla dokuz kuruşa satılmıştır.

Müzayedeye konan koça hiç kimse talib çıkmayınca, mezadçı şaka olsun diye:

— Yahu koça 30 kuruş ta veren yok mu?.. diye seslenmiş. Açık göz çiftçilerden biri 9 kuruş diye pey sürünce, hayvan, üzerinde kalmış, fakat ayrıca 9 kuruş ta hayvan vergisi ödemiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Maçka semtinde bir apartımanda oturmakta olan bir arkadaşımız mayıs ayında daairesini kapıyarak Avrupada seyahate çıkmış, döner dönmez de apartımanında hiç oturmadan sayfiyeye taşınmıştı.

Arkadaşımız geçenlerde apartımanına döndü, döner dönmez de Beyoğlu Havagazı şirketinin bir faturası ile karşı-

laştı, şirket apartıman kapalı olduğu için içeri girip saati kontrol edememiş olmasına rağmen dairenin kapalı bulunduğu beş ay zarfında:

— Şu kadar metre mikâbı gaz istihlak etmişsiniz, bedelini 7 gün zarfında ödeyiniz, diyordu.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Hergün bir fıkra Ravahanın mezarı

Afrikada, yamyam kabileler arasında seyahat eden Amerikalı bir misyoner, delikanlı bir zenciye yanına uşak olarak almıştı. Ve Amerikaya dönerken de zenciye orada bırakmış, Amerikaya götürmüştü. Zenci Amerikada boks öğrenmiş ve sayılı boksörler arasına girmişti. Bir gün bir boksör arkadaşına ona ölen karısından bahsetmişti:

— Kendisine bir mezar yaptırđım. Her zaman ziyaret ederim.

Bu söz zenci boksörlü epey düşündürmüştü. İki gün sonra boksör arkadaşını gördüğü zaman:

— Benim karım da ölmüştü, mezar yaptırmamıştım. Sizinle konuştuğuktan sonra; mezar yaptırmadığıma üzüldüm. Ve hemen koşup yaptırđım.

Dedi. Ve gömleğini yukarı doğru sıyırıp karısını gösterdi:

Zenci boksörün karnı üzerinde dövmeye benzer bir yazı ile şu kelimeler vardı:

«Feci bir surette terki hayat eden Ravaha'nın mezarı burasıdır.»

Arnavudluk bir veliahd bekliyor

Arnavudluk kraliçesi, eski kontes Gealdine Apponyi'nin mart ayında ana olacağı haber verilmektedir. Kraliçe şimdi Nişte bulunmaktadır. Gazetecilere: «Evlennememin, hakiki bir aşk izdivacı olduğunu isbat ettim» demiştir.

İngiliz kadınları Pipo da içmeğe Başladılar

Medeniyet ilerliyor (!!) Sigaradan püroya atlıyan genç bayanlar görüldüğü gibi, şark diyarlarında nargile içen kadınlara da rastlıyoruz. Bunlar yetişmezmiş gibi şimdi İngilterede, pipolarını tütüren kadınların gün geçtikçe çoğaldığı nazarı dikkati çekmeğe başlamıştır.

En çok seyahat eden doktor

Dünyanın en uzak mıntakasında çalışan ve beyaz doktor ismini alan Aklavikte dominyonlar hükümet doktoru, Urkart, mezuniyet müddetini geçirmek üzere Otavaya gelmiştir. Mezuniyetini bitirdikten sonra da şimdiki vazifesinden 1900 kilometre daha uzakta olan yeni memuriyetinin başına gidecektir.

On sene zarfında vazife icabı 80 bin kilometreden fazla yol kat eden doktor, bu mesafenin 20 bin kilometresini kızları, köpekli kızaklar, 40 bin kilometresini yazları, vapurlar ve geri kalan 20 bin kilometresini de tayyare ile katetmiştir.

İngilterede esrerengiz bir hastalık

Belfastta bulunan İttihad hastanesinin 350 hastabakıcısından 74 dü, teşhis edilemeyen bir hastalığa tutulmuşlardır. Bu hastalığın gastrik anglokenza olması ihtimali vardır. Profesörler, mütehassıslar, doktorlar hastalığı teşhis edememişler, üç gün sürecek bir konsültasyondan sonra bir karar verebileceklerini söylemişlerdir. 74 hastabakıcı, aynı günde altı saat içinde, garib bir titreme ile yatığa serilmişlerdir.

Sözün Kısası

Atınanın tahliyesi Ve kendimizi tenkid

E. Talu

Matbuat dîline doladı Hergün muhtelif gazetelerin, muhtelif sütunlarında, muhtelif puntolarla aynı havadis: Atınanın tahliyesi!

— Edilmiş!
— Edilememiş!
— Edilecekl.

Sabah mahmurluğu, oruç keyfi, akşam yorgunluğu ile gazeteye sarılıp da nazarları oraya degen bir defa afallıyor.

— Allah Allah! Yunanistanda isyan çıkmış da, haberimiz yok!

— Hayır! İsyân değil de, galiba şid detli bir yer sarsıntısı olacak. Koskoca şehir, durup dururken tahliye edilir mi?

— Sakın bu, Karadeniz kıyılarındaki bizim Atina olmasın? Acaba su mu bastı?

İlk önce akla gelen bu sualler oluyor. Bu, acemilerin.. gazetelerini baştan savma okumağa alışık olup da, bir gün evvelki, havadis bir gün sonra tamamile unutanların nakaratı.

Bir de, ısıtılmış, bayat havadisten hazzetmeyerler var. Onlarda da, her defasında küfrün bini bir paraya! Yalnız bu yılan hikâyesinin mevzuuna mı? Hayır. Bizlere de hisse çıkıyor. Kulâğımla duyduğum: Otobüste, herifin bir ulu orta veriştiyordu. Hem basıyor gazetecilere kalayı, hem de bana yan yan bakıyordu. Belki benim kuruntumdur; fakat fena halde sıkıldım. Nayağı ter bastı..

— Atınanın tahliyesi istenmiş de, mahkeme reddetmiş!

— Acağı! Yabancı bir devletin paytahtı ile bizim adliyemiz arasında ne münasebet?..

— Atına para kaçırılmış!

— Süphanella! Benim bildiğim Atina para kaçır, Atina para kaçırılmaz. Gazetecilik, sabi sübyan elinde kaldı. Çocuklar daha sarf ve nahiv bilmeden yazı yazmağa kalkışıyorlar!

— Paris, Holivod olsa, ne ise ne, Atina ağır başlı şehirdir. Hangi kıızı, nasıl baştan çıkarır?

Bu da ukalâ kısmının mütaleaları. Fakat artık hepsine de gına geldi. Gerçekten, Yunanistanın paytahtı eşkiya baskınına uğrasa, en korkunç zelzelelerle onu hâk ile yeksan etse, belki de bu kadar mürekkeb dökülmezdi.

Nihayetünnihaye mevzuu bahsolan adı bir muhabbet tellâh, bir beyaz kadın tacireti faciresi, bir para ve döviz kaçakçısıdır.

O, zanaatını icra için dahi bu derece reklâma ihtiyac görmemişti.

Türk karileri bizlerden başka şeyler bekliyorlar: Kokana Atınanın salverilip salverilmediği onlara vâz geliyor. Artık bırakalım da, ne hali varsa, gör-sün!

E. Talu

Cami avlularındaki sergiler kaldırılacak

Ramazan münasebetile Beyazid caminin avlusunda vücade getirilen sergide tesbih, ağızlık vesairenden başka yiyecek ve içecek satılmaktadır. Belediye turizm müdürlüğü seyyah bakımından bu serginin ve diğer camilerde bu gibi sergiler mevcudsa hepsinin derhal kaldırılmasını vakıflar idaresinden istemiştir.

TAKVİM

2 nci Teğrin							
Kümü sene	1364	8	Arabi sene	1367			
1 inci Teğrin	26	Resmî sene	1933	Kasım	1		
SALI							
GÜNEŞ		Ramazan		İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.		
6	37	4	68	4	68		
1	38	11	69	11	69		
Oğlo		İkinci		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	11 68	14 41	16 68	18 31			
Z.	6 59	9 42	12 —	1 33			

TELGRAF HABERLERİ

Romanya kralı Londraya niçin gidiyor?

Gerek gidiş, gerekse dönüşte Parise de uğrayacak olan kralın Brükseli ziyaret etmesi dahi bekleniyor

Londra 7 (Hususi) — Siyasî mahfeller Romanya Kralı Karol'un Londraya ziyaretini büyük bir alaka ile beklemektedirler.

Yugoslavya Naibi Prens Pol ile henüz görüşmüş olan Romanya Kralının, İngilterede şarkî Avrupanın statükosunu alâkadar eden mühim meseleler hakkında istişarede bulunacağı anlaşılmaktadır.

Önümüzdeki cumartesi günü Bükreşten hareket edecek olan Kral Karol'un, Belgrad - Milâno yolunu mu, yoksa Peşte - Viyana yolunu mu tercih edeceği henüz belli değildir.

Maahaza Kralın gerek gidişi, gerek dönüşü esnasında Parise uğrayacağı muhakkaktır. Kral, Kale'den İngiltereye bir İngiliz harb gemisine gidecektir.

Kralın, Londradan dönüşünü müteakib Brükselde de uğrayacağı söylenmektedir. Fakat bu tahmini teyid eder ma-

hiyette hiçbir malûmat alınmamıştır.

Bükreş 7 (A.A.) — Kral Bükreşten 11-12 tarihinde Londraya hareket edecek ve Paristen geçecektir. Kral 15 ile 18 teşrinisani arasında Londrada kalacaktır. İngilterede şerefine müteaddid merasim yapılacak ve dineler verilecektir.

Resmî ziyaret bittikten sonra Kral seyahatini mütenekkiren uzatmak arzusunda ve birkaç gün de Pariste kalacaktır. Bükreşe ay sonundan evvel dönmeyeceği zannedilmektedir.

Haber resmî olmamakla beraber, Krala resmî ziyareti müddetince Komnen'e'nin refakat edeceği muhakkak addedilmektedir.

Bükreş 7 (A.A.) — Bazı yabancı gazeteler Komnen'e'nin istifa edeceğini yazmışlardır. Resmî mahfiller bu haberin tamamen asılsız olduğunu bildiriyorlar.

Çinliler yeni zaferler kazanmışlar

Çungking 7 (A.A.) — Çin ajansının öğrendiğine göre Kanton'un 80 kilometre şimali şarkisinde kâin Lönçö Çinliler tarafından geri alınmıştır. Bu şehri yeniden zapteden Çin kuvveleri cenuba doğru ilerlemeğe devam etmektedir ve Tsunghuanın şimali garbisinde mühim zirveleri ele geçirmiş bulunmaktadırlar.

Hongkong 7 (A.A.) — Çin telgraf ajansı 7/11/1938 tarihile bildiriyor:

Yantsin'in batısından gelen Çin kuvvati ile Liang - Tsihu'nun cenubundan gelen Japon kıtaatı, arasında kanlı bir muharebe vuku bulmuştur. Dün gece saat 23 te düşmanın hezimetini tamamlanmıştır. Düşman 1200 ölü vermiştir. 8 sübay ve 45 nefer esir edilmiştir. Japonlardan alınan harb malzemesi şunlardır: 4 sahra topu, 6 mitralyöz, 3 nakliye kamyonu, 1 tank ve 5 zırhlı otomobil.

Hongkong 7 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor:

Yang - Şeng'deki düşman kuvvetlerinin Yuan istikametindeki ileri hareketi Çinlilerin şiddetli mukavemetleri sayesinde durdurulmuş ve Çinliler düşmanın şimal batı istikametindeki Kei - Yang mevzilerine mukabil taarruz yapmışlardır. Şu saatte Japon askerî vaziyetinin ciddi bir tehdit altında olduğu anlaşılmaktadır.

"İkinci dünya harbi yaklaştı"

Mareşal Vorosilofun dün söylediği nutuk

Moskova 7 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Sovyet inkılabının yirmi birinci yıldönümü münasebetile bugün Kızıl meydanında yapılan geçid resminden evvel kit'alara bir hitabede bulunan Mareşal Vorosilof, ezümle demiştir ki:

Hasan gölü hâdisesi, bir harb değildi, fakat hiç de zeki olmıyan bir komşu tarafından yapılmış bir harb tahrirî idi. Bu efendiler tahrirlerine yeniden başlarsalarsa, onlara Sovyet silâhlarla cevap vereceğiz.

Dün Molotof ve Dimi trovun yaptığı gibi, bugün Mareşal Vorosilof da ikinci dünya harbinin yaklaşmış olduğu ve fiyatta şimdiden başlamış bulunduğu keyfiyeti üzerinde ısrar etmiştir. Münih'ten beri bütün Sovyet gazetelerinin her gün tekrar ettikleri de budur.

Mareşal Vorosilof, sözlerini şöyle bitirmiştir:

Bu vaziyetten, müteyakkız bulunmamız lazımdır. Hâdiseler karşısında gafil avlanamayız.

Mareşal Vorosilof, sözlerine Sovyet ordularının daima hazır olduğunu tebarüz ettirerek nihayet vermiştir.

Berut ve Lübnanda dünkü kasırga

Paris 7 (Hususi) — Bugün şiddetli bir kasırga Berut ve Lübnanda büyük tahribat yapmıştır.

Berutta Fransız yüksek komiserlik binasının çatısı uçmuş ve arşiv dairesi tamamen harabolmuştur. Civar binalar da mühim surette hasara uğramıştır. Bir çok ağaçlar köklerinden sökülüştür.

Şimdiye kadar bir kişinin öldüğü ve bazı kimselerin yaralandığı haber verilmektedir.

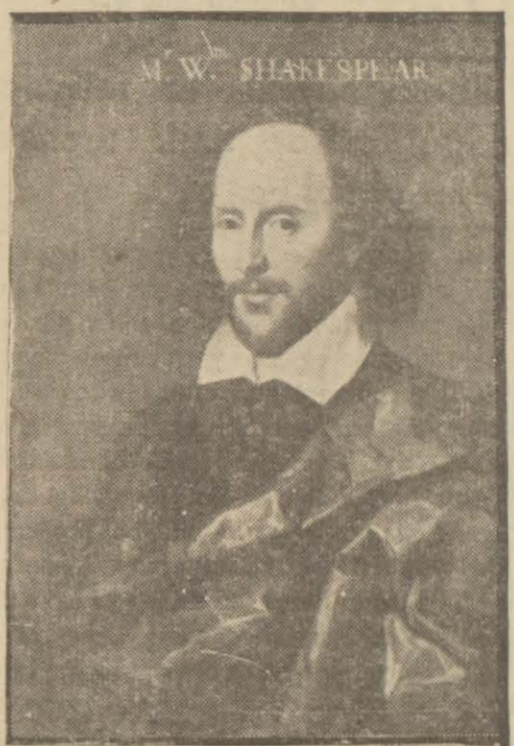
Kasırga, Lübnanda da hayli tahribat yapmış ve bir çok evleri su basmıştır. Münakalât bir çok yerlerde durmuştur.

Casus avlıyan Türk kadını

??????

Şekspir muhayyel bir sima mı idi?

Bu iddiayı ortaya atanlar bahsi kaybettiler

Şekspir

Maruf İngiliz edibi Şekspir'in hakikaten yaşamış olup olmadığı İngilterede ezeli ve ebedî bir mesele olarak sık sık tazelenir. Onun muhayyel bir sima olduğunu, eserlerinin Bacon tarafından yazıldığını iddia eden Bacon'cular, uzun çalışmalardan sonra, Şekspir'in zamanında ölen Spencer'in mezarını açmak iznini almışlardı. Buna sebep şu idi: Devrin örf ve âdetlerine göre, İngilterede ölen büyük bir şair veya edibin mezarına, muasırları kendi el yazılarıyla yazdıkları birer mersiyeye, tüy kalemi koyarlardı. Bu sebepten Şekspir hakikatte mevcud olduğu takdirde Spencer'in mezarında, Şekspir'in el yazısının da bulunması lâzım gelecekti.

İngiltereden gelen haberlere göre mezar açılmış, fakat içinde hiçbir mersiyeye bulunamamıştır. Bu suretle, Bacon taraftarları son ümidlerini de kaybetmiş bulunmaktadırlar. Bu vaziyette bazıları Spencer'in mezarı yerine başka bir mezar açıldığını iddia etmektedirler. Westminster kilisesi mütevellisi, bundan böyle hiçbir mezarın açılmasına müsaade edilmiyeceğini söylemiştir.

İngiltere Kralının bu günkü nutku

Londra 7 (Hususi) — Kabine bugün toplanarak, yarın parlâmentonun açılışı münasebetile kralın söyleyeceği nutku tedkik etmiştir.

Bu nutkun, İngiliz teslihatına ve hava müdafaası hususunda alınan tedbirlere temas edeceği anlaşılmaktadır. Nutukta ayrıca, dahili ve haricî siyasetten de bahsedilecektir.

Sabahtan sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

● Karpatlar ötesi Rusyası ne demektir?

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Münih konferansından evvel isminin dahi işitildiğini hatırlamadığımız yeni bir hükümet taazzuvunun sık sık adına tesadüf eder olduk. Bu hükümet, Karpatlar ötesi Rusyasıdır. Çekoslovakyanın bir vilâyeti halinde tanınan bu memleket, dünden bugüne ön plânlık bir mevzu oldu. Çekoslovak arazisinin yeni esaslara göre taksimi neticesi, Karpatlar arkası Rusyası da Slovakya gibi Çek devletinden ayrıldı; fakat federal bir bağla alâkasını muhafaza etti. Muhtar bir devlet haline geldi. O suretle ki bugünün Çek devleti, Çek, Slovak ve Karpatlar ötesi Rusyasından mürekkep federal bir varlıktır ve yeni şekline göre de henüz yeni ismini almamıştır.

Çeklerin hakimiyeti sıkı bir merkezî yetle ellerinde tutmaları neticesinde Slovaklar gibi bu memleketin halkı olan Rutenler de muhtariyet istiyor, fakat dileklerine bir türlü nail olamıyorlardı. Son hadise, bazı hayaller gibi Rutenlerin ümidini de hakikate inkılâb ettirdi. Karpatlar ötesi Rusyası, eski Çekoslovak devletinin bir istitalesi gibi Lehistanla Romanya ve Macaristanın arasına sokulmuş bir çiviymiş demektir. İki büyük vilâyet kadar büyüktür ve bütün mesahası (12) bin kilometre murabbandan biraz fazladır. Bu çivinin uzunluğu (180), genişliği de (80) kilometre kadar tutuyor. İklimi mutedildir.

Bu arazi tabii hududlara malik bulunmakla beraber halkı gayri mütecaneştir. 1930 da yapılan tahriri nüfusa göre mecmu nüfusu (725) binden aşağıya düşürdü ve kilometre başına isabet eden insan kesafeti (55) i buluyordu. Bu mikdarın yüz on bini Macar, (24) bini Slovak, (12) bini Alman, (91) bini Musevi idi. (117) bin kişi de Rütendi. Şu rakamlara göre bu nüfusun yüzde altmışını Rutenler teşkil ediyorlardı.

Harbden evvel Macarlara aid bulunan bu arazinin cenub kısmında kesafet arz ediyor ve yalnız bir muntaka ekseriyeti teşkil ediyorlardı. Birçok memleketlerde olduğu veçhile Museviler daha ziyade şehirlerde temerküz etmişlerdi. Esas halkı teşkil eden Rutenler ise aslen Ukranyalı olan Moskof ırkından bir cemaattir. Nüfusları (40) milyon olan Ukranyalılar, Çarlık Rusyasından sonra, Baltık hükümetleri gibi müstakil bir devlet kurmaya teşebbüs etmişlerdi. Fakat bu teşebbüslerinde muvaffak olamadılar. 400 bin kadar Ruten o zaman Amerikaya hicret etti. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse Orta Avrupanın medeniyet itibarile en geri kalmış insanlara Rutenlerdir. Ziraat usulleri iptidaidir. Orman-

(Devamı 11 inci sayfada)

Edebî hâdiseler

Ne zamandanberi tadsız, tuzsuz giden edebiyat âlemi birdenbire karıştı. Birbirini Ebuçehlin sülâlesinden olmakla itham eden edibler, lokantalarda boğaz boğaza gelen şair ve münekkâdler çok şükür bu ağır sükûnete nihayet verdiler.

Rahmetli Ahmed Mitat efendinin muallim Nacinin sırtına inen meşhur bastonile başlayan bu şekil edebî mücadelenin yabancısı değiliz. Mahkeme dosyalarından zabta kayıtlarına kadar geçmiş edebî münakaşalarımız pek çoktur. Fikirleri tartmak ve hisleri tanzim etmek müşküldür. Bilhassa san'atkarlar heyecanlarını zaptedemezler. Daha geçen yıl Fransanın meşhur tiyatro eserleri müellifi ihtiyar Brenşayn kendisini modası geçmiş olmakla itham eden Komedi Fransezin genç direktörünü düelloda kılıçla hacamatlayıverdi. Bu da gösteriyor ki san'atkarın heyecanı her yaşta kuvvetini muhafaza ediyor.

Büyük şyasi fikirlerin milletleri, kütleleri ikiye ayırıp kana buladığı bir devirde edebî iddialarla birbirlerini hırpalayan san'atkarları hoş görmek lâzımdır. Yalnız şurası muhakkak ki bu şekil edebî münakaşalarda hasmını mağlûb etmenin hiçbir kıymeti yoktur. San'atkar için asıl mağ'ûbiyet hasmının fikirleri önünde yere serilmektir. Bu şekil mağ'ûbiyetin tesellisi de yoktur.

Techil, tezyif gibi köhne silâhları kullananlar hele meslekdaşının hususî hayatını teşhir ederek öç almağa çalışanlar edebî şahsiyetlerini bir an için olsun kaybetmişlerdir. Çünkü küfür ve tokat ancak fikrin durduğu noktada başlar. Şuurunu kaybedip bıçağa sarılan bir sarhoşla edebî hüviyetini kaybederek küfre başlayan san'atkarı birbirinden ayırmak müşküldür. Böyle klas insanları arasındaki çarpışmalara esalet vermek için düello gibi şahidli ve şerefli bir vasta icad edilmiştir. Avrupanın edebî fikirlerine adapte olan ediblerimiz tenkid sahasının bu asil hareketini de benimseler ne iyi ederlerdi?

Bürhan Cahid

Sovyet Rusyanın bayramı

Ankara elçiliğinde verilen ziyafette Başvekilimiz ve Vekiller de bulundular

Ankara 7 — Teşrinievvel inkılabının yirmi birinci yıldönümü münasebetile, bu gece, zengin bir surette tenvir edilmiş olan Sovyet büyük elçiliğinde büyük bir süvare verilmiştir. Sovyet büyük elçisi Bay Terentiev ve refikasının davetlileri arasında, Başvekil Celâl Bayar, Dahiliye Vekili ve C. H. P. Genel sekreteri Şükrü Kaya, Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüşti Aras, diğer Vekiller, birçok meb'uslar, yüksek devlet memurları, kordiplomatik ve basın mümessilleri bulunmakta idiler.

Toplantı, çok samimî bir hava içinde geç vakte kadar devam etmiştir.

Balkan ekonomik konseyi deniz komitesi toplantısını bitirdi

Ankara 7 (Hususi) — Balkan Antantı ekonomik konseyinin deniz komitesi senelik mutad içtimaî geçen ay Yugoslavyanın Split şehrinde yapılmış komiteye hükümetimiz namına Deniz Nakliyat Umum Müdürü Ayet Altuğ ve Denizbank Umum Müdür muavini Tahir Kevkeb iştirak ederek şehrimize dönmüşlerdir.

Komitenin aldığı kararlara göre dört devlet deniz nakliye müesseseleri arasında kullanılmakta olan direkt konişmentolar ve mümassili dökümanlar aynı şekilde tanzim edilecektir. Deniz ticaret kanunlarının tevhidî için daımı bir komisyon faaliyete geçecektir.

Bu yıl başından itibaren Romanyada sıhhiye resmî millî şahadetnameler üzerinden tahsil edilecek ve Tuna mesaha usulüne göre alınmış yanlış rüsum varsa farkı iade edilecektir.

Yugoslavya tarafından tesis edilen Balkan hattının tarifesi Balkan hattı olarak tanınacak ve halen ayda bir yapılan bu sefer diğer üç devletin tahsis edeceği gemilerle haftada bir yapılacaktır. Pirede yolculara gümrük ve polis muayenesi esnasında daha çok kolaylık gösterilecektir.

Başvekil Ankarada

Ankara 7 — Başvekil Celâl Bayar bu sabah İstanbuldan Ankaraya dönmüş ve İstasyonda Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, vekiller, meb'uslar, Ankara valî ve belediye reisi emniyet direktörü tarafından karşılanmıştır.

Başvekil gar salonunda bir müddet istirahat etmiş ve kendisini karşılamaya

Paristeki Alman elçilik binasında bir suikast

Lehli bir Yahudi dindaşlarının intikamını almak için sefaret kâtibini vurdu

Paris 7 (A.A.) — Bir yabancı bu sabah Almanya sefaretinde üçüncü kâtib von Rath'ın odasına girerek münasib tabancasile iki el ateş etmiştir. Kurşunlardan biri kâtibin omuzuna, diğeri karaciğer nahiyesine isabet etmiştir. Mecruh bir kliniğe nakledilmiştir.

Almanya sefaretinden verilen malûmata göre, mütecevaz Paristeki Polonya general konsolosluğu tarafından verilmiş bir pasaportu hâmil bir Polonyalı idi.

Sefarete söylendiğine göre, mütecevaz bütün aklı melekâtına sahibdir. Fakat bir müteassib hissini vermektedir.

Paris 7 (A.A.) — Alman sefarethanesi kâtibî üzerine ateş etmiş olan mütecevaz bu sabah sefarethaneye giderek kâtib ile görüşmek istediğini söylemiştir. Rath, kendisini kabul etmiş ve Polonyalı derhal ateş etmiştir. Sorulan suale cevaben Almanyadan kovulmuş olan Yahudi dindaşlarının intikamını almak istediğini söylemiştir.

Komiserlikte yapılan isticvabında adının Herşel Faybel Grismtzen olduğunu ve 2 mart 1921 de Hanovrada doğduğunu beyan etmiştir.

Yaralı, Üniversite sokağında Alma kliniğine nakledilmiştir.

Paris 7 (A.A.) — Von Rathın sıhhi vaziyetî şudur:

Dalak patlamıştır. Kurşunlar, mideye de dokunmuştur. İçeride kalan iki kurşundan ancak biri çıkarılabilmektedir. Yaralı konuşamamaktadır. Doktorlar, hâlâ birşey söyleyememektedir.

Dahiliye Vekilimizin nutku ve dünya gazeteleri

Londra 7 (A.A.) — Türk Cumhuriyeti'nin on beşinci yıldönümü dolayısıyla Türkiye Dahiliye Vekili ve C. H. Partisi genel sekreteri B. Şükrü Kaya tarafından irad olunan nutku Times gazetesi tebarüz ettirerek neşretmiştir.

Anadolu ajansının notu: Haber aldığımız göre Pariste de Temps ve Petit Parisien gazeteleri bu nutka sütunlarında geniş bir yer ayırmışlardır.

Donanmamız İzmit körfezinde

İzmit (Hususi) — Başta Yavuz olmak üzere donanmamız Körfeze gelerek demirlemiştir.

gelen Heyeti Vekile âzalarile görüşmüştür

Belediye 200 otobüs satın almıya karar verdi

Bu otobüslerle şehir dahilindeki seyrüsefer ihtiyacı karşılandıktan başka pazar günleri de halk mesire yerlerine götürülüp getirilecek

İstanbul belediyesinin şehirde işletilecek otobüsler hakkındaki tedkikleri ikmal edilmiştir. Bu hususta Avrupa şehirlerinden bazılarında otobüs servisleri gözden geçirilmiş, otobüs yapan fabrikalarla temaslarda bulunulmuştur. Avrupa'da son senelerde taammüm eden şekle göre belediyeler, şehirler dahilindeki otobüs servislerinden başka halkı otobüslerle tatil günlerinde şehir civarında vücute getirilen eğlence yerlerine de götürüp getirmektedirler. Belediyeler bu suretle halkı tatil günlerini boş geçirmeğe alıştırmakta, hoş vakitler geçirilmesini temin etmekte, aynı zamanda aynı bir varidat membaı elde etmiş olmaktadır. Bu maksadla otobüs servislerini ıslah eden Bükreş ve diğer bazı şehirlerin vaziyetleri de tedkik edilmiştir.

İstanbul belediyesi işletme intiyazı kendine aid olan otobüs servislerini iki şekilde ihdas edecektir. Bunlardan birincisi şehir dahil otobüs servisi ki, şehir halkını taşıyacaktır.

İkincisi şehir harici otobüs servisi olacaktır ki, bu servisle şehir halkı tatil günlerini geçirmek üzere şehir civarın-

daki eğlence yerlerine gönderilecektir. Şehir civarındaki eğlence yerlerinin sayısı mahduddur. Belediye, şehir haricindeki mevcut eğlence yerlerini az zamanda ıslah edeceği gibi ufak bir tesisat ile tatil günlerinde birer mesire yeri şeklinde konacak semtler tesbit olunacaktır. Şehir haricinde yeniden vücute getirilecek eğlence yerlerine aid bir proje vücute getirilecektir. Bu arada Alemdağı yolları düzeltilecek, Alemdağıda bir çok eğlence sahaları vücute getirilecek, Topkapı haricindeki sahada bağ ve bahçeler yapılacaktır.

İstanbul belediyesi şehir dahil ve harici otobüs servislerini idare etmek için iki yüz otobüs satın alacaktır. Karoseri ve bütün aksamı haricden getirilecek olan bu otobüslerin yollarımıza göre ıslahı için plânları hazırlanmıştır. İki yüz otobüs hemen mübayaata başlanarak iki sene içinde tamamen satın alınmış olacak ve bunlardan yüz altmış her gün çalıştırılacak, kırk otobüs yedek olarak bulundurulacaktır.

Havagazile müteharrik otobüslerin mahzurları görüldüğünden yeni otobüsler mazotla müteharrik olacaktır.

Bir çoban diğer bir çobanı ağır yaraladı

Evvelki gün Silivri kazasına bağlı Seymen köyü mer'alarında koyun otlatan iki çoban arasında çıkan bir kavga yavaş yavaş canlı bir boğuş halini almış ve nihayet cinayete neticelenmiştir.

Bunlardan aynı köy halkından İbiş kâhyanın çobanı 20 yaşında Hüseyin köye iki kilometre mesafedeki mer'ada koyunlarını otlatırken köy cihetinden gelen diğer büyük bir koyun sürüsünün mer'aya girdiğini görmüştür. Hasan her ne kadar ıslık çalmak ve bağurmak suretile sürünün çobanına koyunların birbirine karışacağını ve bunları ayırmanın pek güç bir iş olacağını duyurmak ve anlatmak istemiş ise de çoban buna hiç kulak asmamış ve bir kaç dakika sonra da iki sürü tamamen birbirlerine karışmışlardır.

Bu vaziyet karşısında çoban Hüseyin, diğer sürünün çobanı Ali Osmana küfür etmiş, onun da buna mukabelede bulunması üzerine boğuşmağa başlamışlardır.

Kavgacıları ayıracak kimse olmadığından bu boğuşma tamam yarım saat devam etmiş ve iki çoban birbirini didikledikten sonra bir aralık Hüseyin Ali Osmanın kasığına şiddetli bir tekme vurmuş ve can acısı ile neye uğradığını bilemeyen Ali Osman, taşımakta olduğu büyük kamayı çekerek hasmının üzerine yürümüş ve onun göğsünün sağ tarafında büyük bir yara açmıştır. Hüseyinin yere yuvarlandığını gören Ali Osman onun öldüğüne zahir olmuş ve tabanları kaldırıp oradan uzaklaşmıştır.

Biraz sonra vak'adan haberdar olan Jandarma kumandanı, müddetumumf ve hükümet tabibi mahalli vak'aya gitmişlerdir. Cesedi muayene eden doktor yaralının henüz berhayat olduğunu görmüş ve ilk müdahavatını yaptıktan sonra Cerahpaşa hastanesine göndermiştir. Cerah Ali Osman jandarmanın sıkı takibati neticesinde yarım saat sonra elinde bıçağı beraber yakalanmıştır.

Türk maarif cemiyetinin piyngosu çekildi

Türk Maarif cemiyetinin eşya piyngosu cumartesi günü Ankarada çekilmiş ve aşağıdaki numaralar kazanmışlardır:

4000 Lira	4310
1000	363
1000	13004
400	11202
400	13887
400	12820
200	16675
200	14342
200	3151

Bağlarbaşı sanatoryom ve prevantoryomu

Üsküdar'da Bağlarbaşı Maarif Vekâletine aid prevantoryom ve sanatoryom binalarının civarı Sanatoryom ve prevantoryom mahallesi olarak ayrılmıştır. Maarif Vekâleti geçen seneden beri inşaatı devam eden prevantoryomun birinci kısmını tamamlamıştır. Bu prevantoryomun tekml inşaatına üç yüz bin lira harcanacaktır. Prevantoryoma aid eczane, kimyahaneye, tedavihaneye vesair bilimum sihhî ve tıbbî kısımlar en asri şekilde yapılmaktadır.

Bu civarda İstanbul vilayetine aid bir sanatoryom ve ona bağlı olarak bir prevantoryom yapılacaktır. Burada İstanbul vilayeti dahilindeki muallimlerin hasta olanları tedavi edilecektir.

İstanbul nafia ve maarif mimarları bu husustaki tedkiklerini bitirmişler, bir proje meydana getirmişlerdir. Proje hazırlanırken Avrupadaki eşlerinin plânları getirilerek tedkik edilmiştir. Vilayet sanatoryom ve prevantoryomun inşası için beş yüz bin liraya ihtiyaç vardır.

Bir esrarkeş yakalandı

Büyükderede Çayırbaşında oturan 27 yaşında Memişin esrar içtiğini haber alan zabıta, kendisini yakalayıp ceplerini aramış ve 20 gram esrar bularak suçluyu Müddeumumillîğe teslim etmiştir.

Şehir haberlerinin devamı 10 ncu sayfadadır

DOKTOR İFFET ONUR

Ulusal arası Cerrahi kongresine iştirak eden ve muhtelif Avrupa memleketlerinde tedkiklerde bulunan kıymetli kadın operatörümüz İffet Naim Onurun seyahatten döndüğü haber alınmıştır.

JILET
traş bıçakları ve JILET traş makineleri iki ayın parçadır. Bunlar birleşmeyince mükemmeliyet temin olunamaz.

Gillette

Sivil tayyarecilik

Uzak seferler için tayyare alınıyor

Pilot yetiştirmek üzere Almanyaya talebe yollanıyor

Dün Hava yolları İstanbul, Ankara hava seferlerinden başka Diyarbakır, Adana, İzmir, Ankara ve İstanbul arasında hava seferleri ihdasına karar vermişti.

Fakat tayyare miktarı ve pilot sayısı henüz buna kifayet etmediğinden şimdilik seferlere başlanamayacaktır. Kış başlamış olduğundan bir kaç gün sonra Ankara, İstanbul hava seferleri de üç ay müddetle tatil edilecektir.

Devlet Hava yolları idaresi Ankara ve Eskişehirdeki tayyare istasyonlarında staj görmekte olan gençlerden bir kısmını yakında Almanyaya gönderecektir. Bu gençler Almanyadaki tayyare istasyonlarında bir sene çalışacak, pilotluk tahsil yapacaklardır. Diğer taraftan devlet hava yolları Asyayı Avrupaya bağlamak üzere yapılacak uzun hava seferlerinde kullanılmak üzere yeniden yolcu tayyareleri sipariş edecektir.

Beynelmilî hava federasyonu başkanını Prens Bibesko ile Romanya, İstanbul, Kahire seferleri arasında tam bir anlaşmaya varılmıştır. Yakında Prens Bibesko tekrar Türkiye'ye gelecek, bu seferlerin bahardan itibaren başlanması için müzakereleri geçilecektir.

Kanalizasyon inşaatına gelecek sene başlanacak

Kanalizasyon şirketinden mukavele mucibince alınacak olan Kasımpaşadaki kanalizasyon boru fabrikasının devir ve teslim muamelesi bitmek üzeredir. Belediye bütçesine fabrikanın yalnız bu sene çalıştırılması için on beş bin lira konmuştur. Belediye kanalizasyon inşaatına bütçede tahsisat mevcut bulunmaması yüzünden devam edememiştir.

İstanbulun belli başlı semtlerinin kanalizasyon tesisatının ikmali için belediye beş senelik bir plân vücute getirmiştir.

Plânın tatbikine gelecek seneden itibaren hükümetin belediyeye yapacağı nakdi yardımla başlanacaktır. Kadıköy ve civarının kanalizasyon işi halledildikten sonra İstanbulun Marmara denizine bakan sırtının kanalizasyonuna başlanacaktır.

Şihhiye Vekâleti, her türlü hastalıkların önüne geçmek için İstanbul şehrinin temizliği ile yakından alakası bulunduğundan, kanalizasyon tesisatına bir an evvel ikmal edilmesini istemektedir.

Bir kamyon çukura düştü

Şoför Mustafa Gönerin idaresindeki 3983 numaralı kamyon, dün saat 18.42 de İçerisinde odun yüklü olduğu halde Beyazdıkları Bankası saati önünden geçerken direksiyonun hatalı idare edilmesi yüzünden arka tekerlekleri açılan çukurlara düşmüştür. Kamyon tramvay yolunu kapamış ve düştüğü çukurdan çıkarılınca kadar yirmi dakika tramvay seferleri inkıta uğramıştır.

Denizbank 17 yeni vapur sipariş edecek

40 dakikada Büyükdaya, 1 saat 21 dakikada Yalovaya gidecek motörler yaptırılacak, sevahili mütejavire için iki vapur daha ısmarlanacak

Denizbank, Türkiye sularında seyrüseferin muntazam bir şekilde yapılmasını temin için, hükümetin tasvibiye iktiran eden ikinci dört yıllık plânda yer almış bulunan vapurların ısmarlanması işi üzerindeki tedkiklerini bitirmiştir.

Aldığımız malûmata göre, Denizbank yeni ısmarlanacak 4 adet Mersin tipi, 7 adet Bartın - Ayvalık tipi, 1 adet Karabiga tipi vapurların inşası için muhtelif ecnebi firmalarla temaslara başlamıştır. Ekseriyetini İngilizler teşkil eden firmalardan başka İtalyan, Hollanda ve Danzig hükümeti firmaları da sipariş için Denizbanka tekliflerde bulunmuşlardır.

Son zamanlarda İngiltereden temin edilmiş olan 10 milyon İngiliz liralık krediden iki milyon İngiliz lirası Denizbank emrine verildiğinden, yeni vapurların sipariş işinin yakın günlerde İngilizlerle müsaid serait dahilinde neticelendirileceği kuvvetle tahmin olunmaktadır.

Denizbank, yolcuları İstanbuldan Hopayın en kısa bir zamanda nakledebilmek için yolcu ile yük ve hayvanları ayrı ayrı vasıtalarla nakletmeğe karar vermiş ve bu hususta icab eden tedbirleri almıştır. Denizbank bu hatları yük ve hayvan nakliyatını temin için yeniden altı şilep satın alacaktır. Bu teşebbüs neticesinde birçok şikâyetleri doğuran ve medenî nakliyata yaraşmayan bugünkü hal de tamamen ortadan kaldırılmış olacaktır.

Denizbank ayrıca Yalova hattı için kendi tersanesinde 3 adet seri motör yaptıracaktır. Yakında inşaatına başlanacak olan bu motörler 18 mil sür'atle hareket edecek ve yolcuları 40 dakikada Büyükdaya, 1 saat 21 dakikada Yalovaya götürecektir. Yakında sevahili mütejavire için Suvat ve Ülev tipinde ve daha mükemmel tertibatlı iki vapur daha sipariş olunacaktır.

Denizbank bunlardan başka, yaş meyva ihracı için frigorifik tesisatlı üç yeni vapur ısmarlayacaktır. Etüdlere hazır olan bu vapurların siparişleri de yakında verilecektir.

Halicde kurulacak olan büyük tersaneye aid etüdlere ilerlemektedir. Halic tersanesi iki sene sonra faaliyete geçmiş olacaktır.

Dokuma kongresine gidecek murahhas seçildi

Bu ay içinde Ankarada toplanacak olan el dokuma tezgâhları kongresi hazırlıkları etrafında görüşülmek üzere, dün Ticaret ve Sanayi Odasında bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda kongreye gönderilecek proje tedkik olunmuş ve İstanbul mintakası namına yazma ve dokuma kooperatif reisi

Yahya Yılmaztürk murahhas seçilmiştir. Kongreye seçilen murahhas birkaç güne kadar Ankaraya gidecektir.

Türk - Yunan ticaretini inkişaf ettirecek bir müessesese kuruldu

Yunanistanla Türkiye arasındaki ticarî münasebetleri inkişaf ettirmek gayesiyle Atınada Ella - Türk adlı bir müessesese kurulmuştur. Müessesese merasimle açılmış ve bu merasimde Atınada Türk - Yunan ticaret anlaşması müzakerelerini yapmakta olan heyetimiz de hazır bulunmuştur.

Yunanistan ve İtalyaya balık ihracı arttı

Sahillerimize balık akını son günlerde gittikçe çoğalmaktadır. Son üç gün içinde Yunanistanla 30 motör ve İtalyaya da 15 vapur dolusu muhtelif cins taze balık ihrac olunmuştur. Palamutların çifti 5 - 8, torikler 18, kılıç 15, lüfer 50 - 60 kuruştan satılmaktadırlar.

Pamuk ipliği fiyatları yükseldi

Son zamanlarda piyasada pamuk ipliği buhranı başgöstermiştir. Yerli fabrikalar ihtiyaca kâfi iplik yetiştirememektedirler. Diğer taraftan iplik fiyatları da yükselmeye başlamış, evvelce paketi 5,5 liraya satılmakta olan iplikler son günlerde 6,5 - 7 liraya yükselmiştir. İplikler fabrikalar tarafından nark fiatına mutavassıtlara satılmakta ise de, mutavassıtlar fazla kâr temin etmek gayesiyle fiyatları yükseltmektedirler. Ticaret ve Sanayi Odası bu hususta piyasada tedkikat yapmağa başlamıştır.

Toplantılar :

Güzel san'atlar akademisinde konferanslar

Güzel San'atlar Akademisi bu ders senesi zarfında san'atı alâkadâr eden muhtelif mevzular etrafında konferanslar tertib etmiştir. İlk konferans Üniversite profesörlerinden Şekib Tunç tarafından perşembe günü verilecektir.

Beyoğlu Halkevinin istiklâl marşı müsabakası

Beyoğlu Halkevi, yirmi yaşına kadar gençler arasında bir müsabaka tertib etmiştir. Müsabakanın mevzuu İstiklâl marşının şiir olarak okunması ve marş olarak söylenmesidir.

Müsabakalar, bir jüri heyeti huzurunda yapılacaktır.

Aynı 13 ünde Beyoğlu Parti binasında yapılacak olan bu müsabakayı müteakib Evlin gösterit şubesi tarafından Bir Kavuk Devrildi komedisi oynanacaktır.

Beyoğlu Halkevinde konferans

Beyoğlu Halkevinde: 10-11-938 perşembe günü Tepebaşıdaki merkez binasında, şair Necib Fazıl Kısakürek tarafından «Edebîyata dair» bir konferans verilecektir.

Büyük ve Dehşetli Tiyatro ve Sinema Aktörü **HARRY BAUR** ve Komedî Fransız Tiyatrosunda **FRANSIZ TIYATROSUNDA**

Teşrin Bu Cuma günü Başlıyor. Mahdud kalan birkaç yerin biletleri Tiyatro Gişesinde satılmaktadır.

TÜRK ARTİSTLERİNİN TÜRK REJİSÖR - OPERATÖR ve TEKNİK ADAMLARININ KENDİ MEMLEKETİNİNDE HAZIRLADIĞI MÜSAHİBZADE CELÂLİN

AYNARÖZ KADISI

OYNAYANLAR: BEHZAD - İ. GALİB - EMİN BELLİ - HALİDE - ŞEVKİYE - MAHMUD - NECLÂ MUAMMER, PERİHAN - NEVİN

H A Z İ M - V A S F İ

Alaturka şarkılar CEVDET KOZAN İDARESİNDEKİ SAZ HEYETİ - MUSİKİ ADAPTASYONU M. C. ve CEVDET KOZAN

Aynaroz sahneleri bilhassa yerinde filme çekilmiştir.

Önümüzdeki Perşembe akşamı **SARAY ve İPEK** Sinemalarında birden

MEMLEKET HABERLERİ

Alaşehir Halkevi çalışmalarını devam ediyor

Halkevinin 6 kolu da ehemmiyetli bir şekilde faaliyet gösteriyor. Hastalar parasız bakılıyor ve fakirlere sıcak yemek veriliyor

Alaşehir Halkevi köycülük kolu azaları bir gezide

Alaşehir, (Hususi) — Yeni çalışma yılının başlaması ve öğretmen elemanların iş başına dönmüş olmaları dolayısıyla Halkevi bu yılki faaliyetine programlı bir şekilde girmiştir. Evin 7 kolu mevcud olup hepsi faaldır. Bu kollardan şimdiye kadar elde edilen randıman memnuniyet vericidir. Kararlaştırılmış olan günlerde kollar muntazaman toplanarak kararlar itihaz etmekte ve verilen kararları tatbik etmektedirler. Evin yeni yapacağı işlerden en başta geleni kasabada hoparlör tesisatı vücute getirmektedir. Türkiye'de mevcut ve bu işle meşgul bütün müesseselere baş vurulmuş ve iyi bir amplitifikatör tesisatını gündüz ve gece çalışabilecek bir tarzda olabilmesi için incelemelerde bulunarak hoparlörlerin yerlerini gösterir bir plan hazırlanmıştır. Yakında Alaşehir halkı müzik, konferans, orta oyunu ve tiyatro dinleyebilecektir. Evin köycülük kolu köylere geziler tertib ederek köylülerle kültür ve ziraat mevzuatı etrafında hasbihaller yapmakta ve hastalar doktor arkadaşlar tarafından muayene edilerek ilaçları evin sosyal yardım kolu tarafından temin edilmektedir. Köylülerin müracaatları dev-

Bursada bir sarhoş bir eve taarruz etti

Kapıyı omuzlayıp içeriye girdi fakat yakalandı

Bursa (Hususi) — Dün akşam şehri - mizde garib bir haneye taarruz hâdisesi olmuştur: Ahmedpaşa mahallesinden Salih oğlu Halil bir hayli sarhoş olarak gece saat 23-24 sularında, Atpazarı mahallesinde oturan Salih kızı Bayan Şahinde nin sokak kapısını omuzlayarak açmış ve içeri girmiştir. Keyfiyet derhal zabıtaya haber verilerek bir polis ile bekçi gelmişler, bu davetsiz gece misafirine, burada ne aradığını sormuşlardır:

— Ben, demiş, ceviz tüccarıyım, burası da benim evim...

Ahmed; yakalanarak, tanzim edilen evrakla birlikte cürmü meşhud mahkemesine sevk edilmiştir.

Bir hiç yüzünden çıkan cinayet

Evvelki gün akşam Bursanın İsmet İnönü caddesinde, İstanbul hanında, bir hiç yüzünden bir cinayet işlenmiş, bir genç a-ğırca ve muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Haber verildiğine göre Merinos fabrikası amelesinden Erzurumlu 30 yaşlarındaki Nuri karnındaki bir sancı habesle rast geldiği bir yere yatmıştır. Sancının verdiği ızdıracları teskine uğraşırken, gene Merinos fabrikası amelesinden İnegöllü Sadık; yanına gelerek, yatdığı yerin kendisine aid olduğunu ve derhal kalkmasını istemiştir. Nuri kalkmak istememiş ve bu yüzden evvelâ ağız kavgası, müteakiben de boğuşma başlamıştır. Sadık yanında bulundurduğu ustura ile Nurinin yüzünde derince bir yara açmış, Nuri kaçmak istemiş, Sadık yetişerek bu sefer de arka tarafından ustura darbelerle iki, üç yara daha açmıştır.

Yetişen zabıta memurları mütecasiri yakalamışlar, yaralıyı derhal hastaneye kaldırmışlardır. Çok kan zayı etmiş olmasına rağmen Nurinin hayatı tehlikede değildir.

Sındırgıda Belediye intihabı

Sındırgı (Hususi) — Sındırgı belediye intihabı bitmiştir. Riyasete büyük bir ekseriyetle Cumhuriyet Halk Partisi namzedi Kemal Gökseydan ve encümen azalıklarına da Mustafa Hulûsi Polat ve Eminagaoglu seçilmişlerdir. Yeni belediye hey'eti memlekette iyi bir surette karşılanmıştır.

Manisa mektubcusu Terfi etti

Manisa (Hususi) — Birkaç ay evvel vekâlet görevi gören mektubcu Şevki Birsel bu kere de derece itibarıyla terfi etmiş ve maaşı 55 lira olmuştur.

Her sahada bir çalışma kudretini gösteren ve kendisini muhitine sevdiren Şevki Birsel cidden çok değerli ve faal bir idare amirimizdir.

Şevki Birsel

Gemlikte bir biçki - dikiş yurdu açıldı

Gemlik (Hususi) — Kazamızda bayan Safiye Karaduman tarafından birinciteşrinin bidayetinde Bursa kültür direktörlüğünün de müsaadesile bayanlar için resmen bir biçki, dikiş ve nakış yurdu açılmıştır. Yurd dokuz ay faaliyetten sonra programını tamamlayacak ve imtihan neticesinde kazananlara resmî diploma vererek hayata çıkaracaktır. Resim faal müdavimler ile direktör bayan Safiye Karadumanı gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Divor ki:

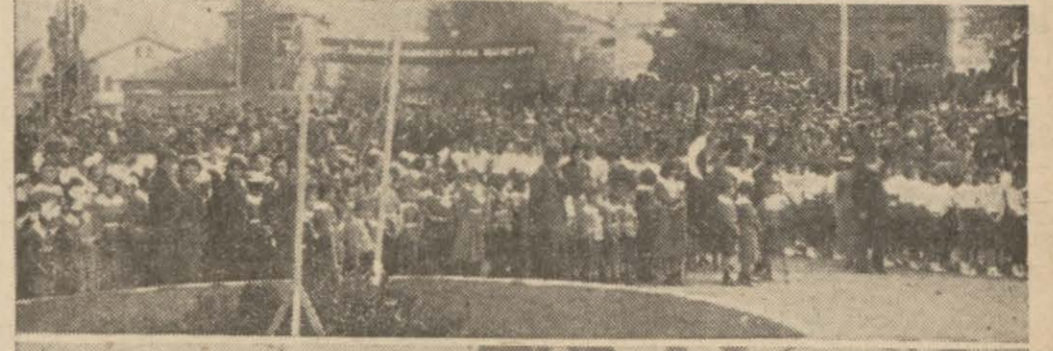
— Hasan Bey, malûm ya eskiden her aleti değiştirmek lâzımdır...

... Bu kaideye şimdiye kadar meydan okuyan...

... Yandan çarklı vapurlar da nihayet tekaüd ediliyorlarmış...

Hasan Bey — İstanbul tramvaylarıyla otobüslerinin yandan çarklı olmadıklarına esef ediyorum doğrusu...

Yurdda Cumhuriyet bayramı

Bütün yurdda çok coşkun ve neş'eli geçen cumhuriyet bayramına aid resimler muhabirlerimiz tarafından gelmekte devam etmektedir. Yukarıdaki resimler Ayvalıkta, Sivasta, Bandırma ada ve Divrikteki bayramdan intibalardır.

Yurdda spor hareketleri

Karabük klübü ve İngiliz futbolcuları bir arada

Karabük, (Hususi) — Birinci devir senesini idrak eden Karabük klübü umumî bir kongre yaparak bir yıl zarfındaki faaliyetini izah eden rapor serdetmiş ve bütçesi üzerinde müzakereler yapmıştır. Bu, umumî toplantıda idare heyetinden ayrılan iki arkadaşın yerine yeni ve faal iki aza seçilmesi lüzumu hissedilmiş olmakla, yapılan bir dereceli ve hafi intihab sonunda ekseriyet reyile gösterit kolu başkanı İsmet Kızılelma genel sekreterliğe ve Naci de idare işyarlığına seçilmişlerdir.

Bu münasebetle verilen çayda fabrika mühendisleriyle eşraftan bazıları da misafir sıfatıyla bulunmuşlardır. Çok sıcak ve samimi birkaç saat yaşayan davetliler klübün yeni idare heyetine muvaffakiyetler temenni etmişlerdir.

İlk adım olarak spor hareketine daha fazla önem ve hız verilmesi kararlaştırılmış ve ezümle, derhal Karabükteki İngilizlerle bir maç yapılması münasib görülmüştür.

Karşılaşan bu iki takımın maçına sahayı dolduran bütün Karabüklülerin; heyecanlı tezahüratıyla başlamıştır. Müsabakanın ilk dakikalarında İngilizler şiddetli bir akın yapmışlarsa da klübün bek ve muhacim hattının kuvveti karşısında hücumlar neticesiz kalmıştır. İngiliz oyuncularının muntazam ve kuvvetli şütlerine büyük bir soğukkanlı meharetle mukabele eden kaleci Alâeddinin bihakkın vazifesini yapmış olması ve santrhaf Nurullah ile solîç Enverin muntazam oyunları gö-

ze çarpmakta idi. Zaman zaman sıkı senesini idrak eden Karabük klübü umumî bir kongre yaparak bir yıl zarfındaki faaliyetini izah eden rapor serdetmiş ve bütçesi üzerinde müzakereler yapmıştır. Bu, umumî toplantıda idare heyetinden ayrılan iki arkadaşın yerine yeni ve faal iki aza seçilmesi lüzumu hissedilmiş olmakla, yapılan bir dereceli ve hafi intihab sonunda ekseriyet reyile gösterit kolu başkanı İsmet Kızılelma genel sekreterliğe ve Naci de idare işyarlığına seçilmişlerdir.

Muhakkak ki İngiliz oyuncularını daha fazla önem ve hız verilmesi kararlaştırılmış ve ezümle, derhal Karabükteki İngilizlerle bir maç yapılması münasib görülmüştür.

Karşılaşan bu iki takımın maçına sahayı dolduran bütün Karabüklülerin; heyecanlı tezahüratıyla başlamıştır. Müsabakanın ilk dakikalarında İngilizler şiddetli bir akın yapmışlarsa da klübün bek ve muhacim hattının kuvveti karşısında hücumlar neticesiz kalmıştır. İngiliz oyuncularının muntazam ve kuvvetli şütlerine büyük bir soğukkanlı meharetle mukabele eden kaleci Alâeddinin bihakkın vazifesini yapmış olması ve santrhaf Nurullah ile solîç Enverin muntazam oyunları gö-

Tokat

Tokat, (Hususi) — Cumhuriyet bayramının üçüncü günü şehrimizde çok canlı spor hareketleri olmuştur. Sam-sun ve Tokat futbolcuları karşılaşmışlar ve maç 3-2 Samsunluların galibi yetile bitmiştir.

Ayrıca güreş müsabakaları da yapılmıştır.

Hâdiseler Karşısında

Edebiyat münakaşası

Beyoğlundaki bir lokantada iki edebimizin kavga ile neticelenen münakaşaları şöyle başlamış:
— Sen, beni neye kitabına almadın?
— Sen o kitaba giremezsin de..
— Ne demek!..

Münakaşa tafsilâtını gazetelerde okuyanlar konuşuyorlardı:
— Edebiyat para getirmez, derlerdi. Meğer o da para getiriyormuş.
— Nereden anladın?
— Bakšana; en pahalı bir lokantanın daimi müşterileri meyhanında birçok da edebiyatçı varmış.

Ercüment Ekrem'in meşhur Torik Necmisi gazetesinde evvelâ serlevhayı okudu:

«Edebiyat münakaşası»
Sonra yazıya göz gezdirdi:
— Biz buna mariz, derdik, dedi. Edebiyat münakaşası, onun lûgatçesi olsa gerek!

Bir edebiyat antolojisi hazırlayan muharrir, antolojiye aldığı edibleri saydı:

— Tefvik Fikret, Cenab Şehabeddin, Abdülhak Hâmid, Bekir Tuncer..

Sordular:
— Öteklerini anladık amma; Bekir Tuncer kim oluyor?..

Cevab verdi!

— Devam ettiğim lokantanın müşterilerinden cerbezeli bir adam.

Sokakta, kalabalık bir grupu gösterdiler:
— Edebiyatçılar konuşuyorlar.
— Koluna güvenmiyorsan pek sokulma, dedim!

Bir genç söyledi:
— Ben edebiyatçı olacağım..
Güldüler:
— Bu sıksa vücudunla mi.. Vazgeç!

Birinden bahsettiler:
— Edebiyat ansiklopedilerine ismi geçmiştir:
— Şiiri mi kuvvetli?
— Hayır pazısı!

Sükûnetle yemek yemek isteyenler, üzerinde:
«Buraya edebiyatçıların girmeleri yasaktır.»
Levhâsı asılmış bir lokanta aramağa başlayacaklardır. Lokantacılar haber veriyorum.

— Bizde edebiyat yok!
Dediler, cevap verdim.
— İyi ki yok, yokken münakaşasını yapıp yumruk yumruğa geliyorlar, ya olsaydı ne yapacaklardı!..

İSMET HULÜSİ

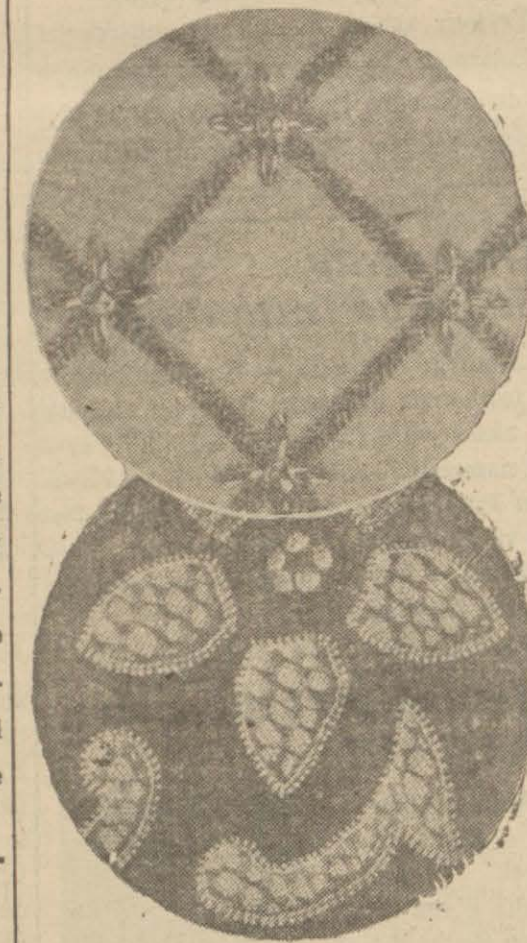
Kadın Köşesi
Çocuk mantosu

Örgü, ne faydalı, ne pratik bir hal aldı. En küçükten en büyüğe, hattâ en yaşlıya kadar kadın erkek herkesin hem türlü giyeceğini elde etmek mümkün. İşte bir çocuk mantosu —ki iyi örülürse değişik bir şey olacağı için— kumaştan daha çok hoş gidebilir.

Pirinç iğne, ufak dört köşeler tesiri yapan karışık düz, ters - yüz örgü ve bunlara benzer bütün örgüler kullanılabilir. İş ki iyi örülün, iyi biçim verilsin.

Yaka ile kol kapaklarının ya örgüsü, ya da —modeldeki gibi— rengi değişik olmalıdır. Hem örgüsü, hem rengi değişik de olabilir. Çabuk kirlenmesin diye, koyu, yahud çocuğa yaraşmayan bir renk seçmiş bulunuyorsanız o vakit herhalde yakayı başka renk yapmalısınız.

Tuvalet roblarda görülen iki şık garnitür

Yukarda: Basit fakat çok zarif bir işlemdir. Meselâ: Siyah bir tuvalet üstünden giyilen penbe bir bolero baştanbaşa bu şekilde işlenirse son derece şık görünür.

Aşağıda: Türlü türlü dantel motifler... Bunlar da siyah bir tuvaletin yaka kenarına sıralanır, kollarına serpiştirilir, kenarlarından meselâ yeşil bir biye geçirilirse çok güzel görünür.

Mahkemelerde

Lângada bir adamı yaralayan berber Halil tahliye edildi

Ehli vukufun suçlunun kullandığı yivi bozulmuş tabanca ve barutu ıslanmış kurşunla adam öldürülemediği hakkındaki mütaleası cürmün mahiyetini değiştirdi

Bir müddet evvel, Lângada bir bahçede vukua gelen kanlı bir kavganın muhakemesi, Ağırceza'da son safhaya varmıştır.

Suçlu berber Halil, mahkemeye iki kişiyi kasden öldürmeğe teşebbüs cürmüyle ceza kanununun 450 nci maddesinin 5 inci bendine göre tecziyesi istenerek verilmisti.

Fakat, mahkemece dinlenen ehli vukuf, silâhtaki barutun rütubetli olduğunu ve namlu içindeki setlerin bozulmuş bulunduğunu söyleyerek çapın —dan düşmüş olan bu tabanca ile bir adam öldürmeğe imkân olmadığını bildirmişti.

İddianamesini okuyan Müddeiumumî Ahmed Remzi Berkmen, bu ciheti işaret ederek hâdiseyi şöyle hülasa etmiştir:

— Berber Halil bir pazar günü, Mariyan isminde bir kızla beraber, Lângada bir bahçeye gidip oturmuştur. Bu sırada Mariya'nın biraderi Hayik de Despina isminde bir kızla birlikte bahçeye gelmiş, kızkardeşini görmüş, Halil ile aralarında kavga çıkmıştır. Halil, Hayik'e tabancasını çekerek iki el ateş etmiş, fakat isabet ettirememiştir. Bu sırada Hayik'in arkadaşlarından Mihâl yetişerek, Halili iki elinden yakalamış, silâhını almak istemiştir. Bu mücadele esnasında birlikte çukura yuvarlanmışlar, üç silâh sesi daha duyulmuş ve Mihâl üç yerinden yaralanmıştır.

İddia makamı hâdiseyi öldürmeğe teşebbüs değil, korkutmak maksadile silâh atmak ve yaralamak şeklinde görmüş ve bu maddeye göre tecziyesini istemiştir.

Suçlu tahliye edilmekle dava müdafaa için talik edilmiştir.

Mahkemede pardesü çalan adam aynı mahkemede bir ay hapse mahkûm oldu

Bugün Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde bir davaya bakılmakta iken, suçluların Celâl, pardesünün mahkeme kapısında bırakmış, biraz sonra dışarı çıktığı zaman, pardesünün çalınmış olduğunu görmüştür. Derhal tahkikata başlayan zabıta, Bursalı Ali isminde bir adamı sırtında bu pardesü ile dolaşırken yakalamıştır.

Suçlu, pardesüyü çaldığı mahaf olan Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesine sevk edilmiş, mahkeme suçlu hakkında bir ay hapis cezası vermiş ve derhal tevkiif olunmuştur.

Çatalca'da orman içinde işlenen cinayetin muhakemesine devam edildi

Bundan beş, altı ay evvel Çatalca'da, orman içinde bir cesed bulunmuş, bunun Çatalca ahâlisinden Murad isminde birine aid olduğu anlaşılınca yapılan tahkikat sonunda şübhe üzerine Hüseyin Çavuş adında biri tevkiif edilmişti.

Hüseyin Çavuşun tevkiifini icab ettiren başlıca sebep, cinayetten bir müddet evvel, maktul Muradla aralarında bir münazaanın cereyan etmiş olmasıdır.

Hâdiseye takaddüm eden günlerde Hüseyin Çavuşun öküzleri, Muradın tarlasını çişemiş ve çimenlerini yemiştir. Bunun üzerine Hüseyin Çavuşla Murad arasında kavga çıkmış, bu hâdiseden muğber olan Hüseyin Çavuş, Muradı öldürmüştür.

Katil suçlusu olarak bugün Ağırceza mahkemesinde muhakemesi görülen Hüseyin Çavuş, kendisinin böyle bir cinayet işlemediğini, bir iftira yüzünden mahkemeye sevk edilmiş olduğunu söylemiştir.

Dinlenen şahidler, Hüseyin Çavuşun iyi ahlâk sahibi bir adam olarak tanıdıklarını, böyle bir cinayeti işlemediğini zannetmediklerini söylemişlerdir.

Muhakeme, başka bir güne talik edilmiştir.

Vaiz vermeye kalkışan bir deli müşahede altına alındı

Elli beş yaşlarında eski mekteb müdterlerinden Yusuf oğlu Cemal isminde bir adam, Beyazıt caminde, halka hitaben, din hakkında saçma sapan vaat vermeye kalkışmış, zabıta tarafından tevkiif edilmiştir.

Bugün Adliye doktorluğuna sevkedilen Cemal, cinnet âsarı göstermiş ve şu türlü sözler söylemiştir:

— Ben şair ve filozofum. Halebde, Şamda birçok eserlerim mevcuttur. Amma, yazılı değildir.

Adli tabib Enver Karan, Cemalin müşahede altına alınmasına lüzum göstermiş olduğundan, suçlu Adli Tıp müessesesine sevk edilmiştir.

Bekciyi kazanda kaynatan katil muhakeme edildi

Bir müddet evvel Kantarcılarda sabun fabrikasında bekçi Şevkiyi, kaynamakta olan sabun kazanına atarak öldürmekten suçlu Mansurun muhakemesine, Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Mahkeme, istinabe varakalarının Çatalca'dan celbi için yazılan müzekkerenin tekidine ve Adliye koridorunda, bu hâdiseyi görmüş olduğunu söylediği hâlde, Müddeiumumîlikte ketmeden Emine hakkında yapılan takibat neticesinin sorulmasına karar vermiştir.

Kömürcüyü öldüren iki kişinin muhakemesi talik edildi

Parmakkapıda, bir kömürcü dükkânında hemşerileri Hüseyini taammüden öldüren Abdürrahman ile suç ortağı Eminin muhakemesine, Ağırceza'da devam edilmiştir.

Muhakeme, yaşları küçük olan maznuların nüfus kayıtlarının celbi için talik edilmiştir.

Bunları biliyor mu idiniz?

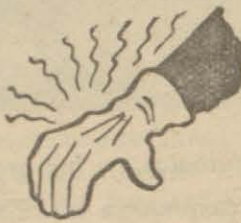
Talebeye mahsus bir piyano yaptılar

Amerikada sırf yeni musiki öğreten talebeler için bir piyano icad edilmiştir. Bu piyanonun sesini ancak çalan talebe ile hocası işitmekte ve komşular, acele talebenin çıkardığı fena notalarla rahatsız olmamaktadırlar.

Amerikan polisinin sihirli eldiveni

Amerikan polislerine birkaç ay evvel garib bir eldiven tevzi edilmiştir. Bir zabıta memuru bu eldivenle bir kimseyi yakalayınca, hâsil olan elektrik cereyanı, bu adamı hareketsiz hale getirmekte ve polisin vazifesini son derece kolaylaştırmaktadır.

Beyaz ırkın yaşamadığı memleket

Borneo civarında Felemenge ad bir adanın beyaz ırkın yaşayamadığı memleket olduğunu yazmıştı. Burada hayvanlar akıl ermiyecek kadar sür'atle büyüyor ve bilim ktedirler. Meselâ orada Varan denilen bir cins kertenkele vardır ki boyu 3-4 metredir. Sonra «püsküren yılan» da bu adada yaşar. Bu yılan insanın üzerine, bilhassa gözlerine doğru zehirini püskürür. Eğer bu zehir göze isabet ederse derhal kör eder. Vücudun başka bir nahiyesine isabet ederse cildi yakar ve zehir kana karışarak derhal ölümü intaç eder. Bundan dolayı ismi Komodo, olan bu ada sakinleri gözlerine gayet büyük ve enli gözlükler takarlar.

GÖNÜLİSLERİ

İki sual iki cevap

Ankarada oturan Çankırlı M. Doğan, Teyzeyi erkek yapmış, gönderdiği mektubunda diyor ki:

«Bay efendim,
Ben aslen Çankırlıyım. Arzu, talebim derd yanar pınar.

Bayım,
Ankarada maruz olduğum hastalığım cihetle resmi evrakla mevcudlü olarak Çankırı Memleket hastanesine gönderdiler. Hastalığım muaf ve normal bir hale geçmesinden bilâhare orada hükümetimin yüksek himmet ve yardımlarıyla bir kara talihimin eseri olarak, düğün ve ziyafetlerde esmer, genç bir bayanla nişanladılar. Her ikimizin de sevgisi bir ve ebedidir. Bayanın gönlü, sevdası bende; benim gönlüm sevdamı bayandadır. Her iki çift aşkımızın merbutiyetli birdir. Benim gönlül kuşum, esmer bayanda, esmer bayanın gönlül kuşu bendedir.

Bu genç ilgahlıdır. İkimiz de Ankaradayız. Bizi derden çabuk kurtar bay muharrir! Dördüncü çaresi! Ayrılık hüsranlığı bitirdi bizi. Gönül sevdası yaktı bizi. Gönülsüz olmaz bir çift, bayansız olmaz bir bay.

Efendi bayım,
Mektubumu bu kadarcıkla nihayet veriyorum. Lütfen intişarım gazetenizden bekliyorum.
Selâm, bayramınıza tebrik eder, hürmetler.

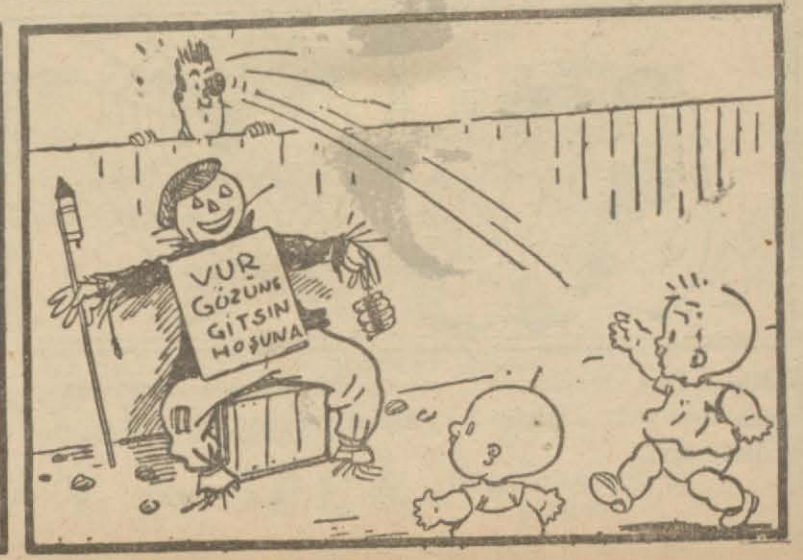
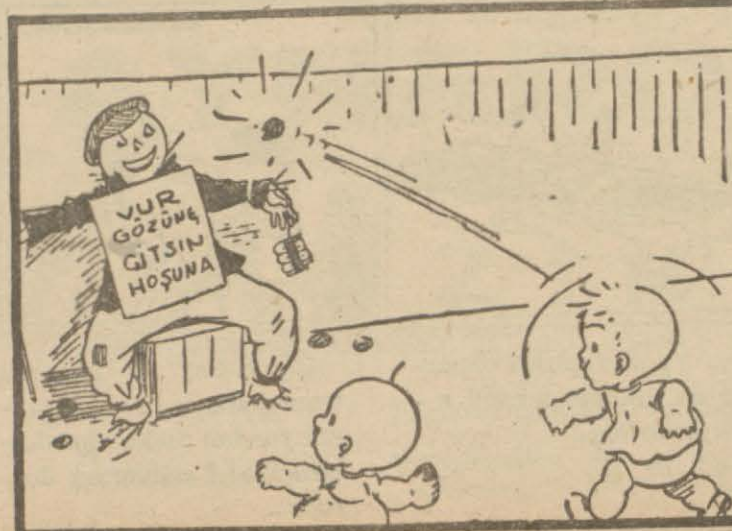
Okuyucum; Doğan ne duruyor.. Mademki onun gönlül kuşu, esmer genç kıza, esmer genç kızın gönlülü de onda. Mademki de nişanlıdır. Hemen evlenme memurunu bulup nikâhlarını kıydırsınlar.

O zaman bay da bayanını, bayan da bayını bulmuş olur. Ayrılık hüsranlığı da ortadan kalkar.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları:

Nişangâh

[TARİHTEN SAYFALAR]

Kanuni Süleyman devrinde bir cinayet

Katiller bulunamayınca padişah muammayı süratle halletti!

Yazan: Kadircan Kafli

«Kurunun yanında yaş da yanar» diye meşhur bir söz vardır. Bu söz odunlar hakkında kullanılırsa pek doğrudur ve bu öğüde uymak akıllılık olur.

Fakat bazan aynı sözü insanlar için de kullanırlar. İlim ve fen ilerledikçe odunlar hakkında kullanılan bir sözü insanlar hakkında da kullanmak bedbahtlığına uğramaktan kurtuluyoruz. Çünkü şimdi cinayet işleri ve hırsızlarla katillerin meydana çıkarılmaları için bir çok vasıtalar, usuller bulunmuştur. O kadar ki polisin iktidarı karşısında hırsız ve katillerin elleri ekseriya bağlı kalıyor.

Son zamanlarda meşhur bir Avrupalı muharrir «cinayet güzel san'atlarından biri olmuştur» diyor. Yani cinayetin de ancak heykeltraşlık, romancılık, ressamlık gibi çok derin ve etraflı görüşlere sahip kimseler tarafından, kuvvetli bir kompozisyon ve icad kafasıyla yapılabileceğini anlatmak istiyor. Bu zaruret, gizli ve ustalıkla cinayetleri meydana çıkarmak hususunda polisin gösterdiği uyanklık ve ince dokuyuştan doğmuştur.

Eski zamanlarda bu kadar ince elemelerdi. Gerçekten kurunun yanında yanan yaşlar pek çoktu. «Pire için yorgan yakmak» tabirine yakışan hâdiseler olurdu. Bir katili cezalandırmak için bir çok zavallıları haksız yere öldürdükleri, kendilerinin de katil oldukları görülürdü. Bu vak'alarından birisi, belki en meşhuru da 1528 senesi şubatında, İstanbulda olmuştur.

★

Osmanlı tahtında Kanuni Sultan Süleyman oturuyordu. O sırada otuz üç yaşında bulunuyordu. Adalet ve şiddetle tanınmıştı. Sekiz sene içinde Belgradı almış, Radosu zaptetmiş, Tunayı geçerek Moğaç ovasında o meşhur ve büyük zaferi kazanmıştı. Bundan başka Şamda ve Anadolunun bir kaç yerinde çıkan isyanları bastırılmıştı. Devrinin en büyük, en muhteşem hükümdarı sayılıyordu. Bunu her fırsatta ispat etmek hevesini yemiyordu. İspatı da ancak bütün memlekette mutlak bir sükun bulunmasına bağlı bulunuyordu. Fakat o sırada İstanbullu heyecana, padişahı da hiddete getiren korkunç ve acıklı bir cinayet oldu.

Şubatın yirmi üç ve yirmi dördüncü günleri arasındaki gecede Sultan Selim

camii civarındaki bir evden, çılgınlıkla imdad istiyen sesler duyuldu. Fakat bunlar boğuktu ve çok geçmeden arkaları kesildi. Bunları pek hafif surette duymuş olan komşular, kulak verdiler. Bir daha duymadılar, yanıldıklarına, bir kuruntu olduğuna hükmettiler.

Fakat ertesi sabah evin kapısını çalanlara ses verilmedi. İçeri girildiği zaman müdhış bir manzara karşısında kalındı. Evin döşemeleri, duvarları kan içindeydi. Yerde kanlı ayak izleri, etrafta ve tek tük eşya üzerinde kanlı el izleri vardı. Şurada iki çocuk boğazlanmış, ötede bir kadın bir kız ve diğer bir kadın bıçakla öldürülmüşlerdi. Kolları kesik, boğazları deşilmiş ve yüzleri parçalanmış erkekler, köle ve cariyeler şuraya buraya atılmışlardı. Aynı zamanda ev baştan aşağı yağma edilmişti.

Vak'a hemen haber verildi. Gece belli belirsiz bir şekilde duyulan gürültüler anlatıldı. Dizdarlar, Asesbaşlar katilleri yakalamak için her yana adam saldılar. Sadrazam İbrahim paşa da vak'ayı duydu. Çok kızdı. Padişaha da açtı. Padişahın hiddeti hepsinden üstündü. Halkın evlerinde rahat uyku uyumaları için Osmanlı tahtında Süleyman gibi bir hükümdarın oturduğunun bilinmesi bile kâfi gelmesi lâzım olduğunu ileri sürüyordu. Demek ki onu hiçe sayıyorlardı. Demek ki uzak veya yakın gecelerden her birinde herhangi bir tarafta gene böyle müdhış bir cinayetin olması ihtimali uzak değildi.

— Elbet bu fesadı edenler cezaların bulular!..

Dedi. Başta sadrazam olduğu halde bütün izler üzerinde yüründü. İpucu bulunamıyordu. Halbuki padişah sabırsızlık ediyordu.

İçlerinden biri: — İstanbulda bunca (Bikâr-işsiz) kişiler vardır. Onlardan gayrisinden bu nesne iş beklenmez. Cümlesin tutsak ve sorguya çeksek gerektir.

Dişirdi. Kendine göre bazı âlâmetler de gösteriyordu.

Herhalde bir veya bir kaç suçlu bulmak mecburiyeti karşısında kalan sadrazam bu şüphe üzerinde durdu. Civarda sık sık dolaşan bir kaç kişiyi tutturdu, sorguya çekirdi. Fakat adamcağızlar aynı gecede buldukları yerleri şahidlerle

ispat ediyorlardı. Hiç birini idama imkânı yoktu. Çünkü haksızlık olurdu.

Padişah onlardan daha sabırsızdı. Son izleri ve şüpheyi öğrendiği zaman bir müddet düşündü. İşsizler arasında da suçlunun bulunması mümkün olmadığını söyleyenlere dik dik baktı. Katillerin cezasız kalmalarına değil ya, cezanın bu kadar bile geçikmesine gönüllü razı olamıyordu. Hemen emir verdi.

— Mademki bu fesadı işleyenlerin şehrin sokaklarını başıboş dolaşan bir takım bikâr kimseler olduğuna şüpheniz yoktur; elbet onların hepsini izale etmek gerektir. Böylece hem fesadı işleyenler cezalarını bulurlar, hem de bir dahi böyle fesad edecek kimse kalmaz!

Ferman fermandı. Buna karşı şöyle veya böyle fikir yürütmek kendini tehlikeye atmak olurdu. Bunun için, hemen yerine getirilmek üzere tedbir alındı.

Artık her tarafa palalı, kırbaçlı adamlar çıkarılıyor; yol başları tutuluyor, bu gibilerin toplandıkları bazı hanlar basılarak hepsi birden kaldırılıyordu.

Peçevi bu vak'ayı şöyle anlatır:

«..... Her çend ki bu fesadı edenler tecessüs olundu. Kat'a sürati şer'e girecek merteye zuhura gelmedi. Âkibet ır-gadlık ile esvâkişehri devreden bikâr Arnavud kumandan olmak ihtimali verilip bazı âlâim dahi zahir olmağın ek-mekci ve mumcu ve dellâk ve aşçı ve odun yarıcı kumandan ve bilcümle bikâr makulesinden sekiz yüz kadar adam ahz olunup çarşılarda ve sokaklarda ve cemiyet yerlerinde katlolunup eşkiyaya havfu haşyet olup andan sonra bu mukule fesad zuhur etmedi.»

Cellâda verilen sekiz yüz kadar adamın içinde belki cinayeti işleyenler de vardı. Fakat bulunmadıklarını söylemek de aynı derecede mümkündür.

En küçük bir muhakemeden bile geçirmeksizin yapılan bu acıklı adalet örneğini o zaman için fevkalâde bir buluş felâkî edenler az değildi. Ondan sonra imparatorluğun muhtelif zamanlarında aynı usul küçük veya büyük miyasta tatbik edildi. Bu vak'adan üç yüz sene sonra ikinci Mahmud zamanında bile sadrazam Hüseyin paşanın her hangi bir kargaşalık olduğu zaman diğerlerine ibret

(Devamı 10 ncu sayfada)

İngiliz politikasının ana hatları nelerdir?

Yazan: Fransız muharriri Gallus

İngiliz başvekili Mister Çemberlayn Avam kamarasında söylediği son nutuktan sonra bir çokları:

— İngilterenin nasıl bir siyaset takib etmekte olduğu noktası üzerinde düşün-düler.

Bu suale verilecek cevap basittir: — Mister Çemberlayn gün siyaseti takib ediyor, diyebiliriz.

İnsan İngilterenin örf ve an'ane kanununa, Avrupanın ise Roma hukukuna dayanmakta olduğunu düşünmeyecek olursa İngiliz işlerinden hiç bir şey anlıyamaz. Bir çok Avrupa devletleri için prensiplere hürmet esastır. Hattâ bir devlet adamı:

— Tek bir prensibi feda etmektense bütün sömürgeleri feda ederim, bile demis-tir.

Buna mukabil İngilizlerin gözünde değişmez prensip yoktur. Her hareket zamanı, mevkie ve mümkün olup olmadığına bakar. Bu, demek değildir ki, İngilizler bazı esaslı kaidelere de tâbi değildirlir. Meselâ imparatorluk yollarının tehdid altında kalmasına asla tahammül edemezler. Onlar için deniz yollarının serbest olması lâzımdır. Aynı suretle Belçika sahillerine muzaffer bir devletin yerleşerek İngiliz adalarının selâmetini tehdid etmesine de razı olamazlar.

Büyük muharebe arifesinde:

— Mevcud muahedelerden bahsederken kâğıd paçavrası, demiş olan Alman sefiri hem yersiz, hem de manasız bir cümle kullanmıştır.

İngiltere şerefini feda etmeden imzasını inkâr edemezdi, fakat bu imzayı hayati menfaati olduğu için vermiş olduğunu unutmayı.

Eğer Almanlar İspanyada askeri bir üs elde etmek isterlerse, İtalyanlar Balear adalarına yerleşmek arzularına kapılırlarsa Mister Çemberlayn geçen gün kullanmış olduğu dile hiç benzemeyen bir dille konuşacaktır. Esasen iki diktatörle Mü-nihte karşılaştığı zaman bu suali onlara sormuş ve her ikisinden de İspanyada toprak peşinde koşmadıklarına dair teminat almıştır. Ve onların sözlerine itimad etmiştir. Fakat şimdi şöyle demektedir:

— Bizim kuvvetlerimizin diğer devletlerin kuvvetleri arasındaki nisbetin diplomatlarımızı müzakere masasına müsavi hak ve söz sahibi olarak oturamayacak derecede eksik bulunmamasına dik-kat etmek esas düşüncemizi teşkil eder.

Bu söz saf bir adamın sözü değildir. İngiltere bir aralık silâhlarını eksiltebileceğini düşünmüştü, mümkün olamadığı

nı gördü, binaenaleyh Mister Çemberlayn henüz kuvvetini bulamamış, fakat mutlaka bulmaya azmetmiş bir milletin şefi olarak konuşmaktadır.

Terazide yeri olan bu düşüncedir. Dış siyasette olduğu gibi iç siyasette de realiteler ve imkânlar ihmal edilemezler:

— Vatandaş silâh başına! diye bağır-mak kolaydır, fakat silâha malik olmak şartile.

Mister Çemberlayn İtalya ve Almanya ile anlaşmaya çalışıyor. Bu, onları eli serbest bıraktığına delâlet etmez. Nitekim Fransaya da sadıktır. Fakat bu sadakatı Fransa zayıf kaldığı zaman muhafaza edecek değildir.

Dünyada hiç bir milletin kara gözleri için sevilmediğini unutmayı.

Bursada belediye reisi seçimi yapıldı

Bursa (Hususi) — Belediye meclisinin üçüncü seçim birinci toplantısı bugün öğleden sonra yapılmış, başkanlığa eski başkan Neş'et Kiper, reis muavinliğine keza eski muavin Bayan Zehra Budunç seçilmişlerdir. Birinci reis vekilliğine avukat Bay Cemil Öz, ikinci vekillige de doktor İsmail Mustafa intihab edilmişlerdir. Bu toplantıda kavanin, nafia, maliye, sıhhat ve muhtelit encümenler teşekkül etmiştir. Kâtib seçilen Bay Saim Altok'un teklifi üzerine bu toplantı münasebetile büyüklerimize birer telgraf çekilmesi alkışlarla kabul edilmiştir.

Edirne belediye meclisi toplandı

Edirne (Hususi) — Yeni seçilen Edirne belediye meclisi mutad teşrinisani devresi toplantılarına bugün başlayacaktır.

Bu içtimaia aid ruzname hazırlanmış olup buna nazaran ilkönce reis vekilleri kâtibler, meclis encümenleri ve daimi encümen intihabı yapılacak ve bunu hesabı ka'fi ve senelik mesai raporile ruznamede yazılı diğer muhtelif beş maddenin müzakeresi takib edecektir.

Ölü doğan çocuk morga kaldırıldı

Veziir hanında oturan Osenna isminde bir kadın, ölü bir çocuk doğurmuştur. Doğum şekli Adliye doktoru tarafından şübheli görüldüğünden çocuğun cesedi Morga kaldırılmıştır. Hâdisе etrafında Müddeiumumilikçe tahkikat başlanmıştır.

Amerikayı altüst eden roman

Meşhur artist Warwick Goble'in çizdiği bu resim, muharrir Wells'in «Dünyaların harbi» isimli romanına aiddir. Eserde Merihten gelecek küremizi istilâ eden muhayyel bir takım kineli mahlûklardan bahs olunmaktadır. Resimdeki sahne de bu istilâ sahesidir.

Geçen pazar Amerika radyosundan bu eserin bazı parçaları nesredilmiştir. Negriyatın başlangıcına yetmişiyen bir çok dinleyiciler, nakle dilen hikâyeyi hakikat zannederek Amerikan istilâya uğradığı zehabına kapılmışlardır.

Bazı şehirlerde tam manasile bir panik husule gelmiş ve halk sokaklara dökülerek, kaçışmağa başlamıştır. Paniğin sebebi bilâhare anlaşılmiş ve halkı teskin etmek üzere radyodan izahat verilmiştir.

"Son Posta", nin siyasî tefrikası : 4

CIHAN HARBINİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

Haçlı orduların Küçük Asyaya, Suriyeye ve Antakyaya birbirini takib eden seferleri

İslâm istilâsı Avrupa medeniyetini tekrar geriye püskürttü. Arablar, Héracius'un elinden, birbirini müteakib, Mezopotamya'yı (632-634), Suriyeyi ve Filistin'i (636), nihayet Mısır'ı aldılar (640). O derecede ki o devirde şark imparatorluğu tamamen ortadan kalkmak tehlikesini geçirdikten sonra tamamen küçük Asyaya atılmış bulunuyordu.

Makedonya hanedanına mensub Bizans hükümdarları Arablara karşı mücadeleye tekrar başladılar. İmparatorluğun hududlarını yukarı Fırata kadar tevsiye muvaffak oldular. 965 de Tarsusu, 968 de Halebe ile Antakyayı, 974 de Osa ile Nusaybini, 976 da Şam ile Beryte'yi (Beirut) zaptettiler.

Fakat, Selçukî Türklerinin istilâsile, on birinci asrın iptidasından itibaren inhitat başladı. Tuğrul Beyin, Alp Arslan'ın ve Melek Şahın idaresi altında, Selçukîler, haçlılar gelinceye kadar, Bizans arazisinin en büyük parçalarını zaptettiler.

O zamana kadar Avrupalıların Yakın Şarkta inhisatı hemen hemen münhasıran Yunan - Roma dünyasının eseri olmakla beraber, Garbî Avrupa kavimleri de çoktanberi hac için Arzumukaddese giden birçok hristiyanlar vasıtasile Asya ile temasta idiler.

İslâm fütuhâtı bu muamelelere hatime çekmemişti. Hattâ Arablar umumiyetle müsaadekâr davrandılar. Şüphesiz ki bu, Charlemagne ile Harunreşit arasındaki dostluk dolayısile idi. Bunlar Kortuba emirliğine karşı müşterek bir düşmanlıkla birleşmişlerdi.

Selçukîler Arab halifelerinin yerine kaim oldukları zaman iş değişti. Onların şiddetli metalibeleri ve hacılara karşı türlü türlü tazyikleri garb hristiyanlarını darılttı. 1095 de, Clermont ruhani meclisinde Papa ikinci Urbaine tarafından vukubulan bir haçlılar seferine davete hristiyanlar şevk ve heyecanla icabet ettiler.

İşte haçlılar Asyayı zapt için yola çıktılar. 1099 da Kudüs'e ele geçirerek Suriyede hristiyan prenslikleri kurdular. Maamafih, fütuhâtı Yunanlıların ve Romalıların fütuhâtına benzemekten uzak kaldı. İlk seferlerinin gayesi sırf makamatı mübarekenin tahsisile mahdud bulunmakla beraber, Osaya, Kızıldeniz ve Nile doğru sürüklendiler. Maamafih Halebi zapta muvaffak olmadıkları gibi (1124), Şam da ele geçiremediler (1148). Mısırda ise hiç te devamlı surette yerleşemediler. Graye adasının korsanları Kızıldenizdeki cür'etkârane akınları esnasında, Renand de Châtillon'un bayrağını Hind Okyanusuna kadar ulaştırırlarsa da Dultre-Jourdain'in muharibeleri 1182 de Medine önünde hezimetle uğradılar. Kudüs kralı Guy de Lusignan, 1187 de, Taberiye yakınında Emir Salâhaddin'in ordusu tarafından ezildi. Nihayet, iki asırlık gayretten sonra, Akkânın sukutu Frankların seferine 1290 da hatime çekti. O zaman, Franklar Lusignan'lar tarafından idare edilen Kıbrıs kralığında kendilerine bir melce buldular.

Haçlı seferlerinde Fransa birinci mevkiî işgal etmişti. Teşebbüs ondan gelmişti. Haç askerlerinin büyük kütlesini Fransanın çocukları teşkil ediyorlardı. Şarkta Lâtin devletlerinin çoğunu da Fransız asilzadeleri tesis eylediler. Binaenaleyh, haçlı seferleri bizim küçük Asyadaki, Suriyedeki, Filistindeki ve Mısır'daki bütün an'anelerimizin menşei teşkil ederler.

Bizans imparatorlarının suinyeti haçlıların gayretlerine daimi surette engel oldu. Vakiâ, haçlılar da müslümanlardan nefret ettikleri kadar Rumlardan da nefret ederlerdi. 1204 de, dördüncü haçlı seferinin şefleri, Venedikli Dandolo Doge'nün teşvikile, Kostantiniyeyi zaptettiler ve orada bir Lâtin imparatorluğu kurdular. Küçük Asyaya, Trabzona ve İznikle iltica eden Bizanslılar oralarından intikamlarını hazırladılar. 1261 de, şefleri Michel, Paléologue, Venediklilerin ticarî rakipleri olan Cenevizlerin yardımıyla, Kostantiniyeyi istirdad etti ve şark imparatorluğunu tekrar kurdu.

Fakat imparatorluk o tarihte Asyanın ancak birkaç vilâyetini ihtiva ediyordu. O zaman, Frank medeniyeti Atina ve Mora prensliklerinde kendisine muvakkat bir melce bulmuştur.

Orduları on beşinci asır başlangıcında Halebe, Şama, Ankaraya, İzmir'e kadar ilerlemiş olan Timurlenk fütuhâtı hasebile bir an için duran Osmanlı Türkleri Selçukîlerin yerine geçmişler ve onların muzaferane yürüyüşlerine tekrar başlamışlardı. 1453 de, ikinci Mehmed Kostantiniyeyi zaptetti ve bununla Rum - Roma imparatorluğu nihayet buldu. Çok geçmeden, Yunanistandaki Frank prenslikleri de mahvoldular. Yalnız Rodosa iltica etmiş olan Saint-Jean şövalyeleri ve Akdeniz toplu adalarındaki Venedikliler müesseselerini idameye muvaffak oldular. Boğazların iki sahiline yerleşen Osmanlı Türkleri artık Asya yolunu Avrupalılara kapadılar.

Fakat son Rum imparatoru, Constantin Dragasés Kostantiniyeyi müdafaa ederken öldürülmüştü. Halef olarak yalnız yeğeni Sophie Paléologue'ü bukiyordu ki o da 1472 de Rusya Çarı İvan III ye varmıştı. Üçüncü İvan derhal kendisini Kostantiniye imparatorlarının halefi ilan etti. Arma olarak iki baş kartalı kabul ederek ortodoks dininin müntekimi olduğunu bildirdi.

İşte müdhiş Şark meselesi devletlerin karşısına bu suretle çıktı.

Haçlı seferlerinin başlıca neticelerinden biri, çoktanberi Şark ile Garb arasında kesilmiş olan iktisadî münasebetlerin tekrar başlaması olmuştur. Suriyenin hristiyan devletleri ticarî mübadeleler için müslüman emirlikleriyle münasebete girdiler. Artık Venedik, Cenova, Pire ve Marsilya tacirleri Levant iskeleleriyle faal alışverişlere koyuldular.

Dandolo «Doge» Kostantiniyenin zaptındaki yardımına mükâfat olarak haçlılardan, Morada, toplu adalarda ve Radosta bir silsile halinde bir takım müesseseler istihlal etmişti ki bunlar Adriyatik ile Bosfor arasında sıra ile dizilmişlerdi. O zamanlar, Venedikliler, çok mikdarda, Kostantiniyede yerleşmişlerdi ve Şark ticaretini ellerine almışlardı. Fakat Rumlar, 1261 de, Lâtin imparatorluğunu yıktıkları vakit, müzaheretlerinden dolayı, Cenevizlere mükâfat olarak Péra varoşunu verdiler ve birçok ta gümrük muafiyetleri bahşettiler. Bu suretle, Cenova Cumhuriyeti Karadeniz ticaretinin hâkim'i oldu. Kırmıda Tana ve Caffa ticaret merkezlerini tesis etti. Asya kıtasının bütün emtiası çok geçmeden oraya akmağa başladı. Asya emtiası Avrupaya Dicle, Ermenistan ve Trabzon yoluyla; yahud Türkistan, Hazer denizi ve Phase yoluyla; yahud Oxus, Astrakhan, Volga ve Don yoluyla geliyordu. 1373 de, Cenevizler Kıbrıs da yerleştiler; küçük Ermenistanda ticarî Ajazzo (Aias) limanının yakınında mevki almış oldular.

Kostantiniyeden tardedilen Venedikliler o zaman Mısırda temerküz eden baharat ticaretine kendilerini verdiler. Filhalka, Arab tacirleri Moluques adalarında çıkan biber, tarçın, zencefil ve Hindistan cevizi Kızıldeniz yoluyla Mısır'a getirmekte idiler. Bunların fiatları pek yüksek olmakla beraber Avrupada gördükleri rağbet gayet çoktu. Venedikliler kâfirlerle ticaret münasebetlerine girişmek hususunda Papadan müsaade aldıktan sonra, kârlı bir ticaret muahednamesi akdetmek yolunu bile buldular. Bu saade İskenderiyede ve Şamda konsolosluklar, ticarethaneler tesisine muvaffak oldular.

Pisa'ya sahip olan Floransa Cumhuriyeti de İskenderiye ile ticaret yapmağa çalıştı ise de Venedik ile rekabet edemedi.

On beşinci asrın başlangıcında, Jacques Cocurda Levant ticaret merkezleri tesisine teşebbüs etti. Yedinci Charles, onun teşvikî üzerine, Mısır Sudanı ile ticarî itilâflar akdi için Jean de Village'ı yolladı. Maatteesüf, bütün bu teşebbüsler neticesiz kalmışlardır.

(Arkası var)

Ne olmak istiyorlardı, ne oldular?

Eski teşrifat umum müdürü
Fuad Simavinin hatıraları

— 22 —

Fuad Simavi

Eski teşrifat umum müdürü Fuad Simavi, beni, büyük bir nezaket ile kabul etmekle beraber özür diledi:

— Naçiz şahımdan bahsetmezseniz, size çok müteşekkîr kalacağım, dedi. Prensip itibarile, daima şöhretten kaçtım. Vakiâ, gazete sütunlarında mevzuu bahsolmak, pek çok insanlar için arzu edilir şey amma...

Bakınız, size bir hikâye anlatayım: Büyük babam - sadrazam Halil Rifat Paşa merhum - Mithat Paşanın valiliği zamanında Tuna vilâyetinde mektubcu olarak bulunuyordum.

Meşhur Kırkambar Ahmed Mithat efendi de o zaman galiba mektubî kaleminde kâtib imiş.

Vakta ki Ahmed Mithat efendi, gazeteciliğe başlamış. Sırası düştükçe büyük babamdan bahseder olmuş. Kendisinin sitayişkâr bir dille anılmasına rağmen, büyük babam, Ahmed Mithat efendiye nihayet bir mektub yazmış:

«Öğlum, seni vakiâ çok severim. Fakat, adımı gazete sütunlarına geçirmezsen hem daha çok sever, hem de memnun olurum!» demiş!

İşte, nedense, bende de büyük babamın bu huyu var.

Kendisini ikna etmek için hayli ter döktüm. Nihayet anlattı:

— Yaşamın hesabını yapmak bile işime gelmiyor amma, zorla söyletiyorsunuz. Büyük babam İzmir valisi iken, daireler tatil olduktan sonra hükümet konağının geniş ve büyük avlusuna inerdik. Ben, çocukluğuma tren ve vapurla oynamaktan pek hoşlanırdım. Bilhassa vapurla... O zamanlar ufacak, ispirto ile makinesi işliyen, çarkları dönen ve suyun üstünde ağır ağır giden oyuncak gemiler vardı.

İşte, bu gemileri havuzlarda işletmekten nihaysiz bir zevk duyardım. Fakat, mutlak olarak hayatta herhangi bir şey olmağı düşünmezdim. Nihayet, mekteplerde okudum. Daha genç yaşında iken Avrupaya gittim. Oralarda kaldım.

— Bu seyahatteki maksadınız ne idi?

— Canım, insan Avrupaya neye gider? Gezmeğe... (Fuad Simavi neşeli neşeli güldü.)

— Peki... Hariciye memurluğu mesleğine nasıl girdiniz?

— Kaderde varmış, girdik. Avrupada bulunuyordum. Beni, Viyana sefaretî üçüncü kâtibi tayin etmişler. Böylece işe başlamış olduk.

Ondan sonra, aradan seneler geçti. Nihayet, biliyorsunuz, teşrifat umum müdürülüğünden tekaüdüğümü istedim. Şimdi, kısmetimizde olup kaşığımızda çıkan bu imiş diyerek inziva köşesinde oturuyorum.

Fakat, memuriyet ve meslek hayatımın en heyecanlı zamanlarını Viyana maslahatgüzârı iken tattım.

— Bu hatıralarınızdan bir tanesini lütfetmez misiniz?

— Hayhay! Meselâ, size tarihin meçhulü kalan bir tarafını anlatayım:

Eğer, Erntal (Avusturya - Macaristan imparatorluğu hariciye nazırı) birkaç ay daha sağ kalsaydı, Balkan muharebesi vukua gelmeyecekti. Erntal, biliyorsunuz, 912 şubatında öldü. Onun vefatından az sonra da, daha ölümünün senesi olmadan, Balkan muharebesi patlak verdi.

— Niçin?

— Niçini meydanda: Erntal'ın ölümü... Size, o zamanki siyasî vaziyeti izah edince, meseleyi tamamen anhyacakmışız. Erntal ile, maslahatgüzâr olmağım hasebile her zaman görüşürdüm. Lâzumu halinde, ona, telefon eder, hemen nezdine giderdim.

Gene Erntal ile konuştuğum bir sırada, Balkanların siyasî vaziyetine, şimdiki bir millet ve devlet olan o zamanki Osmanlı imparatorluğu tebaası arasındaki kalmamaya işaret ederek:

— Balkanlarda bir gürlütlü kopacağına ihtimal vermiyorum musunuz? dedim.

(Devamı 10 ncu sayfa)

SİNEMA

On yedi yaşında büyük bir sinema yıldızı

Corinne Luchaire bir muharrir kızıdır. Daha ilk filminde şöhret kazanmıştır. Çok kazanır, fakat çok tutumludur

Corinne Luchaire

Geçen hafta şehrimizin büyük bir sinemasında gösterilmiş olan (Prison sans barreaux - Günahkâr kızlar) filmindeki rolü ile kendisini halka tanıtmış ve birden büyük sinema yıldızları sırasına geçmiş olan güzel Fransız kıızı Corinne Luchaire on yedi yaşındadır.

On yedi yaşında oynadığı bir piyes ve çevirdiği bir film sayesinde bir çok değerli sinema ve tiyatro san'atkarlarını çok geride bırakmıştır.

Corinne bir gazeteci kızıdır. Hayatını kendi ağzından dinliyorum:

— Babam Gazete muharriridir. Tâ küçük yaşındanberi beni çalınca sevmektedir. Ben de kendisini çalınca sevmekteyim. Bence o babaların en iyisidir.

Annemi bilmem gibi bir şey.

Benimle babam meşgul oldu. Benim annem de babamdır.

Mesleği icabatı olarak babam günde iki defa Guai d'Orsay'da hariciye nezaretine giderdi. Beni de götürür ve odacıya tevdi ederdi.

O vakit bana Zizi adını takmışlardı. Hariciye nezaretî salonunun büyük masasının altı karargâhım idi.

Bir gün Poincaré bu salonda gazetecilere beyanatta bulunduğu sırada fazla sıkışmışım ve keskin bir:

— Papa! Pipi!

Diye bağırışım...

Herkes hayrette kalmış... Hattâ Poincaré bile şaşırıp kalmış.

O tarihte bana (Seyyar Bebek) lakabını takmışlardı. Nasıl takmışınlar ki her an adeta babamın kolları arasında bulunuyordum.

Hele babamın devam ettiği edebî mahfellerde şöhretim büyüktü.

Mektebe devama başladım. Çalışkan bir talebe degildim, doğrusunu söylüyeyim.

Mektebden adamakıllı nefret ederdim.

Bir gün babama tiyatro âleminin dahil olmak arzusunda bulunduğumu söyledim.

Benim hiçbir arzumu kırmıyan babam buna da muhalefet etmedi. Benim aklı başında bir kız olduğumu bildirdi de...

Babamın Raymond Rouleau adında bir arkadaşı vardı. Dram dersleri verirdi. Beni imtihan etti. Muvaffak olmadım. Musset'in bir şiirini okumuş, bir piyesinden bir sahne temsil eylemiştim.

İkinci bir imtihan geçirdim. Rouleau benim ile meşgul olacağına söyledi. Büyük babam sağdı. Rouleau ona müracaat ederek bir piyes yazmasını istedi.

(Söylemeği unuttum. Büyük babam kuvvetli bir kaleme malikti. Piyesleri se-

vilirdi.) İstenilen piyesi hazırladı. Bunda benim için bir rol de vardı.

Bu piyes Etoile tiyatrosunda oynanmağa başladı.

İsmi «Altitude 3200» olan bu piyes 130 defa arka arkaya oynandı ve ben de büyük bir muvaffakiyet kazandım.

Oyun için kendimi zorlamadım. Tabii bir surette rol yaptım.

Yorgun düşmüştüm. Babama müracaat ettim. Beni istirahat eylemek üzere Côte d'Azur'a göndermesini rica ettim.

Muvafakat etti. Orada Le chanteur de minuit'le rol alacaktım.

Talih bu ya...

Pariste Léonide Moguy büyük bir harearetle (Prison sans barreaux) filminin senaryosunu hazırlamakla meşgul ve filmde baş rolü yapmak için bir genç kız aramakta imiş. Beni söylemişler. Hemen bir telgraf çekmiş.

Telgrafı almaz derhal hareket ettim. Ertesi günü çevirmeğe başlamıştım bile. Çalıştım, özendim. Muvaffak olduğumu söylüyorlar... Bu beni çok sevindirdi. Şimdi bana «yıldız» muamelesi yapıyorlar... Zannedersem mübalâğa ediyolar. Ben kendimi sinema yıldızı sanmıyorum. Ben san'atına âşık bir san'atkârım, o kadar... Öylece kalmak istiyorum. Halk beni takdir etsin, ben ona hizmet edeyim ve takdirlerime müstahak olayım. İşte yeğâne arzum...

Henüz on yedi yaşında olan bu güzel san'atkâr çok sade bir kızdır. Harekâtına hâkimdir. Kimseye kalbini açmaz. Çok sakin bir kızdır.

Bir hayli para kazanmaktadır. Fakat çok tutumludur. Sıkıntıda bulunan arkadaşlarına yardımı bir zevk bilir. Fakat yardımı nakden yapmaz. Sıkıntısını gidermek için her çareye baş vurur.

Güzel Corinne iyi piyano çalar. İyi bir ressamdır da...

Hayırsever bir sinema san'atkârı

Hollywoodun en değerli sahne vâzı olan Sam Wood çok hayırsever bir san'atkârdır. Her sene mektepleri gezer, en çalşkan ve en muhtaç bir talebeyi seçer ve onun üniversite tahsilini temin eder

Myrna Loy çiftçilik yapıyor

Güzel san'atkâr Myrna Loy'un zengin bir çiftliği vardır. Bu sene çiftliğindeki limon mahsulü çok bol olmuştur. Myrna Loy limonlarını (Myrna Loy çiftliği mahsulâtı) kaydını taşıyan kâğıdlara sardırarak piyasaya çıkarmıştır.

KAHKAHA

Demediğini bırakmaz

Karısının, öldüğünün yıldönümünde mezarına çiçek götürüyordu. Kapıcı gördü:

— Kim bilir, dedi, karınız buna ne kadar sevinecektir.

— Evet, fakat Allah vere de kaç aaldığını duymasa.. çok para verdin diye, bana demediğini bırakmaz.

★

Yanılmam

İki genç kız konuşa konuşa yürüyorlardı. Biri ötekine söyledi:

— Nişanım, şim diye kadar bana; sekiz bin dokuz yüz altmış yedi defa, «seni seviyo-

rum» dedi.

Öteki sordu.

— Eksik, yahud da fazla olmasın.

— Hayır, ne eksik; ne de fazla.. ben bir istatistikçi yanında dört sene daktiloluk ettim. Böyle hesaplarda hiç yanılmam.

★

Hoşlanmıyorum

— Konuşurken, ikide bir bana, gülüm; demesen daha iyi edersin?

— Niçin gülüm?

— Bax gene, söylüyorsun...

— Bu mevsimde güller soluktu,lar,

kokuları olmaz; onlarla bir tutulmaktan hiç hoşlanmıyorum.

★

Yüz kiloluk

— Yüz kilo geliyormuş.

— Kendisi altmış diyor.

— Onun söylediği de doğru.

— ??????

— Yaşını sor-

dukları zaman da

otuz beş diyor. Otuz beş yaşında iken tanıyanlar var.. o zaman hakikaten altmış kilo geliyormuş.

★

Vecizeler

Kökü derinde olan ağaç, rüzgardan yılmıyaz.

★

Uyanık bir insan tam uyuyan bin insandan kuvvetlidir.

Taş devrinde çıkan gazetenin idare memuru — Niçin gazetenin üzerine «Gönderilen evrak iade edilmez» cümlesini yazıyorsunuz? Gazetenin sahibi — Onlarla kendime bir ev yapacağım da...

— Görünüşe aldanmayın.. bu bir cinayet değildir.

— Tütün kokusu başımı ağrıtır bay. — İnanırım bayan, eskiden benim de ağrıtır.. fakat zamanla alıştım.

— Bay müdür, 1939 modeli olarak çıkaracağımız kapaqlardan bir nümune getirip bırakmıştım! Nasıl buldunuz?

Nasıl bileyim

Bir ağaç altında buluşmuşlardı. Genç kız, genç erkeğe sordu:

— Yazdığım mek

tubu aldın mı?

— Aldım.

— Çok ateşli idi

değil mi?

— Bilmem.

— Nasıl bilmezsin.

— Termometrem yok!

★

Olabilir

— Yeni hizmetciniz nasıl?

— Çok iyi, fakat

çok kırıcı, eve gel-

diğindenberi tam

iki düzüne tabak

kırdı.

— Kocanızla a-

rasında bir anlaş-

ma olmasın...

— Ne gibi?

— Kocam, kendi başında kırılacak tabakları daha evvelden hizmetçiye söyleyip kırdırması olabilir.

★

İğne yastığı

— Fakirizm tecrübeleri yapıyorum ama eskisi kadar para kazanamıyorum. Başka bir iş tutmak istiyorum

— Sen başka ne

iş yapabilirsin?

— Bir terzi düğ

kânında iğne yastığı gibi de kullanılamaz mıyım?

★

Ağladım

— Dün gece sinemaya gittim.

— Sinemaya mı

gittin? Karın öleli

daha hafta geçme-

di.

— Bilhassa bu-

nun için gittim ya..

kalbim çok acıklı;

başlar başlamaz gözlerim yaşardı. Bitin-

ceye kadar hep ağladım.

★

Vecizeler

İki tavşanın birden peşinden koşan tazı hiç birini yakalayamaz.

★

Vicdan konuşur, menfaat bağırır.

CASUSLUK

tarihinden birkaç yaprak

Almanların Lavrensi şeytan zekâlı Vassmuss

Kayser ikinci Wilhelm arzı mukaddesi süt beyaz atı üstünde ziyaret ettiği sıralarda İrandaki bu genç konsolosun medhini duydu, az sonra kendisine fevkalâde tahsisat bağlandı

İngiliz harbiye nezareti istihbarat bürosu, şark cebhesindeki düşman kuvvetlerinin vaziyetini göstermek maksadile, ayda iki kere, mufassal bir harita bastırır, dağıtır. Dört harb yılı boyunca, bu haritanın İranın mühim bir kısmını kaplayan yerinde, beyzî bir çerçeve içine alınmış ve kırmızı mürekkeble şu sekiz harften ibaret isim görüldü: Wassmuss.

Adı istihbarat haritalarında hemen hemen Fransa ile İngilterenin mecmuundan daha büyük bir yer tutan bu adam kimdi, neden dört uzun yıl başlı başına bu mühim yeri tutmuştu?

İranın bütün cenubunu elinde tutan bu kuvvetli insan, Almanyanın o zaman-ki genç İran konsolosu idi.

Wassmuss, harb çıktığı sıralarda ancak otuz beş yaşlarında vardı. Şarka yayılan şöhreti tıpkı Lawrensininki gibi bir efsaneyi andırıyordu. Hattâ İngiliz müşahidler ona doğrudan doğruya «Almanların Lawrens» i adını takmışlardı.

Lawrens, (*) bilirsiniz, keskin zekâsı ve mesleğindeki geniş bilgisi ile pek haklı olarak bütün Arabistanda en kudretli casuslardan daha büyük bir şöhret kazanmış genç bir İngiliz casusuydu.

Lawrens yalnız casus ta değildi. Modern tarihe adı korkunç bir çeteci olarak geçmiş bulunuyor. Bu genç çetecinin yerli Arab kabilelerinden teşkil ettiği hecin kıt'aları çöl harbinde kendi esas kuvvetleri, teçizatları ve harb sahasının hususiyetleriyle ölçülemeyecek bir stretaji muvaffakiyetine erişmişlerdi. Bizzat Lawrens lüzum gördükçe - bazan yanında adamlarından bir iki yerli ile - Türk hududunu geçer, köprüler yıkar, trenleri berhava ederdi.

Kıyafet değiştirmenin ustası idi. Fakat tam bir Arab şefi kılığına girmeyi de kâfi bulmamıştı. Arab kabilelerinin ideallerini emel edinmiş, hareketlerinde onlardan ilham almış gibi de görünürdü.

Lawrens hem mükemmel bir casustu, hem de kendi kendine yetmiş bir «casus üstadı» idi. Karşılaşacağı düşman hakkında, yetiştirdiği elemanlardan, en doğru haberi almadıkça harekete geçmezdi. Casusluğunun ve kumandasındaki çete gruplarının çok kıymetli hamlelerinin verdiği neticeler Filistin harbinde General (Allenby) ye kıymeti ölçülmez birer kazanç olmuştu.

İşte Wassmuss böyle bir insanın - Almanlar tarafındaki - eşi ve benzeriydi. İngiliz (genel kurmay) ın onun istihbarat haritalarında dört yıl o büyük yeri tutmuş olan tek insan adına iki koca düşman ordusu kadar ehemmiyet verir, o gözle bakardı.

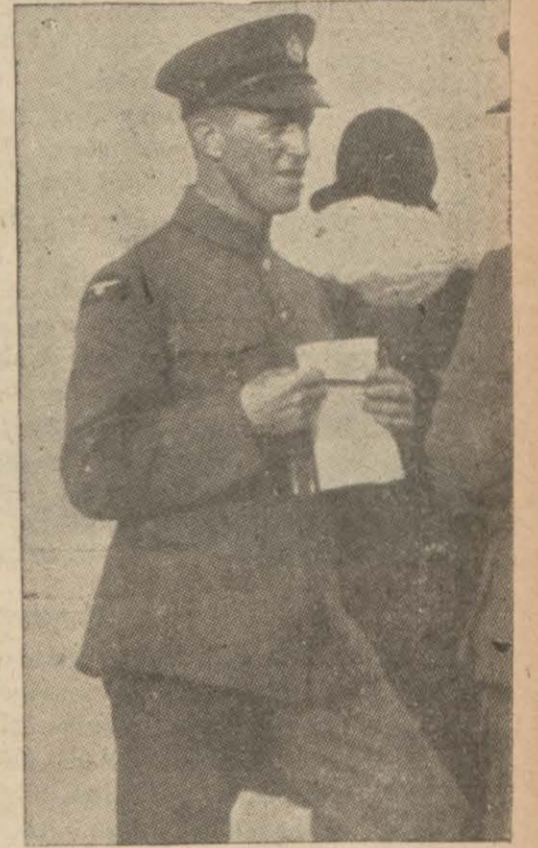
Wassmuss, (Buşir) e harbdan önce Alman konsolosluğuna yollanmıştı. Bu konsoloshane o vakitler İrandaki bütün eşlerinden daha nüfuzlu idi.

Kayser ikinci Wilhelm (Arzı mukaddesi) i süt beyaz atının üstünde göz kamaştırarak ziyaret ettiği sıralarda İrandaki bu genç, müteşebbis konsolosun methini duydu. Ondan az sonra da Wassmuss'a, memleketi namına propaganda yapması için, fevkalâde tahsisat bağlandı.

1914 de İranın vaziyetinde acı bir karışıklık vardı. Günden güne ateşlenen ve sebebi iyice kestirilemeyen bu dahillî kargaşalığın görünürdeki hedefi - İngilizler kadar Almanların da göz diktiği - petrol membalarıydı. Milletlerarası bir anlaşmaya göre, bu muntakanın asayişini korumak bitaraf İsveç hükümeti jandarmasına verilmişti. Halbuki daha Marn'de ilk silâhlar patlar patlamaz, müttefik devletlerin İrandaki ajanları, Wassmuss'un İsveç jandarma kuvvetini avucunda tuttuğunu sezdi.

Her şeyin başında gelen menfaat kay-

(*) Bu yazı silsilesi İngiliz kaynaklarından Türkçeye çevrilmiştir. Bu itibarla eşhas ve vekayi hakkındaki bütün hükümler İngiliz müelliflere aittir.

İngiliz casusu Lawrens

gusu bu meseleye de bir şekil verdi. (Buşir) e harb gemileri gelen zabıter: «Madem ki, dediler, İran bitarafliktan çıkmıştır. Şu halde istiklâl hakkını da kaybetmiş demektir.»

Buna mukabil Wassmuss ta susmuyordu. Bir avuç maiyetine:

«Arkadaşlar, diyordu, bu memleketten kimse bizi kovamaz. Esas harb muntakasından uzaktayız. Fakat burada da çok şeyler yapılabilir.»

O zamana kadar Alman kordiplomatığı İngiliz nüfuzunun - İngiliz süngüsünden de, topundan da önce - giridiği her yerden derhal uzaklaşıyor, (Berlin) e dönüyorlardı. Wassmuss öyle yapmadı. Olduğu yerde kalmaya ve mücadeleye girişmeye karar verdi.

Bunun için ilk yapılacak şey etrafı saran İngiliz kordonunu yarıp kurtulmak olacaktı. Wassmuss bu tehlikeli işe, alelâde fakat tam yerinde kullanılmış, bir kurnazlıkla muvaffak oldu.

İngilizler, (Buşir) den çıkıp gitmek istemediğini görünce, onu tevkif etmişlerdi. Nesi var, nesi yoksa müsadere altına almışlar, ertesi gün karargâha yollayacaklardı. Son gece, başına dört nöbetçi dikilen konsolos, sevgili atını görmek için yalandan bir merak tutturdu. Nöbetçiler kaç gündür onun mevkufiyete boyun eğmiş, zararsız bir insan olduğuna inanmışlardı. Ahıra kadar kendileriyle beraber inip hayvanı görmesine razı oldular. Wassmuss atını muayene etti ve gûya o muntaklara mahsus bir rahatsızlığa tutulduğuna hükmetti. İyileşmesi için elinden geleni yaptı. Gene nöbetçilerle birlikte yatağına döndü. Fakat yufka yüreği rahat edemedi. Yaptığı ilaçların iyi gelip gelmediğini görmek için birazdan gene ahıra indi. Tabii yalnız değil, nöbetçilerle birlikte... Bütün gece böyle kim bilir kaç kereler inip çıktı. Nihayet sabaha karşı nöbetçiler yorgun düştüler, uyulamaya başladılar. Her sefer Wassmuss'la ikisi ahıra inerken bu defa hiç biri inmedi ve tabii konsolos ta yatağına dönmedi. Bir daha ne onu, ne de sevgili atını oyanlarda gören olmadı. Fakat adı sık sık duyuldu.

Wassmuss kaçarken atına, ağızları mühürlü bir takım torbalar da yüklemişti. Bu torbalara aşağı yukarı 14,000 altın mark doldurulmuştu. Fransızların 1870-1871 harbi sonunda Almanlara ödedikleri bu tazminat parası kırk yıldır Berlin mahzenlerinde bekletilmişti. Büyük Harb başladıktan az sonra (Buşir) deki genç konsolosa yollanmış, o da onlardan faydalanacağı vakti pek iyi kestirmişti.

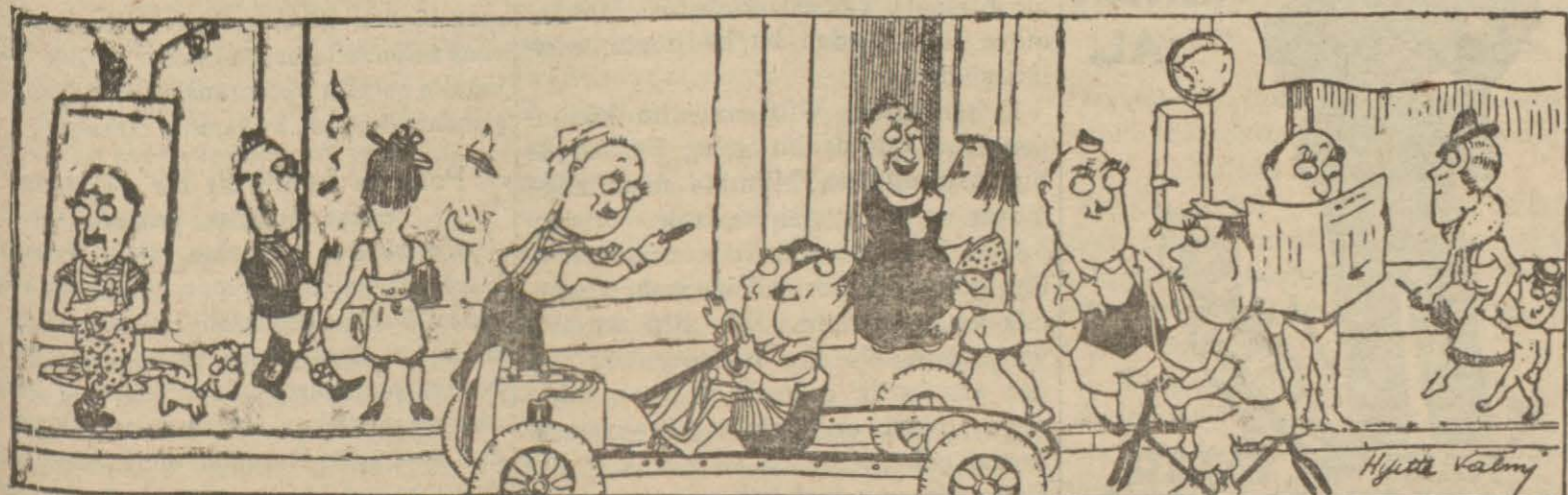
Wassmuss gün ağarırken dörtlüna sırtındaki köylere doğru yol aldı. Oraya gelince durdu. Artık bir kaçak değildi. Düş-giliz müelliflere aittir.

(Devamı 10 ncu sayfada)

Taksitle alış veriş edenler

Biz, onları böyle görürüz..

Fakat henüz bu kadarının bedelini ödemişlerdir.

«Son Posta» nın tefriki: 71

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

Napolyonun son macerası

Napolyon Bonapart

Hem çar vaktine dostumdu, gene de olabilir. Avusturya imparatoruna gelince, o da kayın babam. Prosyta ister istemez eğilecek. Kalır İngiltere, değil mi? Evet, işte benim, yorulmak bilmiyen ezeli ve baş düşmanım... Amma ben bu sefer yer yüzüne yepyeni bir çehre ile çıkacağım. Temkinimle, itidalle onu şartıcağım. Avrupaya diyeceğim ki:

— Sulh mi istiyorsunuz? Pekâlâ! Bundan sonra artık ben mevcut haddlere hürmet edecek, meşrutiyet taraftarı bir hükümdarım.

— Harb mi istiyorsunuz? O vakit, bütün dünyayı öyle bir ateşe boğarım ki hepinizi de bu cehennem için yularlayıp yok ederim. Haydi seçin bakalım! diye bağıracağım.

Mari, sen hiç üzülme. 20 senelik harblerle usanç getiren, yorgun düşen bütün bu insanlar, emin ol ki, son kozu nu oynamağa kalkışan Napolyondan korkacaklar ve son haddini bulmuş bir nevmidi ile kopacak bu çılgınlığın önünde muhakkak urküp çekilecekler... Mari dua eder gibi ellerini kavuşturuyor. O Napolyona daima inanacak. Hatta mağlûb iken bile! Onun kudretli sesi, ateşli sözleri korkularını silmez olur mu hiç?

— Amma ne yapsa, ne söylese gene de içini kemiren bir endişe var. Tekrar ısrar ediyor:

— Böyle bir tasavvura hemen kalkışmakla çok acele etmiyor musunuz? Acaba biraz bekleseniz?..

— Hayır artık bekliyemem. Yanımdaki küçük müfrezem sıkılıyor, sabırsızlanıyor. Hazinem de boşaldı. Hem kim bilir, belki de geçirsem, günün birinde, bir İngiliz gemisinin gelib de beni daha uzak bir sürgüne götüreceği ne malum? Baksana Talleyrand Viyanada (Sainte-Hélène) Sent-Elen'den bahsetmiş...

— Sent-Elenden mi?

— Evet. Bahrimuhittin ortasında kaybolmuş, çorak bir ada parçası... Oraya götürülürsem, Kurtuluş ümidi kalmaz... Artık mezarımı kazarlar o toprakta...

Susuyor, kollarını göğsünde çaprazlıyor... Ve başını eğerek düşünüyor.

Muhakak ki o dakikada bu harikulâde, bu müdhiş kumarbazın aklı aşkta, sevgide değil. Kudret, zafer, şan, haşmet rüyası işte gene onu sardı... Kuşattı. Mari de bunu hissediyor, amma hiç kırılmıyor. Onu «daima anlayacak kadar» sevmesini biliyor.

Napolyon düşünceli ve dalgın...

O sırada kadın, boynunu süslüyen inci dizisini çözüyor. Bu harikulâde güzel ve kıymetli bir şey. Bir kraliçe kerdanlığı.

Napolyon bunu ona, Aleksandriye'de bulunduğu zaman hediye etmişti. Kollarından bütün bileziklerini, yüzüklerini çıkarıyor, içinde imparatorun saçı bulunan altın halka ile anesinin yadigarı kıymetsiz gümüş bir

bilezikten başka hiç bir şey alakoyuyor. Hepsini, usulca, beyaz tahta masanın üzerine bırakıyor.

Başını kaldıran Napolyon bunu görüyor:

— Ne yapıyorsun?

— Napolyonum, sana para lazım; benimse bu mücevherlere hiç ihtiyacım yok. Al onları. Sonra ileride, sen bana başkalarını, daha güzellerini verirsin! diyor...

İmparator duyduğu heyecanı belli etmeye çalışarak:

— Olmaz Mari, istemem. Sen de yokluk içindeyin. Zaten ne sana, ne de öğluma bir şey yapamadım ki... diye homurdanıyor.

Mari onun yüzüne bakıyor. Bu, öyle bir bakış ki, Napolyon şaşalıyor.

— Tekrar yandıktan ayrılmışa mahkûm olurken, acımı teselli edecek biricik sevinci de benden esirgeme, ne olursun? Ömrümün bu en güzel hatıra, öğluma da kalacak en temiz mânevî bir mirasımız olsun... diyor.

Etten, kandan yağrulma iki insanın birbirine yakın olması ne kadar mümkünse, onlar da o dakikada öylece yakındılar, içiçeydiler sanki...

Bu, yaşayanların da ölümler kadar temizleştikleri, yükseldikleri eşsiz ruh haletlerinden biri. (Arkası var)

Casusluk tarhinden birkaç yaprak

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

man kucağından dost muhitine ulaştı. Bu yerlerde her sözünü dinliyecek ünlü, zengin, cenkci yerli ahabbları vardı. Artık, büyük bir itina ile bellemiş olduğu yerli dilinden, yerli kabilelerinde âdet ve meyillerine olan alışkanlığından en kuvvetli bir sermaye gibi fayda görmek zamanı gelmişti.

O günden itibaren bütün İran körfezi boyunca bir Alman başcasusu, siyasi ve askerî casusluk direktörü gibi harekete geçti.

Bir yandan da Cenubi İrani mümkün olduğu kadar Alman nüfuzu altında tutmayı, İngiliz petrol işlerini baltalamayı, dağ kabileleri İngiliz müsellâh kuvvetinin en ufak hareketi karşısında derhal faal bir düşmanlığa geçecek şekilde galeyan halinde bulundurmaya gaye edindi.

Tarihten sayfalar

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

olmak üzere rastgele bir kaç kişiyi kalabalık yerlere astığını görüyoruz. Buna o zaman «kan almak» denildiğini bir başka yazımızda anlatmıştık. O sırada o eski inzibat usulünün yayılış derecesini anlatmak için eski mekteplerde o meşhur «sıra dayığı» ni yemiş olanların hatıralarını uyandırmak yeter.

İki otomobil birbirile çarpıştı

Soför Yako'nun idaresindeki 3044 numaralı otomobil ile Fatih İtalyesine aid diğer bir otomobil arasında Taksim ile Harbiye arasında bir çarpışma olmuş, her ikisi de hasara uğramıştır.

RADYO

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 81,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

8/11/938 SALI

12,30: Müzik (solo ve koro), 13: Saat ayarları ve haberler, 13,10 - 14: Müzik (Riyaseti - cumhur bandosu: Şef. İhsan Künger), Unter dem Sigebanner - marş (F. von Blon), Vals - serenad Espagnol - (Olivier Metra), Domino noir - uvertür (Auber), Suit Ori-entale: A: Les Bayadères. B: Au bord du Gange (reverie). C: Les almée (danse). D: Patrolle (F. Popy), 18,30: Müzik (incesaz faslı), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25: Müzik (operet parçaları), 19,45: Konuşma, 20: Müzik (radyo orkestrası) - Şef: Praetorius. Senfoni Concertante (Domizetti), Senfoni la majör (Mozart), Küçük Sult (De-bussy), 21: Saat ayarı ve arabca söylev, 21: Müzik (halk müziği ve oyun havaları), İz-mir, Aydın, Ödemiş türkülleri ve Zeybek havaları, 21,45: Konuşma, 22: Müzik (küçük orkestra), Le Roi D'ys - uvertür (Lalo), Faust - seleksiyon - (Gounod), La Traviata - seleksiyon - (Verdi), Mm. Butterfly - seleksiyon - (Puccini), 23: Müzik (cazband), 23,45 - 24: Son haberler ve yarınki program.

Poliste :

Tramvaydan athyan bir yolcu ağır yaralandı

Vatman Ahmedin idaresindeki 4 numaralı tramvay arabası Yedikulede Ağahamamı caddesinden geçerken yolculardan Asaf, atlamak isterken düşmüş, başından ve kollarından ağır ve tehlikeli bir surette yaralanmıştır. Yaralı, imdadı sıhhi otomobill ile Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Evvelki gün batan taka sahibinin cesedi 1 ulundu

Evvelki gün Harem İskelesi açıklarında bir takanın battığını ve tayfaların da kaybolduğunu dükkü nüshamızda yazmıştık.

Zabita tarafından denizde yapılan araştırmaya neticesinde takanın sahibi olduğu anlaşılır. Rizeli Süleymanın cesedi bulunmuş ve Süleymanın takada yalnız olduğu ve başka tayfa bulunmadığı anlaşılmıştır.

Tramvay Şirketinden yolların tami i istenil'i

Tramvay şirketi, tramvay geçen caddelerin kaldırım tamiratını yapmakla mükellef bulunduğu halde şirketin bütün tesisatı ile hükümete geçmesi kararlaşmış olduğuna ileri sürerek tamirata devamını istina etmektedir. Belediye reisliği şirkete tekrar müracaat etmiş ve Beyoğlunda İstiklal caddesini tamir et-tiği gibi, diğer tramvay caddelerinin de tamirine başlamasını istemiştir.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında faclaza miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

«ASİPİN»

KENAN AL.

HACI YATAR
SEN YATMAZSIN

Ne olmak istiyorlardı, ne oldular?

(Baş tarafı 8 inci sayfada)

— Veriyorum, mukabelesinde bulundu. Sordum:
— Şu halde?
— Menfaatlerimiz birdir. Uyuşmamız lâzımdır kanaatindeyim.

Erntal sözünün eri bir adamdı. O zamanki Çarlık Rusyası, Balkanların vaziyetini karıştırmak için elinden geleni yapıyordu. Fakat bu faaliyetini ancak sinsi bir siyasetle örtmeğe çalışıyordu. Çünkü, Erntal'in güttüğü siyasete, yani Avusturya - Macaristan imparatorluğunun menfaatlerine nazaran, icab ettiği takdirde, Türkiyenin yanında, Avusturya - Macaristan imparatorluğunun da cebhe alacağını biliyorlardı.

Nitekim, Avusturya - Macaristan imparatorluğu Bosna - Herseği ilhak ettiği zaman, Erntal bize karşı bir cemile olmak üzere Taşka sancağındaki garnizon efradını geri çekti. Onun Taşka'yı işgalden maksadı; Sırbistan ile Karadağ'ı birbirlerinden ayırmaktı. Bu suretle iki unsurun hemhudud olmalarını menetmiş bulunuyordu.

Müteferrik :

Telefon idaresi yeraltı santral yapacaktır

Beş yüz yedi bin lira ile iki sene de tamamlanacak şehir yollarında bulunan meca borularının yerlerinin yeni şekle göre değiştirilmesi iltiza etmektedir. Vali ve belediye reisi Muhiddin Üstündağ, telefon, elektrik idareleriyle, havagazı, tramvay şirketleri mümessillerini çağırarak, inşaatla başlamadan evvel lâzım gelen değişikliklerin yapılmasını istemiştir. Şirket ve idareler belediye'nin talebini vaktinde yapacaklardır.

Telefon idaresi, telefon muhaberatını muhtelif yerlerinde on beş beton yeraltı santrali yapacaktır. Yeni santrallerin inar plânına uygun olması temin edilmiştir.

Radyoda köylü ve çiftçi mevzuları etrafında konferans verilecek

Önümüzdeki perşembe gününden itibaren Ankara radyosunda Ziraat Vekâleti tarafından köylü ve çiftçi mevzuları üzerinde muhtelif konferanslar verilecektir.

Toprak mahsulleri ofisi umum müdür muavini Ankara'ya gitti

Toprak mahsulleri ofisi umum müdür muavini Şakir Rifat Turalı, dün akşam Ankara'ya gitmiştir. Şakir Rifat Ankara'da toprak mahsulleri ofisine aid muhtelif işler etrafında İktisad Vekâletle temaslar yapacaktır.

Sanayi umum müdür muavini şehrimize geldi

İktisad Vekâleti sanayi umum müdür muavini Samet Yazıcıoğlu dün Ankara'dan şehrimize gelmiştir. Sanayi umum müdür muavini şehrimizde bir kaç gün kalacak ve muhtelif sanayi mevzuları etrafında tedkiklerde bulunacaktır.

Hatay heyeti Hataya döndü

Hükümetimizin misafiri olarak Ankara ve İstanbulu ziyaret eden Hatay heyeti Toros ekspresine bağlanan hususî vagonla Hataya avdet etmiştir.

İş dairesi reisi Ankara'ya gitti

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Enis Behiç, dün akşam Ankara'ya hareket etmiştir. Enis Behiç Ankara'da, işçi sigorta ve iş bulma teşkilâtı projeleri üzerinde meşgul olacaktır.

Bursada bir genç enişte ve yengesini soydu

Bursa (Hususî) — Şehrimizde garib bir hırsızlık vak'ası olmuştur. Mahkemeye intikal eden bu hâdisenin tafsilâtı şudur:

Orhangazinin Gürleimüslim köyünden Nuri adında bir genç; Yeniköyde bulunan eniştesi Mümine misafirlğe gitmiş ve birkaç gün kalarak yiyip içmiştir. Nuri bu misafirlık sırasında eline geçen bir fırsatı kaçırmak istememiş ve eniştesinin 300 lira parasile yengesinin 500 lira kıymetindeki ziynet altınlarını çalarak Bursaya kaçmıştır. Nuri, eniştesinin müracaatı üzerine çok geçmeden ve ancak 4 lira kadar bir para sarfettikten sonra yakalanmış ve Adliyeye verilmiştir.

Bu meseleyi de bizzat Erntal ile görüşmüşüm.

Hattâ, İtalyanın garb Trabiüsuna taarruz edip te Balkanların niçin bir harekete geçmediğini, meselâ Arnavudluğu işgal etmediğini biliyor musunuz?

— Hayır.

— Bu da Erntal'in bize vermiş olduğu sözden ileri gelmiştir. Bu meseleyi de bizzat onunla konuşmuşum. Erntal'in kat'i surette verdiği teminata nazaran, İtalya Balkanlarda tecavüzü bir jest yapıtigi takdirde, Avusturya - Macaristan bize fiili bir şekilde yardım edecektir.

O vakitki İtalya devlet adamları buna vâkıf buldukları için, Garb Trabiüsuna taarruz etmeği kararlaştırdılar ve nitekim öyle de yaptılar.

Vakta ki Erntal öldü, akabinde de Balkan muharebesi patlak verdi. Çünkü, siyaset ibresi, onun şahsî nüfuzu ile bizim menfaatlerimize uygun bir rota takip ediyordu. Bu nüfuz ortadan kalkınca da, işlerin nasıl bir seyir takip ettiğini hâdiseler bize göstermiş oldu.

İşte, eski teşrifat umum müdürü Fuad Simavinin söyledikleri...

Kültür işleri:

Nevyork sergisinde Türk okuma salonu açılacak

Amerika birleşik hükümetinin yüz elinci yıldönümü münasebetile Nevyorkta açılacak beynelmilel sergide bir Türk okuma salonu vüde getirilecektir. Maarif Vekâleti Amerika'ya bu vesile ile gönderilecek kitabların neler olabileceğini Üniversite rektörlüğünden sormuştur. Rektörlük profesör ve doçentlerden bu hususta malûmat istemiştir. Maarif Vekâleti talim ve terbiye dairesi, bir komisyon tarafından elecek kitapları tesbit ederek Nevyorka gönderecektir. Türk okuma salonu iki sene açık kalacaktır.

Maarif Müdürlüğünde bir toplantı yapıldı

Dün maarif müdürlüğünde müdür Tefik Kutun başkanlığı altında ve ilk tedrisat müfettişlerinin iştiraki ile bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda mekteplerin talebe vaziyeti, fakir çocuklara yardım işleri görüşülmüştür.

Kız talebenin askerlik dersleri

Dünkü sabah gazetelerinden biri kız talebe gösterilen askerlik derslerinin haftada bir saatten iki saate çıkarılmış olduğunu yazmış olduğundan mektep idareleri telaş etmiş ve keyfiyeti İstanbul maarif müdürlüğünden sormuştur. Evvelki günkü nüshamızda yazmış olduğumuz gibi bu dersler haftada yalnız bir saat olacaktır. İstanbul maarif müdürü Tefik Kut bu hususta şu izahatı vermiştir:

— Maarif Vekâletinden gelen emirde erkek talebeye gösterilen askerlik derslerinin aynen kız talebeye de gösterilmesi istenmektedir. Kız talebe erkek talebe gibi askerlik dersi görecektir, fakat ders saati haftada bir saat olarak kalacaktır.

Parasız ilkokul kampları açılacak

İki senedenberi yaz aylarında İstanbul muhtelif semtlerinde açılan paralı ilkokul kamplarından elde edilen neticeye göre önümüzdeki seneden itibaren bu kamplar parasız olarak açılacaktır. Geçen sene İstanbul belediyesi bu kamplara beş bin liralık bir yardımda bulunabilmiştir.

Önümüzdeki yıl bu yardımın miktarı on dört bin liraya çıkarılacak ve vilâyet yoksullara yardım cemiyetinin de esaslı surette yardımını temin edilecektir. Belediye reis muavini Rauf Demirtaş bu iş ile etraflı surette meşgul olmakta, münaasib yer aranmaktadır.

İnkilâb derslerine bugün başlanacak

Üniversite inkilâb derslerine bugün saat 17 den itibaren Üniversite konferans salonunda başlanacaktır. Yıllık Üniversite serbest konferanslarının da bu akşamdan itibaren başlanmış olacaktır.

Polonya bandıralı bir vapurun istim borusu patladı

Köstenceden gelmekte olan Polonya bandıralı Polonya vapuru dün öğleden sonra Boğaziçi geçtikten sonra makinesinde bir ârıza olmuş ve vapurun istim borusu patlamıştır. Vapur kaptanı kazandan sonra limana müracaat ederek yardım istemiştir. Kazanlar tamir edildikten sonra vapur bir iki güne kadar yoluna devam edecektir.

Dünkü Meclis toplantısı

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

«Hatay Millet Meclisi memleketin muhteremine eline almakla Hataylı yurdtaşların minelkadem besledikleri ve izharından hiç bir vakit çekinmedikleri yüksek siyasi ideallerinin tahakkukuna ilk adımlarını atmış bulunuyorlar. Türk millet ve devletini ve Türkiye Millet Meclisinin Hatay hakkında gösterdiği candan alâka ve yüksek fedakârlıkları minnet ve şükranla yâdeder ve Türkiye'ye olan ebedî bağlılıklarını Türk milletine ve Türkiye Büyük Millet Meclisine iblâğına lütfen tavassut buyurmasını ve hissiyatı hâlisânemizin kabul buyurulmasını istirham eder.»

Alkışlarla karşılanan bu telgraftan sonra Meclis İhtisas Encümenlerine reis, mazbata muharriri, kâtib ve âza seçimi yapılmış ve pazartesi günü toplanmak üzere içtimaa nihayet verilmiştir.

Meclis Encümenleri

B. M. Meclisinin bugünkü toplantısında yapılan intihab neticesinde Meclis İhtisas Encümenleri reis, mazbata muharriri ve kâtiblerine aşağıdaki mebuslar seçilmişlerdir:

Adliye Encümenine:
Reis: Münir Çağıl (Çorum), mazbata muharriri: Sağah Yargı (Kocaeli), kâtib: Fuad Sirmen (Erzurum).

Arzuhal Encümeni:
Reis: Gl. İhsan Sökmen (Giresun), mazbata muharriri: Adnan Menderes (Aydn), kâtib: Meliha Ulaş (Samsun).

Büdcce Encümeni:
Reis: Mükerrrem Ünsal (Isparta), reis vekili: Faik Baysal (Kayseri), mazbata muharriri: Raif Karadeniz (Trabzon), kâtib: Fakih Osman (İstanbul).

Dahiliye Encümeni:
Reis: Cemil Uybadin (Tekirdağ), reis vekili: Faik Öztrak (Tekirdağ), mazbata muharriri: Şükrü Yaşın (Çanakkale), kâtib: Hürrem Ergun (Tokat).

Divanı Muhasebat Encümeni:
Reis: Faruk Soylu (Niğde), mazbata

muharriri: Mithat Aydın (Trabzon).

Gümrük ve İhtisarlar Encümeni:
Reis: İsmet Eker (Çorum), mazbata muharriri: Sadeddin Kiraz (İstanbul), kâtib: Sabiha Gökçül (Balıkesir).

Hariciye Encümeni:
Reis: Hasan Saka (Trabzon), mazbata muharriri: Necmeddin Sadak (Sivas), kâtib: Şeref İlden (İstanbul).

İktisad Encümeni:
Reis: Rahmi Köken (İzmir), mazbata muharriri: İsmail Sabuncu (Giresun), kâtib: Dr. Rasim Ferid Talay (Niğde).

Kütüpane Encümeni:
Reis: Halil Etem Eldem (İstanbul).
Maarif Encümeni:
Reis: Fuad Köprülü (Kars), mazbata muharriri: Haydar Çerçel (Afyon), kâtib: Sihiha Hizal (Trabzon).

Maliye Encümeni:
Reis: İhsan Tay (Beyazıt), mazbata muharriri: Emin Draman (Yozgad).

Meclis hesaplarını tedkik encümeni:
Reis: Hakkı Urgan (Van), mazbata muharriri: Mazhar Müfid Kansu (Denizli), kâtib: Rifat Araz (Ankara).

Millî Müdafaa Encümeni:
Reis: Gl. K. Seviltekin (Diyarbakır), mazbata muharriri: Şükrü Koçak (Erzurum), kâtib: Ruşen Barkın (Samsun).

Nafia Encümeni:
Reis: Aziz Sami İter (Erzincan), mazbata muharriri: Ahmed Hilmi Kalaç (Kayseri), kâtib Osman Erçin (Manisa).

Sihhat ve İctimal Muavenet Encümeni:
Reis: Ahmed Fikri Tuzer (Erzurum), mazbata muharriri: Dr. Refik Güran (Bursa), kâtib: Dr. Fatma Memik (Edirne).

Teşkilâtı Esasiye Encümeni:
Reis: Şemseddin Günaltay (Sivas), Mazbata muharriri: Kenan Orer (Manisa), kâtib: Recai Erişken (Tokat).

Ziraat Encümeni:
Reis: Faik Kalkakıran (Edirne), mazbata muharriri: Yaşar Özey (Manisa), kâtib: İsmail Hakkı Uzmay (Bolu).

Zoraki dilenci

Bolulu iş adamı, Aksaray camisinde yüksek sesle Kur'an okuyunca kendisine para vermişler, zabita da onu dilenci diye yakalamış

Boludan, öteberi almak üzere İstanbul'a gelen, 50 yaşlarında Ali isiminde bir adam, yanında 32 lira parası bulunduğu halde, Aksarayda Çakırağa camisine gitmiş, namaz kıldıktan sonra yüksek sesle Kur'an okumaya başlamıştır.

Cemaat arasından bazı kimseler, Aliyi dilenci sanarak para vermeğe başlamışlar, Ali de, İstanbulda âdet böyledir zannederek bu paraları kabul etmiştir.

Dilenci zannile, polis tarafından yakalanan Ali, Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesine verilmiş, yapılan duruşma sonunda şahidlerin celbi için mahkeme başka bir güne tâlik edilmiş, Ali serbest bırakılmıştır.

Kuyruklu bir yalan

Dünkü posta ile gelen Fransızca Paris suvar gazetesinde garib bir yazı gördük.

«Kızıl Sultanın karılarının iskeletleri bulundu» başlığını taşıyan bu yazı, bir müddettenberi Halicin temizlenmekte olduğunu haber verdikten sonra bu temizleme işlerinde kullanılan tarak dubaları tayfalarının meşin bir çuval bulduklarını ve çuvalın içinden de elleri ayakları zincirlerle bağlı bir kadın iskeleti çıkarıldığını bildirmektedir.

Haberin alt tarafı şöyledir: «Bundan sonra daha bir çok vapurlar denizden on yedi çuval çıkarmışlardır. Bunlar Kızıl Sultan Abdülhamidin eski karılarıdır. Sultanın haremindedir ve Valide Sultanın nezareti altında üç yüze yakın kadın vardır.

Bu zavallı kadınlardan biri Sultanın artık hoşuna gitmemeye başladığı veya sadakatten gübhe edildiği takdirde hemen haremâgalarına emir verilir ve o kadın meşin bir çuvala konularak denize atılır.»

Paris gazetesine İstanbuldan bildirilen bu haberin mahiyet ve kıymetini takdir etmekle beraber bir kere de zabita ve adliye sorulmuş demektir.

En salâhiyettar zabita ve adliye makamları böyle bir şeyin aslı esas olduğunu kat'iyetle bildirdiler.

Bir Fransız gazetecisinin haber uydurma kabiliyetine misal vermek üzere vaziyeti aynen nakletmiş bulunuyoruz.

Siyaset âleminde

(Devamı 3 nolu sayfamızda)

larrının çoğuna henüz insan ayağı basmamıştır. 1919 taksiminde irki sebeplerden dolayı Ukranyaya bağlanması lâzım gelen bu muntaka, itilâf devletlerinin müşterek arzularıyla Çekoslovakyanın askerî hududunu teşkil etmek için bu devlete verilmiştir. Ruten halkı yirmi seneberi muhtariyet istiyordu. Nihayet bu emeline nail oldu. Fakat arazisinin dörtte birini Macarlar terketmek mecburiyetinde kalarak, yoksa Karpatlar ötesi Rusyasının muhtar bir teşekkül olarak ortaya çıkışı siyasi ve iktisadî hiçbir hesabın mevzûdudur.

Selim Ragıp Emaç

Bir uçuşta Mısırdan Amerikaya

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

büs eden üç askerî İngiliz tayyaresinin muvaffakiyetle seferlerini bitirdikleri Hava Nezareti tarafından bildirilmektedir. Eski rökör kırılmıştır. Üç tayyareden ikisi İsmailiye askerî üssünden hareket ederek 48 saat içinde cem'an 11,534 kilometre katettikten sonra cenubi Amerikadaki Falkland adalarında bulunan Port - Darwin'de yere inmiştir.

tinanın dinmesini beklemektedirler.

Boluda yağın kar

Bolu 7 (A.A.) — Dün akşama kadar yağın yağmur kara çevirmiş ve sabaha kadar devam etmiştir. Yağın karın irtifai şehirden 80 ve civar dağlarda 80 santimi bulmuştur.

Zonguldakta bir motör batı

Zonguldak 7 (A.A.) — Dün sabah başlayan fırtına şiddetini artırdı. Zonguldakta bir motör batmış, 24 vapur ve bir çok yelkenli ve motör Ereğli limanına iltica etmiştir.

Dünyanın en zeki kadını kimdir?

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

100,000 reylik bir ekseriyet Angelica Balanbanoff tam «yüz bin» reylik bir ekseriyetle «dünyanın en zeki kadını» olarak seçilmiştir.

Bu kadın son zamanlarda «Asi olarak geçirdiğim hayat» adında bir kitabı neşretmiştir. Madam Angelica Balanbanoff ne bir sinema yıldızıdır ve ne de bir sporçudur. Altmış yaşını geçmiş bir kadındır. Harbi Umumiden evvel, Harbi Umumî sırasında ve Harbi Umumiden sonraki macera dolu hayatı ona (dünyayı en iyi tanıyan kadın) ünvanını kazandırmıştır.

Hakkikaten de Angelica Balanbanoff unki kadar macera dolu bir hayat geçiren kadına az tesadüf edilir.

Bu kadın Çar Nikola'nın sarayına mensub bir artistin kızı idi. On beş yaşında iken itilâf komitesi azası meyanına dahil oldu. Milyoner oldu... Paralarını kaybetti. Zarurete düştü. Uğraştı. Yeniden servetine kavuştu...

Lenin'in kâtibesi oldu. İsviçreye iltica etti. Orada gazetecilik yaptı ve bu sırada kâtib olarak Mussolini'yi aldı.

Avrupalı tanınmış gazete idarehaneleri onu yakından bildiler. Has-taneler, şefkat yurduları onu iyi tanırlar...

Yaşı ilerleyince artık asüde bir hayat geçirmeye başlayan Madam Angelica bundan bir sene kadar evvel neşretmiş olduğu (My Life as a Rebel) adlı kitabında başından geçen bütün vak'aları anlattıktan sonra kadınlara çok kıymetli nasihatler vermiştir.

Bu sayede (kadınların en çok hoşlarına giden ve kadınlar tarafından en çok sevilen) kadın mertebesini ihraz etmiştir.

İkinci: Bayan Halide Edib

Seçimde ikinciliği kazanmış olan Bayan (Halide Edib) dir. Eserleri Ame-

rikada çok büyük bir rağbetle karşılanmaktadır.

Üçüncü: Madam Saroni Naidu
Üçüncülük Madam Saroni Naidu dundaki Hindli kadın tarafından kazanılmıştır. Bu kadın vaktile meşhur Hind lideri Gandhi'nin kâtibeliğini yapmıştır.

Rabindranath Tagore kadar kuvvetli bir şair olduğu söylenmektedir. Amerikan halkı ve bilhassa Amerikan kadınlığı bu şairenin eserlerini çok tutmaktadır.

Dördüncü: Madam Şan - Kay - Şek
Dördüncülük Çin Başkumandanı Mareşal Şan - Kay - Şek'in karıdır. Madam Angelica Balanbanoff'tan üç yüz bin rey eksik almıştır. Fakat buna rağmen intihabata iştirak eden kadınlar arasında en fazla tanınmış olanıdır.

Beşinci: Madam Franklin Roosevelt
Beşincilik Madam Franklin Roosevelt'tedir. Tanınmış bir muharrirdir, (My Day) adındaki yevmi makalesi Amerikanın en mühim yetmiş gazetesinde birden intişar etmektedir. Onun beşinciliği kazanması her tarafa hayret uyandırmıştır. Birinci olacağı sanılmakta idi...

Birinciliği kazanmaması kocası Ruzvelt'in siyasi düşmanlarının eseri olarak telâkki edilmekte ise de jüri heyeti bu iddaiyi kat'î bir lisanla reddetmiştir.

Madam Ruzvelt'ten sonra rey alanlar sırasile:

- 6 — Madam Curie.
- 7 — Madam Margaret Mitchell.
- 8 — Madam Joliot Curie.
- 9 — Matmazel Gertrude.
- 10 — Matmazel Jacqueline Cochran.

Dokuzunculuğu kazanan Matmazel Gertrude Amerikada büyük bir şöret kazanmış olan siyahî bir Fransızca muallimesidir.

30 gizli fuhuş yuvası daha aranacak

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Suçları sorgularında, haklarındaki iddaiyi reddederek, şunları söylemişlerdir: — Bizim evde yakalanan kızlardan haberimiz bile yok. Bunlar eve, biz yokken misafir olarak gelmiş olacaktırlar.

Fakat, müddeumumilikçe yapılan tahkikat sonunda, her iki maznunun da, tanıdıkları genç kadınlara:

— Gelin, sizinle bizim eve gidelim. Biraz oturur konuşuruz, vakit geçer, diyerek, bunları türlü destselerle iğfal ettikleri anlaşılmuştur. Bu şekilde fuhuş teşvik edilenlerin içinde Agavnî isiminde 14 yaşında bir kız, Zeliha ve Şaziye isimlerinde gene 15-16 yaşlarında kadınlara, bulunmuştur.

Sorgu hâkimi, Ziya Dumanla arkadaşının mevkufiyet hallerinin devamına karar vermiştir.

Gene 15, 20 yaşındaki kadın ve kızları fuhuş teşvik eden Harikliye isiminde 50 yaşlarında bir kadın hakkında, adliyece yapılan tahkikat da neticelenmiştir. Harikliyenin evinde yapılan aramada, muhte-

lif odalarda, muhtelif erkeklerle küçük yaşta kadınlar yakalanmıştır. Fakat, ihtiyar kadın, verdiği ifade, bunların eve misafir geldiklerini, iddia etmektedir. Suçlu, 2 nci sorgu hâkimi Muhiddinin kararile, asliye 1 inci ceza mahkemesine verilmiştir.

Diğer taraftan, zabita ve adliyece yeniden muhtelif kimseler tarafından, otuz yakın ihbar yapılarak, gizli fuhuş yapan evlerin adresleri ve ev sahipleri nin hüviyetleri bildirilmiştir. Bunlar hakkında, derhal tahkikata başlanarak sulh ceza mahkemeleri, arama kararı vermekte ve polis bu evleri daimi bir tarassut altında bulundurmaktadır. Bugünlerde bu şekilde daha bir çok evlerin aranacağı ve maznunların adliyece teslim edileceği anlaşılmuştur.

Bu faaliyet, İstanbulda gizli fuhuş yapan, bir tek ev bile kalmayınca kadar, devam edecektir.

Madam Atınan tahkikatına, dün de 4 üncü sorgu hâkimliğince devam olunarak, yeniden altı şahid dinlenilmiştir.

Şehrin 50 ilk ve 10 ortamektebe ihtiyacı var

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

bildirilmesini mahallî maarif idarelerinden istemiştir. Vekâlet, önümüzdeki sene tedrisatına mümkün merite noksanları tahmin ederek başlamış olacaktır.

Köylerde yeniden 50 köy okulu yapılacak

İstanbul vilâyeti dahilinde dört köy okulu mevcuttur. Bunlardan başka Yıldızdaki bir numaralı parah yatı, Zincirlikuyudaki Şehir yatı ve İstrancada yapılacak İstranca köy yatı okulu ile bu mikdar yediye çıkarılacaktır. Zincirlikuyuda bulunan ve trahomlu çocuklara tahsis edilmiş olan Şehir yatı okulunun adı Ayazağa köy yatı okuluna tahvil edilerek köy yatı okulu şekline sokulacaktır. Köy yatı okullarındaki fakir çocukların mekteb ücreti, köylerin bütçelerinden ayrılmaktadır.

Gelecek seneye kadar köylerin gelir vaziyetleri gözden geçirilecek, köylerdeki fakir çocukların mektebsiz kalmamaları

temin edilecektir. Bu suretle köy bütçelerinin kıfayeti nisbetinde köy yatı okullarının sayısı ziyadeleştirilecektir.

Köy okulları inşa etmek için İstanbul vilâyeti köyleri arasında bir yarış başlamış bulunmaktadır. Vilâyet hududları içindeki köylerde vilâyetin tesbit etmiş olduğu şekilde göre otuz okul binası inşaasına başlanmıştır. Bu okulların inşaatı bitmek üzeredir. Köylerin bu sene okul binası yapılması kararlaşmayan köylüler belediyeye müracaat etmişler, her masrafi kendileri deruhde etmek suretilmekle binası yapmalarına izin verilmesini istemişlerdir. Belediye, nafia memurlarından Şemseddini bu işe memur etmiştir. Mimar Şemseddin mekteb binası yapmak üzere müracaat eden köyleri gezmektedir. Bu sene yapılmakta olan otuz köy mektebinden başka yenden inşaat için müracaat yapan köylerin sayısı yirmi'dir. Bu suretle önümüzdeki sené başında modern tarzda elli köy mekteb binası yapılmış bulunacaktır.

Dün gece ay tutuldu

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

ler, fakat saat 10,45 e kadar hiçbir hareket görülmeince hayret edilmiştir.

Ancak 10,45 te hüsus başlangıcı vuku gelmiştir. Aynı bir tarafı yavaş yavaş kapanmağa başlamış ve saat 11,30 da ay bir hilâl şeklini almıştır. Nihayet saat yarımında küllî hüsus vuku gelmiştir. Yani ay tam olarak tutulmuştur.

Saat 1 den sonra ay kurtulmağa başlamış, bir saat sonra ise tabii haline avdet etmiştir

Hava vaziyeti

Birkaç gün evveline kadar güneşli ve açık gitmekte olan hava evvelki gün birdenbire bozmuş ve şiddetli bir fırtına ile beraber yağmur da başlamıştır.

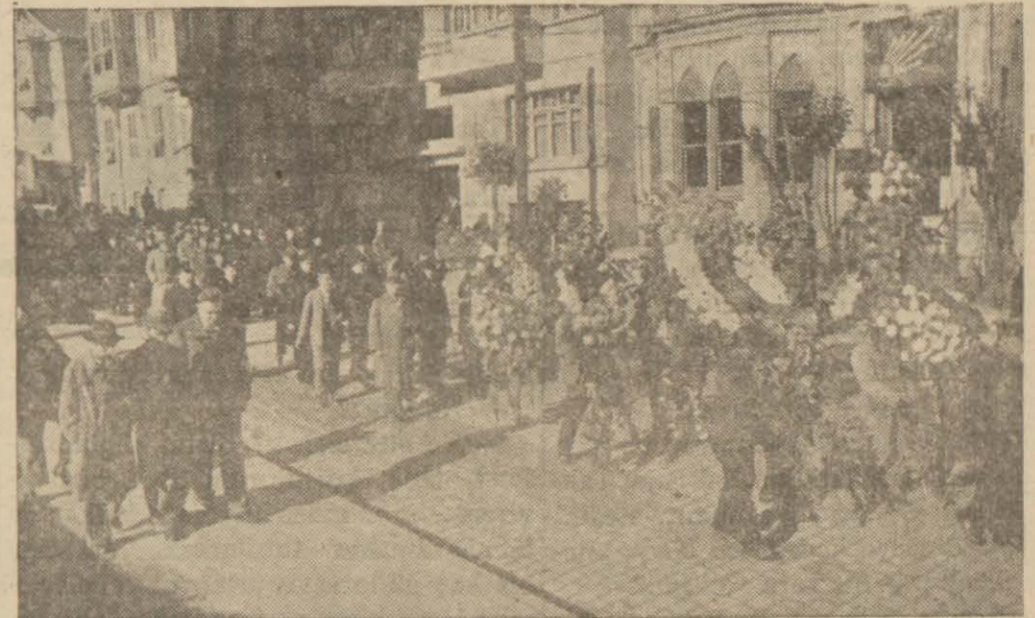
Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınmış malûmata göre, dün Trakya, Ege ve Orta Anadolu bölgelerinde hava bulutlu ve yer yer yağışlı geçmiştir. Yağışlar Bolu ve Eskişehir hava hâlinde kar şeklinde vâki olmuştur.

Rüzgârlar umumiyetle şimali istikametten Trakya, Karadeniz kıyıları, Kocaeli ve Ege'nin cenub kısımlarında kuvvetli, diğer bölgelerde orta kuvvette es-

miştir. Dün şehrimizde hava kapalı ve fırtınalı geçmiş, rüzgâr şimal istikametten saniyede 10-12 metre hızla esmiştir. Sühunet güneşte en yüksek 38,1, gölgede 11,0 ve en düşük 6,3 santigrad olarak kaydedilmiştir.

Deniz Ticareti Müdürlüğüne gelen haberlere göre, iki gündüzenberi Karadeniz, ve Ege denizinde şiddetli bir karayel fırtınası hüküm sürmektedir. Fırtınanın Karadenizde bazı deniz kazalarına sebebiyet verdiği tahmin olunmakla beraber dün geç vakte kadar İmana kaza vukuuna dair bir haber gelmemiştir. Ancak fırtına yüzünden bazı vapurlar seferlerine devam edemiyerek yakın limanlara iltica etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Tarife muvabince evvelki gün saat 12 de Karadenizden gelmesi icab eden Erzurum vapuru da fırtına yüzünden Zonguldak limanına iltica etmiş ve dün de gelececektir. Diğer taraftan pazar günü İzmir postasını yapacak olan Kocaeli vapuruna, İzmir postasını yapacak olan Uğur vapuru fırtına yüzünden yola çıkamamışlardır.

Karadenize sefer yapacak olan bir kıyım vapurlar da fırtına yüzünden hareketlerini tehir ederek dün Büyükdere önünde demirlemişlerdir. Bu vapurlar fırt-

Bayan Rasihanın cenaze merasimi

Hamburgda mukim tüccardan Veli Derviş Eren ile İstanbul tüccarlarından Mehmed Derviş Erenin anneleri Bayan Rasihanın ölümünü dünkü nüshamızda bildirmişti. Bayan Rasiha fazilet ve meziyetleri ile, hayrseverliği ile, bilgisi ile büyük hürmet ve sevgi kazanmış mü-

nevver Türk kadınlarından biriydi. Bu itibarla ölümü kendisini tanıyan muhitlerde derin bir teessür uyandırmıştır.

Bayan Rasihanın cenazesi dün göz yaşları arasında Osmanbeydeki evinden kaldırılmış, Üsküdar'da ebedî istirahatgâhına bırakılmıştır. Resmimiz cenaze merasiminden bir intubai tesbit ediyor.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

ÖMÜRSÜZ BİR AŞK

Çeviren: Faik Bercmen

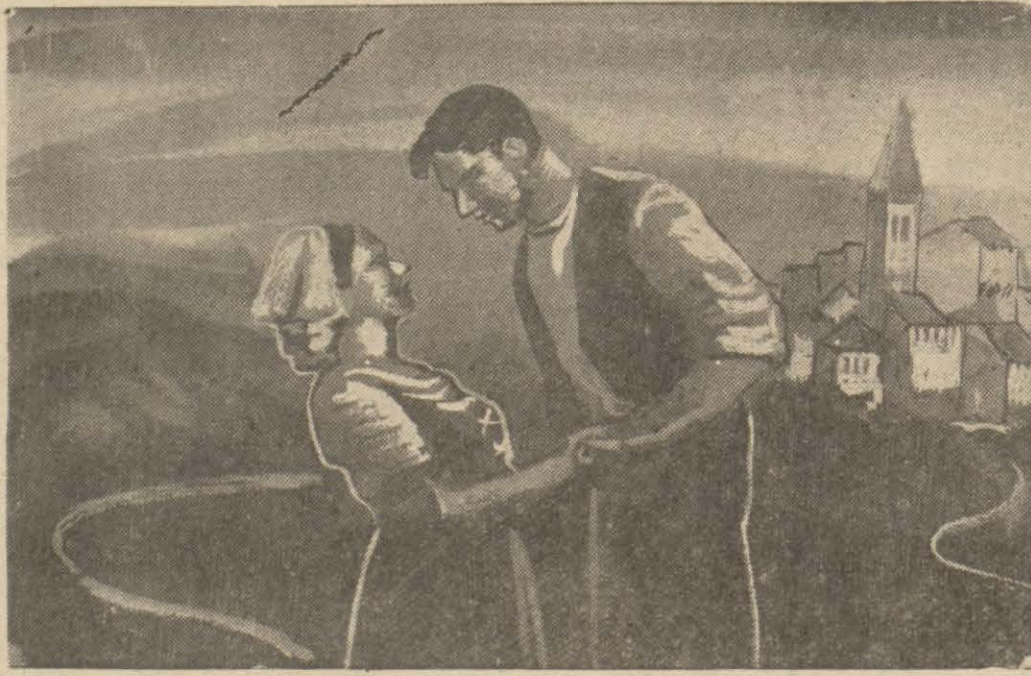
Biasce ilk defa aşık olmuştu. İki üç gecedir gözüne uyku girmiyordu. Vücuttu karıncalıyor, yanıyordu; vücudünden çıkan ateş sanki fırlıyacakmış ta ortallığı tutuşturacak gibi geliyordu ona.. kulübesinden içeri yayılan badem kokusu ise onu büsbütün kendinden geçiriyordu. Çünkü son defa olarak Zolfinayı badem ağacına yaslanmış bir halde denizi seyredirken görmüştü. Bu vaziyetle ne kadar güzeldi; başına vuran güneşin ışığı saçlarının etrafında nurdan bir hâle meydana getirmişti.

Biasce ot minderinin üstünde bu gece bunları düşünüyor ve büsbütün heyecanlanıyordu. Gece gözüne uyku girmediği için sabahleyin şafakla kulübesinden fırlıyarak her zaman tirmandığı çan kulesine çıktı. Kulağına sanki acı sesler geliyordu. Uyanan tabiatın bütün canlı cansızları nefes alıyor gibiydi. Evler uyuyordu. Fakat hafif bir sis tabakasının örttüğü ova ise uykusundan henüz uyanıyordu. Ovanın bittiği yerde başlıyan denizin dalgaları mavi bir bulutu andırıyordu. Bütün bu güzelliklerin dışında göz kırpan yıldızlar gök kulbesini ışısız bırakarak birer birer kayboluyorlardı.

Kilisenin kulesindeki üç bronz çan Biasce'yi bekliyordu. Delikanlının kolları ipe yapıştı. Büyük çanın ağzı bir açılıp kapandı. Bunu müteakib bir ses dalgası ovaya yayıldı. Sesler birbirinin ardında durmadan devam ediyordu. Şimdi çanlar kızgın ve çılgin birer canavara benziyorlardı.

İşte Biasce'yi sarhoş eden bu seslerdi. İri yarı delikanlıyı çanların iplerini çekerken görmeliydi. Filvaki herkes ona deli diyordu amma Biasce kuleye çıktığı artık bütün ovanın kralı ve şairi kesildi. O, çanlara bakarak ne hülyalara, ne rüyalara dalmamıştı. Şimdi bu hülyaların arasına karışan Zolfinanın hayali de ne kadar güzel ve cana yakındı.

İlk bir nisan gününün ögele sonu zamanında tanışmışlardı. Zolfina hem şarkı söylüyor ve hem de inekleri için ot yoluyordu. Delikanlı onu görünce çıldırarak bir hale gelmişti, damarları ateş kesilmişti sanki.. içinden Zolfinayı göğ-

Biasce: «Zolfina!» diyerek genç kızın ellerini aradı

sünde sıkılmak için büyük bir arzu duymuştu.

Biasce hiç te fena bir delikanlı değildi. Siyah parlak gözlerinde vahşi bir hüvün vardı. Hele sesinin ahengi.. bu ahengini menşei çılgin çanların sesi idi..

Biasce genç kızın yanına yaklaştığı zaman:

— Ne yapıyorsun Zolfina? diye sordu..

Genç kız eğildiği yerden başını kaldıracak:

— Ne yaptığını görüyorsun, dedi, baba Mişelin ineklerine ot topluyorum.

— Bu güzel kokuyu duyuyor musun Zolfina? Bu sabah çan kulesine çıktığım zaman bu kokuyu ilk defa orada duydum. Hem seni de gördüm. Aşağıdan şarkı söylüyor geliyordun? .

Birden durdu. Boğazına sanki bir şey tıkanmıştı. .

Genç kız da cevap vermiyordu. Her ikisi de, büyük ceviz ağacının hisiltısını dinliyerek pırl pırl yanan denize bakıyorlardı..

Sapsarı kesilen Biasce otların üzerine eğildi; ve kıpkırmızı kızaran Zolfinanın ellerini aradı ve:

— Müsaade eder misin, sana yardım edeyim Zolfina? diyerek genç kızın bileklerini tuttu.

Genç kız:

— Bırak Biasce bileklerimi sıkma; diye itiraz etti ise de, o büsbütün ona sokuldu.

O zaman delikanlı onu göğsünde sıkı, uzun uzun öptü.

Zolfina ne kadar da güzeldi? Sarı saçlarını saran kırmızı eşarpla bir gelincığı andırıyordu.

İşte o günden sonra hergün buluşmağa başlamışlardı. Artık Biasce'nin çaldığı çan sesleri daha yumuşak ve daha tatlı ağızlarıyla ovaya yayılıyor.

★

Bir sabah Biasce elinde bir demet karanfille çeşmede Zolfinayı bekliyordu. O sabah Zolfina gelmedi; delikanlı sevgilisinin çiçek hastalığına tutulduğunu duydu.

Zavallı Biasce! Bu haberi aldığı zaman büyük çanın başına düşüp alınını yardığı günkü gibi sendeledi, ve sallandı.

Artık çanlar eski neşeli ve tatlı seslerini kaybetmişlerdi. Onlar da, Biasce ile beraber Zolfinanın hastalığına matem tutuyorlardı.

Müdhiş ve ıztırablı günler geçiriyordu. Karanlık basar basmaz Zolfinanın yattığı evin etrafında bir çakal gibi duvarlara bakarak bir şeyler görmek ister gibi

Gümrük muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

- 1 — Deniz vasıtaları için 100 er metre 7 parça galvanizli zincir ile 3 er kilid 2 parça adi zincirin ve iki aded admiralı demirinin müteahhidi nam ve hesabına 3/11/938 Perşembe günü yapılacak açık eksiltmesine istekli çıkmadığından 14/11/938 Pazartesi günü saat 11 de yeniden açık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tahmini tutarı 3000 lira ve ilk teminatı 225 liradır.
- 3 — Evsaf ve şartnamesi komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikale riler Galata eski ithalat gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. «8183»

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

saysız defalar dönüyordu.

Bu azab kaç gün devam etti, bilmiyordu. Bazan sabaha kadar orada dolaşıyor ve bazan da kulübesine çekilerek gözleri bir noktaya dikili sabahı buluyordu. Düşünceleri ne kadar değişmişti? On beş gün evvel tamamilen mes'uddü!

Bir yandan bunları düşünüyor, öbür yandan da yatakta yatan Zolfinanın beyaz hayalini gözünün önünde canlandırmağa çalışıyordu. Zavallı Zolfina artık ölecekti. Yüzünün her tarafı simsiyah yaralarla dolmuştu. Evlerinin içinden hıçkırıklara karışan dua seslerinden başka hiçbir ses gelmiyordu.

Ölüm yatağında bulunan Zolfina son akşam bir şeyler söylemek için ağzını açtı; fakat bu açılan ağızdan hiçbir ses çıkmamıştı. Derin bir nefes aldı ve sonra

boğazlanmış bir hayvan gibi boynu yana düşerek ebediyete karıştı..

Biasce zavallı ölüyü görmeğe gitti. Bir kaç ay evvelki taze ve güzel vücudun çürümüş enkazını taşıyan tabut mezarlığa götürülürken kalabalığa karışan delikanlı uzun uzun bu tabuta baktı; ve sonra kalabalığın arasından sıyrılarak doğru kiliseye koştu.

Daha merdivenlerin yarısında iken ipf olanca hizile çekti. Bu vakitsiz çan sesinden sadece kırılmaçlar ürküp kaçtılar..

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Aranan hizmetçi

Çeviren: İsmet Hulusi

İhtiyarın bu sualine Torik cevap verdi:

— Hele bir defa karaya ayak basalım, Allah kerim! Biz ecnebiyiz. Bize karışan görüşen olmaz. — Muharebe meydanında ecnebi dinlerler mi? — Üüüü! Hem de öyle bir din-

lerler ki! Biz başka millete benzemeyiz. Türküz elhamdülillah! Her yerde fermanınız okunur bizim!

Takvor bu sözleri teyid etti:

— Çok doğrudur dediği.. yeni Türkiyenin dünya yüzünde şimdiki adı pek büyüktür. Değil bize yan göz ile bakmak.. üstelik ikram da ederler. Dikkat etmemişin? Fransız papurundan buraa aktarma olur iken, kaptan pasaportlarımızı muayene edip de Türk olduğumuzu eyice ağıdnaktan soradır ki bizi içeriye kabul etmiştir. Yoksam, dünyada almazdı.

— Hay, keşki gene de almaz olaydı!

— O başka! Madem canın kayalara vura vura ölmek isteor ise, ona bir deecem yok. O tecrübeyi Cebelitarik'da daha iyi edebilirsin.

Öteden İfakat hanım atıldı:

— Hepiniz konuşuyorsunuz.. bir şeycik de ben soruvereyim. Baksana, Takvor efendi: O, İspanya mıdır, nedir? Oraya gidinceye kadar hep böyle biteviye deniz mi? hiç kara yok mu?

— Vardır. Nah, sol tarafımızda, bir kaç mil daha sokulsak Portekiz kıyırılır.

— Pekî. Ne olur, kaptana yalvarsak, yakarsak da, gemiyi oracığa yanaştırıverse, bizi çıkarsa?

— Olmaz!

— Neden olmasın?

— Bu Kuzuncuk papuru değil, kaçak silâh, cebhane taşıyan bir nevh harb gemisidir. Nötr bir memlekete yanaş-

YAZAN: Ercümend Ekrem Talu

tiği gibi, içerisindeki mal ilan beraber zaft ederler.

— Hay, Allah cıcağını çöçarsın! Bir şeycikler demem! Belâyı para ile satın almak buna derler işte!

Gurabi efendi, tasdik makamında baş salladı, ve:

— Tâ kendisi! dedi.

Torik Necmi, biraz düşündükten sonra, ağız dolusu küfür savurarak:

— Maamafih.. binaenaleyh bunun daha da kötüsü o - labilir sanki.. mütaleasında bulundu.

— Ne gibi?

— Ne gibi olacak? Bizim kaptan efendi, belki kurtulurum diye, bizi çevirenlerin önünden tüymeğe kalkar da bombardmana tutulursa.. guracığa bir kaç gülle savururlarsa.. kelleleri mizi birer birer uçururlarsa.. daha beter olmaz mı?

— Yok, canım! Biz de burada teslim bayrağı çekeriz, Her ihtimale karşı ceblerimizde birer beyaz mendil bulundurabım..

— Aksî gibi gece vakti taarruza uğrarsak, hangi beyaz mendili kime göstereceksin?

Allah kimseyi şaşırtmasın! Her kâfadan bir ses, her ağızdan bir sağma

İfakat Hanım: «Baksana, Takvor Efendi, hiç kara yok mu?» dedi.

çıkıyordu. Sanki, söylene bütün sözler, dımağın süzgecine uğramadan, işkembeden fırlıyordu. Cesur görünmek istiyen Takvor bu ipsiz sapsız muhavere den uzak kalmakta idi. Toriğin keile mevzuu bahsetmesi üzerine:

— Adam, sen del dedi; daha Cebelitarige varmağa çok vaktimiz vardır. Bunda boş lâflar ile birbirmizin aklını, fikrini dağıtacağımıza size bir hikâye deeyim. Torikzadem kelle dedi de hatırama gelmiştir..

İfakat hanım:

— Gene ihtikada dokunur bir şey olmasın?!

İhtarında bulundu.

— Yok, değildir.. ben bir vakitler, Yedikulede Ermeni hastanesinde kâtib

dermiş. O da, fenalığa baktım, Osebi şahsen tanımoor. Ben ise, topu bir defa görmüşüm. İyice seçemoorum..

Müdürün bu demesine şaşmaym. O ara, İstanbulda kıyak melanjit salgını var idi. Her gün dört, beş hasta mefat oluordu. Bunların cenazelerini, gömmezden önce, morgumsu bir yere kaldıroorduk, ve tibbiye talebesi buraa gelip, enkselerinde tedkikat edoorlar - dı. Müdüre cevap ettim

— Zarar çunî! Osep benim mehalletim idi Bızdıktan beraber büyüdük. Ben kendisini tanıırım.

— İşte ben de onu için sana gelmişim, dedi. Haydi, kalk meftanın bu - lunduğu yere gidelim.

Kalktık, gittik: Müdür, ben, başhom-

idim. Dediğim yirmi beş, yirmi altı sene, belkim de daha ziyade vardır. Bir sabah, hastane müdürü yanıma geldi.

— Takvor! dedi; haniya, dördüncü koğuştta melanjitten yatan biri var idi: Osep..

— He! dedim. Evvelisi gece mefat olmuş ise..

— Tak kendisidi - sidir. Şimdiki onu almağa gelmişler.. lâkin, familyası biz - zat gelememiş, yabancî birini gön - dermiş.

O da, fenalığa baktım, Osebi şahsen tanımoor. Ben ise, topu bir defa görmüşüm. İyice seçemoorum..

Müdürün bu demesine şaşmaym. O ara, İstanbulda kıyak melanjit salgını var idi. Her gün dört, beş hasta mefat oluordu. Bunların cenazelerini, gömmezden önce, morgumsu bir yere kaldıroorduk, ve tibbiye talebesi buraa gelip, enkselerinde tedkikat edoorlar - dı. Müdüre cevap ettim

— Zarar çunî! Osep benim mehalletim idi Bızdıktan beraber büyüdük. Ben kendisini tanıırım.

— İşte ben de onu için sana gelmişim, dedi. Haydi, kalk meftanın bu - lunduğu yere gidelim.

Kalktık, gittik: Müdür, ben, başhom-

şire, bir de hademe..

Orada, becki bize bir tabut göstertti..

— Nah! dedi. Osep Salozyanı sormo - or musunuz? Bundadır.

Müdür, ziyade bakmağa nuzum görmezden:

— Âlâ! Âlâ! Kapatın.. gelsin alsın o adam! Emrini verdi. Ben ise:

— Dur! dedim. Bakalım odur? Yağ niş bir iş etmeelim. Olur, olur! Aç şı kapağı.

Kapak açıldı..

— İşte, gördün? deyi bağırdım. Bı kafa, Osebin kafası değildir!

— Nasıl?

— Değildir doorum!

Zerem, bilirsiniz? Tibbiyeliler, onda yatan üç tane meftanın üçünün de kafalarını dibten kesmişler.. Lâboratu - varda tedkikat etmişler, soram geriye vermişler.. morğ bekcisi de bu kelle - ri, geliş güzel, başsız vücudların tepesine oturtmuşlar. Ve böylece, beden Osebin bedeni ama, kelle onun kellest değil! Müdür bana kızdı.. bağırdı:

— Ürya görürsün, zo?!

Soğuk kan ile cevap ettim:

— Ürya falan gördüğüm yok. Bu ka - fa, Osebin kafası değildir!

— Pekî! Bir başkasını getirin! Bir kafa daha geldi.. müdür:

— Hah! dedi. Bu defa da, o değıloir deemezsin a?

— Değildir! dedim

— Odur!

— Değildir!

— Odur deorum!

— Değildir, deorum! Otuz bu kıdar sene yan beyan yaşamışım. Babası, babamın kumbarozuydu. Anası her bö - yük perhizde bize gelir, annem ile topik eder idi. Osebi kendimden iyi ta - narım.

Müdür sinirlenoordu.. beni haşladı:

— Bana bak, Takvor! Beni flen may - tab edoorsun.. beni işimden tutuorsun - soram seni azlettiririm. Şakanın ker - tesi değildir!

(Arkası var)

«Son Posta»nın deniz romanı: 1

Deniz Seytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

Millî kahraman olan korsan

MÜELLİFİN ANLATTIKLARI

«Deniz Seytani» na ilk defa merkezi Avrupa'da bir tayyare meydanında rastlamıştım. Londradan, hava yoluyla, Moskova'ya gidiyorduk. Stuttgart'a muvasalat etmiştik. Berlin'e kadar uzayacak olan seyahatimizin ikinci safhasını bir Fokker tayyaresiyle yapacaktık. Bu makineyi harekete geçirecek olan makinistleri beklediğimiz sıralarda, Münih ve Ulm istikametinden pek aşina bulduğumuz muttarid bir takım sesler işitilmişti ve biran sonra da dalga dalga bulut kümeleri arasından gümüşü bir tayyarenin zühür ettiği görülmüştü. Akşam güneşinin şuaları bu makinenin kanadları üzerinde göz kamaştırıcı pırıltılar husule ettiriyordu. Tayyare nihayet yere inmişti.

Üniformalı hava meydanı memurları koşmuşlardı, tayyarenin parıldayan alüminyum cidarına portatif bir merdiven dayamışlar ve yolcu salonunun kapısını da açmışlardı. Bu hava gemisinden iki yolcu çıkmıştı. Bunlardan biri irtıyari bir erkek, ikincisi de zarif ve nazik yapıda bir kadındı. Erkek uzun boylu, heykel vücudlu, geniş omuzlu ve şimdiki kadar gördüğüm insanlardan bünyeye en sağlam ve en kuvvetlilerinden idi. Onun ardından da küçük, beyaz tenli, lüpska saçlı ve mavi gözlü zarif bir kadının çıktığı, küçük ve zarif ayaklarla merdivenin üst basamağında biran dikilerek kendisini erkeğin kolları arasına attığı görüldü.

Fakat bu adamın ne heybetli bir sesi vardı!.. Tayyare meydanında, adeta bir sis borusu gibi gürliyordu.

Bu çift, bize doğru gelirken erkekte iki tarafına sallanan bir gemici yürüyüşü vardı. Ağzında da daha çok gemicilerin kullandığı bir pipo bulunuyordu. Şen, neşeli tavırlarından ve rüzgârların kavurduğu çehrelerinden bunun bir deniz adamı olduğunu anlamak güç birşey değildi. Başında, bir göküzü üzerine fazla indirilmiş gemici kasketi, sırtında da İngiliz yapısı, açık kahverengi bir sincab kürkü vardı.

O esnada tayyare meydanında mevcut bulunan pilotlar ve makinistler biran işlerini bırakarak bu gelen çifti hürmetle selamlıyorlardı. Göküzünden yere atlayan gemicinin ise her yana - Prens de Gal tarzında - şen ve mütebessim ve fakat biraz da resmi bir şekilde selamlar ıbzal ediyordu.

Bu sırada yanmda bulunan Stuttgart hava meydanı kumandanına dönerek:

— Bu kimdir?
— Diye sordum.
— Tanımadınız mı? Deniz Seytani!
— Deniz Seytani mi?... Bu da ne oluyor?
— Deniz Seytani... Kont Luchner... Büyük Harbe Seedler adındaki akın gemisinin kumandanı olan zatı... Genç kadın ise onun zevcesi kontesidir.

Evet, mübhem olarak Seedler gemisini hatırlıyordum. Bu hatırlayışma göre bu, bir yelken gemisi idi ve İngiliz abluka hattını geçerek, Büyük Harbin ikinci yarısında Atlantikte ve Büyük Okyanusta müttefik devletlerin ticaret filolarına 25 milyon dolarlık zayılat vermişti.

Bu mükâleme bu kadarı kaldı. Sonraları her Almanyadan geçişimde bu asri korsana dair işittiğim her yeni menkıbe bende, onun hakkında, daha çok şeyler öğrenmek merakını uyandırmış bulunuyordum. Bu aralık tesadüfen öğrendiğimize göre, bu asri korsan ve onun zarif eşi Avrupa ülkelerinde benim kadar uçuyorlardı. Şu kadar ki onların uçuşu Almanya ve Avusturya hududlarını aşmıyordu. Onların vâsil oldukları şehirler bayram yapıyorlardı. Aşkar - di ki bu «Deniz Seytani» Almanyada büyük ve millî kahraman Von Hindenburg kadar büyük ve millî bir kahraman olarak her - keşçe tanınmış bulunuyordu. Alman gençliğinin terbiyesi için adeta onu (idealize) etmişlerdi, onu her uğradığı şehir hava meydanında yığın yığın genç çocuklar istikballe koşuyorlardı.

Gerçi Cihan Harbi esnasında, maceraları Seedler gemisinden parlak olarak hatırlayabildiğimiz Alman akıncı gemileri vardı. Bunlardan meselâ Emden, Moewe ve Wolf gemileri... Fakat heykel endamlı, uzun gemici bacaklı kont, sis dütüğü gibi gürleyen seslerle, yarı tarihî bir gemide İngiliz abluka hattını yapıp Okyanuslara açılırken yukarıda isimlerini zikrettiğim üç gemi ya modern muharebe kruvazörü ve yahud yüksek süratli muavin kruvazör bulunuyorlardı. Onun bu romantik hayatına ilâve edilmeğe değer diğer bir meziyet ve şöretini de keşfeylemiştim ki o da müttefiklerin gemilerine bu kadar hasarat ıka eden bu korsanın bir tek cana kıymamış olması, batırıldığı bütün gemilerin mürettebatını kurtarması idi.

Bundan başka gene öğrenmişim ki kontun Büyük Harbden evvelki maceraları korsanlık sergüzeşlerinden çok daha meraklı, çok daha heyecanlı idi.

Bahsi kısa keseyim. Onunla dost oldum ve

Nihayet ev den kaçtım

bana casus Lávrens'in hayatı kadar meraklı olan hayatını anlattı. Aşağıda bunları okuyacaksınız

II

FELİX DENİZE AÇILIYOR

Bir yelken gemisini harb gemisi haline koyup düşman abluka hattından gizlice geçmek, Okyanuslara açılmak ve bu denizlerin sonsuz genişliklerinde korsan cevelanları yapmak! Aman yarabbil.. Bu da bir iş değil mi idi?

Yelkenli gemilerin, geçmiş asırların deniz kahramanlık devirlerini hatırlatan müzelik aziz birer nesne olmağa başladığı bir zamanda bu suretle harekete geçmek cidden romantik bir macera teşkil ederdi. Ötedenberi deniz maceralarına, deniz kahramanlıklarına dair bir çok eserler okumuş ve bizzat denizlerde uzun müddet gezmiş bulunmaktığımda, bende eski çağların yelkenine ve arınasına karşı meftuniyet duygularını kabartmıştı.

Seedler yelkenlisinin kumandanlığına tayin edilmiş bulunmaktığımda icab ettiren sebep, o sıralarda Alman donanmasında yelkenle bilfiil meşgul olmuş, en ziyade emniyet peyda etmiş ve bu yolda en yüksek tecrübe kazanmış biricik zabıt olmağım idi.

Ben doğduğum zaman Graf Felix Von Luchner adını almıştım ve o vakit de Almanya imparatorluk donanmasının muvazzaf bir zabiti ve deniz yarbayı rütbesini haiz bir ferdi bulunuyordum. Fakat daha evvel, yani gençlik hayatımın ilk günlerinde, tam yedi yıl, direk önünde adı bir miço veya gemici olarak da çalışmış idim. Bir amiral deniz baritasından ne kadar anlarsa ben de bir yelkenlinin her şeyinden, her halinden o kadar anlıyordum. Binaenaleyh bir yelkenli muavin kruvazörle harekete geçmek benim için «düşüş» gibi bir şeydi, tam benim karakterime uygun, arayıp da bulamadığım bir işti.

Fakat bu cihetleri iyice anlatabilmek için size hayatımın ilk gençlik devresinde denizlerde, direk önünde geçen günlerine aid birkaç hadiseyi söylemekliğim lâzım gelir.

Deniz kazaları, fırtınalar, bora ve kasırgalar ve kaptanlar mevzuu üzerinde söz açmak, uzun bir hikâye söylemek demektir. O halde siz şöyle oturunuz da, müsaadenizle, ben önce şu pipomu yakayım ve sözle harekete geçmek için demir alayım.

Hayatımı denizlerde geçirmek hevesinin, zihnimde ilk teressüm ettiği tarih, hayatımın ilk çocukluk devresine kadar dayanır.

O vakit sakin, güzel ve eski Dresden kasabasında otururduk. Bir gün nasılsa Fuert Bismarc vapurule deniz seyahatlerine aid bir fiat cedveli görmüştüm. Aman yarabbil.. Bu okuduğum liste veya cedvelde bakılırsa bu vapurda ne güzel bir hayat geçiriliyor ve ne güzel zevklerle nail olunuyordu!.. Bu listeyi okuya okuya o vapurdaki hayata hayranlık duyuyor ve bu yüzden çenelerim oynuyordu. Ah bu denizlerde gezenler

ne iyi bir hayat geçiriyorlardı!.. Ah gemici olmak ne şayanı hayret bir şeydi!.. Eh.. belki bir gün ben de, böyle leziz ve bol yemekli büyük bir geminin kaptanı olurum al.. Bunu düşündükçe müfekkiremden bu arzu ve işiyak bü-yüyordu. O günden itibaren mutlaka denizci olmak kararını vermiş bulunuyor ve bir gün olup denize açılmayı kendime bir «ülkü» edinmiş bulunuyordum. Artık okuduğum kitaplar ve hikâyeler hep denizcilikle ilgili bulunan eserler oluyordu. Odysseus ve gemici Sindbad'ı okumuştum. Eski sandık tahtalarından yaptığım ve adını «Korsan» koyduğum sandalı evime uzak olmanın nehirde yüzdürüyordum.

— Okyanuslar, boğazlar, körfezler... Çok güzel, hepsi iyil.. İyi amma bütün bunların Von Luchnerle alakası ne? Sen orduda bir süvari olacaksın! Bunu söyleyen babamdı.

Çünkü, sizin anluyacağınız, en büyük dedem Von Luchner ailesi içinde tüvariliği bir an'ane haline koymuş bulunuyordu. Evvelâ bu dedeğemi bir papaz yapabilmek için kendisini bir manastıra vermişlerdi. Fakat o, bu mesleği hiç sevmemişti. Bunun için - dir ki manastırdaki çömezler arasında «Çapkın Luchner» lâkabını almıştı.

İşte bu ceddilemcedim, on üç yaşına balığ olunca manastırdan kaçarak o vakit Avusturya ile harb halinde bulunan Türk ordusuna girmenin yolunu bulmuştu C devirde ordularda süvari - lerin atlarına bakmak, onları besleyip timar etmek, muhariblerin silahlarını temizlemek işlerini bir takım gençler yaparlarmış. On üç yaşında böyle bir asker ocağına giren ve dediğim hizmetleri yapmakla işe başlayan bu en büyük dedem bu suretle profesyonel bir asker olarak yetişmiş ve sonradan da talihi kendisine güler yüz göstermiş bulunduğundan bu meslekte bir hayli ilerlemiştir. Dedem, Türk ordusunda bir çok şeyler öğrendikten, Türkler hakkında bir hayli malûmat edindikten sonra Avusturya tarafına geçmişti. O vakit yaşı on besine balığ olmuştu.

Bilâhare büyük Frederick'in kumandasındaki Prusya ordusuna süvari mü-lâzimi olarak girmiştir.

En nihayet o, bizzat bir alay teşkil etmiş ki o vakitler bütün Avrupada «Kont Luchnerin hüssarları» diye ün almıştı. Dedemin bu alayına mensub askerler, kendilerine mahsus kahve rengi bir üniformayı lâbis bulunuyorlar ve o vakitlerde Avrupada zuhur eden herhangi bir muharebeye ücretli lejyoner olarak iştirak ediyorlardı. O zamanlarda, askerler için bir âdet vardı ki hangi devlet kendilerine daha çok para vermeği üzerine alırsa o devletin menafine hizmet ederler ve onun düşmanları aleyhine savaşa giderlerdi.

Hanover kralı, o asırda, böyle ücretli alaylar istihdam etmeği itiyad edinmiş ve hükümdardı ve kendisinden bahsedileğim bu en büyük dedem kendini ve alayını bu kralasatmıştı. Şu şartla ki onun alayına «Kont Luchner'in hüssarları» denecekti. (Arkası var)

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş

1 — Adanada Seyhan nehri üzerinde yapılacak regülâtör inşaatı, keşif bedeli «2.400.000» liradır.

2 — Eksiltme 4/İkincikânun/939 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat «15» de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri «50» lira mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «85.750» liralık mukavakat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «4358» «7571»

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi : 262

Ziraat ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul Belediyesi İlanları

Plaka Tebdili

Motörlü vesaitten otomobil, kamyon ve kamyonetler için yeniden yaptırılmış olan plakaların 10/11/938 tarihinde tevziine başlanacaktır. Bu tarihten itibaren bir buçuk ay zarfında plakasını tebdil etmeyenlerin eski plakaları hükümsüz olacağından sökülecektir. Plakasını tebdil edeceklerin kazanç karnesi, vesaiti nakliye sayım vesikası, muayenei fenniye cüzdanı ve şoför karnesini hâmil Emniyet altıncı şube Müdürlüğüne müracaatları. (B.) (8179)

Temizlik amelesine lüzumu olan ve beher metresine 3 lira bedel tahmin edilen 2940 metre kumaş kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 14/11/938 Pazartesi günü saat 15 de Dairi Encümeninde yapılacaktır. Kumaşın nümunesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 661 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektuble beraber teklif mektublarını havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 de kadar Daimî Encümene vermelişlerdir. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (7940)

Turan Tiyatrosu
Halk san'atçısı Nagid
Cemal Sahir okuyucu
Semihâ birlikte
birinci defa
Babaları Kim
vodvil 3 P.
Dans, Solo Duet

HALK OPERETİ
Binanın tamiratı bitmek
üzere. Yakında
*emsillere başlanıyor.
T. 40335

ERTUĞRUL SADİ TEK
Tiyatrosu
Taksimden Bugece
**Karısının korku-
mıyan erkek yoktur**
vodvil 3 perde yakında!
AKTÖR KIN
Tel: 40099

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maad
hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev te
telefonu 22398 - 21044

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 134

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Kerkük belediye reisi uzaktaki bir dağ gösterdi: "Buraya Babagüngü derler. Topraktan biraz kazılırsa bir gaz çıkar. Bir kibritte alev alır. Oraya teferrüc için de gidenler, alevde pilâv pişirirler!," dedi

Kemmiyet ve keyfiyet itibarile bütün yeryüzünde emsalı çok olmayan petrol membarları bulunan bu vilâyet devam eden petrol kıtlığına bir nihayet vererek hem hazinesi hassa, hem de ahali müstefid olacaktı. Şirketin hiç bir masrafına hazinesi hassa iştirak etmeyecekti; safi te-mettütün üçde birini alacaktı. Bu teşekküle müsaade olunması hakkında yazdığım arize ile beraber küçük lâvanta şişelerini bu sekiz nevî petrol ile doldurarak padişaha takdim etmesi ricasiyle kızlar ağası Abdülhamid ağaya gönderdim. Ümid ve intizarın fevkinde olarak pek çabuk yani bir ay sonra hazinesi hassa nezaretinden şu telgra-fi aldım.

"Petrol şirketi teşkili hakkındaki tahriratı aliyeleri ve gönderilen nümuneler manzuru âli buyurularak şeraiti mesrude muvafiki maslahat görülmüş olduğundan şirketin alelusul teşkil ve İstanbuldaki şirketi hayriye nizamnamesinde münferic şartları aynen şirketin nizamnamesine derc ederek hiç bir suretle bu işe ecnebi devlet tebaaları karıştırılmaması bâ iradei seniye şehriyârî tebliğ olunur."

Büyük bir memnuniyetle hemen işe başladık. Vilâyetin idare meclisinde bulunan müslüm, gayri müslüm âza ve tüccarın ve aelhusus eşraftan ve Sabuncu zade Mehmed paşanın ikdam ve gayreti ve bu işin memleket için çok hayırlı olacağına dair mülhakatın ileri gelenlerine ve zengin aşiret reislerine vâki tebliğ ve teşvikler üzerine on beş gün zarfında altmış bin liradan ziyade sermaye toplandı. Bir yandan da yekün kabarıyordu.

Bu sırada (1315-1899) evvelce Almanya imparatoru Vilhelm II ye dostane bir hediye olmak üzere imtiyazı Almanlara verilen Bağdad demiryolunun güzergâhında istikşafa ve zirai, ticarî, iktisadî tedkikata memur olan İstanbuldaki Almanya jeneral konsolosu Her İstemrihin riyaseti altında bir heyet geldi. Prusya demiryolları direktörü Ernis ve Selânik-Dedeağaç iltisak şimendiferlerini yapan mühendis Fon Kap da heyete dahil idi.

Hattâ bu heyet âzasından Diyarbakırdan keleğ ile Cizreye gelip oradan Kahya giden mösyö Makenzen ve arkadaşlarının dürbün ve tüfekleri mezkûr Mosto yani haydud paşanın adamları tarafından gaspedilmiş olduğundan, güç hal ile istirdad edilebilmişti.

Heyet âzasi Musulda fazla kalmyacakları için istedikleri malumatın bir hafta zarfında verilmesini rica ettiler. Sorgularına, matbu vilâyet salnamesinde yazılı malumatın kâfi olduğunu gördüğüm için, kendilerine, yarın cevap göndereceğimi söyledim. Memnun oldular. Elâzığ, Sivas ve Diyarbakırda bu yüzden on günden ziyade beklediklerini yani valilerin İstanbul ile muhabere etmeden cevap vermediklerini anlattılar.

Heyeti, Bağdada hareketlerinden bir gün evvel vilâyet dairesinde akşam yemeğine davet ettim.

Yemek yediğimiz odanın penceresi içinde duran petrol nümunelerini tesa-düfen mösyö Kap gördü. Bu 8 şişe mayi-ne olduğunu sordu. Söyledim. Şişeleri birer birer dikkatle muayeneden sonra birini aldı:

"Bakınız, dedi. Bunun rengi ne kadar mavî ve berrak... Dünyanın hiç bir yerinde hali tabiisi bu derecede saf, berrak bir petrol görülmemiştir.

Misafirlerin ev sahibinin anlamadığı bir lisan ile konuşmalarının ne kadar ayıp olduğu, Fon Kap, şüphesiz pek iyi bildiği halde Herr İstemrihe Almanca bir kaç kelime söylemekten kendini alamadı.

Heyetin Bağdada gitmesinden bir buçuk ay sonra mabeyn başkâtibinden şu telgraf geldi:

"Bağdad vilâyetine tâbi Mendeli ka-

zasında petrol ve nefit madenleri bulunduğuna anlaşıldığından badeuh cümlesi hakkında bir muamele yapılmak üzere orada teşkil edilmekte bulunan şirketten sarfi nazar edilmesi bâ iradei seniye....."

Şu feci akibetten ben de, bütün Musul ahalisi de pek mahzun ve meysus olduk.

Heyetin İstanbula avdetinden sonra Bağdad demiryolu mukavele ve şartnamelerinde bazı değişiklikler vukua geldiği, ezcümle yolun iki cihetinde galiba yirmişer kilometre dahilinde evvelce keşfedilmiş ve bundan sonra istifade edilecek madenlerin işletilmesinde Almanların rüchan hakkına malik olacakları tasrih edildiği işitilmişti.

Musuldan avdet edince, sadrazam Said paşaya bu meseleden bahsetmiştim. Müşarünileyh:

"Bu mukavele alelâde mukaveleler gibi değildir. Çünkü imtiyaz verildikten sonra yapılmıştır. Bu vaziyette mukavele üzerinde tadil ve tahvile kalkışmak bir belâyı büyütmeğe yeniden yol açmak demek olur, demişti.

Ötedenberi bütün dünyanın hırsını çeken bu petroler hakkında Yıldız sarayının ve Babâlinin sahib oldukları malumatın mahiyetini pek iyi gösteren garib bir maceradan bahsedeceğim.

Doğmadan ölen petrol şirketinin matemini duyduğumuz günlerde Kerküğe gitmem lâzım geldi. Erbil yolunu tercih ettim. Görmek arzusu ile, valilik et-

tiğim 20 vilâyette daima gittiğim yoldan dönmeyi âdet edindiğimden, Musula Kerkük-Altınköprü tarikle döndüm.

Senelerce Osmanlı meb'usan meclisinde Kerkük meb'usluğu eden Mehmed Ali Kırdar o sırada Kerkük belediyesinin reisi idi. Altınköprüye kadar bize refakat etti. Kerkükten epeyce uzaklaştıktan sonra, yolun sağ tarafında ve tahminen bir buçuk saat kadar uzakta bir dağ gösterdi:

"Buraya Babagüngü, derler. Topraktan biraz kazılırsa bir gaz çıkar, bir kibritle alev alır. Oraya teferrüc için gidenler, bu alevde pilâv pişirirler. Arzu buyursanız gidelim..." dedi.

Hava sıcak idi. Yolumuza devam etmeği tercih ettim.

Volkanik kayalar, taşlar arasında ilerlemeğe başladık. Babagüngüle beraber bulunduğumuz sahanın manzarası, beni, volkanlara aid düşüncelere sevk ediyordu. Bu sırada, sol taraftan birdenbire oldukça kalın bir alev sü-tünü yükseliyordu. Atım ürktü. Ben de bir volkan feverana başlıyor zannettim. Mehmed Ali bey:

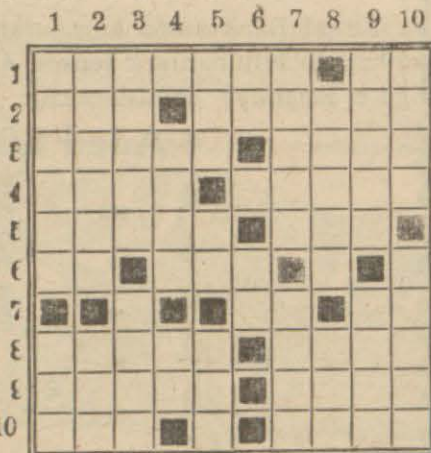
"Endişe edecek bir şey yok, dedi. Kabahat bende. Evvelce arz ettim idi. Buradaki nefit kuyusuna ateş verdiler. Gördüğünüz onun alevi!

Sordum:

"Niçin ateş verdiler?"

(Arkası var)

Günün Bulmacası

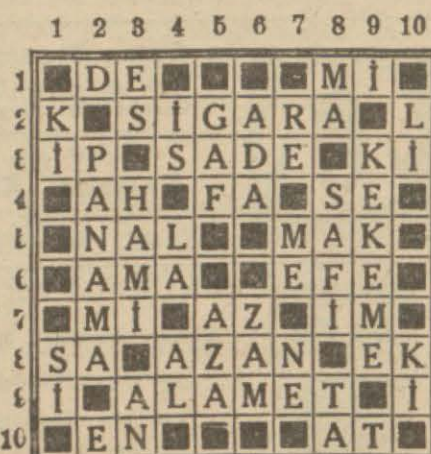

Soldan Sağa:

- 1 - Yuvarlanınca kapağını bulan-solunda bir "L" olsaydı en iri hayvan olurdu.
- 2 - Bücû ile beraber gelen-Tevfik Fıkretin çocuklar için yazdığı şiir kitabı.
- 3 - Karısından korkmayan-akıllı.
- 4 - Taannüf-fakat.
- 5 - Kırpık boyası-plislik.
- 6 - Urgan-memnuniyet.
- 7 - Nefer-şart lâhikası.
- 8 - Baht-kapı önündeki tahta.
- 9 - Kemikleri oynatan etler-toplu bir halde.
- 10 - Kendi-taharri eder.

Yukardan aşağı:

- 1 - Kedilerden tekir olan-ördeğin kardeşi
- 2 - Ecnablar-etraftı su ile çevrili kara parçası.
- 3 - Usul-sayı.
- 4 - Bunaklık-yed.
- 5 - Göz yaşı-bir nota-yol.
- 6 - Bir nota-son harfin okunuş şekli.
- 7 - Yıyecekler-yalvarma.
- 8 - Dokunmacıların kullandıkları-fenalık.
- 9 - Akıl-yüz.
- 10 - İnek mastarından cemî halde emri hazır - parası olmayan.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

Mevsim hastalıkları..

Son haftalar zarfında küçüklerde ve büyüklerde anjinerler oldukça salgın halinde devam etmektedir. Anjinerler soğuk algınlığı tahti tesirinde bazan da sırayet suretile meydana gelir. Dereceli hararet 39-40 a kadar yükselir, bademcikler şişer, üzerlerinde plâk halinde değıl, fakat kısımlar kısmi cerahat renginde beyaz kabarcıklar görülür. Başağrısı, bel ağrısı, dizlerde ve mafsallarda evca, yutkunmakta fevkalâde müşkülât görülür.

Anjinerlerin müddeti vasatı olarak 3-5 gündür. Bu müddeti tecavüz eden anjinerlerde mutlaka başka sebep aramak lâzımdır. Ya bademciğin arka tarafında apse yapmıştır. O zaman o suretle tedavii devam edilir. Anjinerler bazan böbreklere sataşır, idrarda albumin görülür. O zaman hastalığın neden dolayı temadi ettiğinin sebebi anlaşılır. Anjinerlerin tedavisî gargara, aspirin ve hafif müshillerden ibarettir. Pehrîz yapılır ve lâakal dört beş gün istirahat etmek lâzımdır. Buruna sabah, akşam mitol damlatmak faydalıdır. Anjin zamanlarında cereyanı havada kalmamak, yağmurda ıslanmamak, geceleri geç vakte kadar dışarıda kalmamak ve hastaları ziyaret etmemek en esaslı vafi tedbirlerdendir.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta yolu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemarda: (Esad), Beyazıda: (Belkis), Samatya da: (Rüdvân), Eminönünde: (Beşir Kemal), Eyübdede: (Arif Beşir), Fenerde: (Hüsameddin), Şehreminde: (Nâzım), Şehzadebağında: (Üniversite), Karagümrükte: (Suad), Kütühpazarında: (Hikmet Cemil), Bakırköyünde: (İsteyan).
Beoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Dellasuda), Galatada: (Hüseyin Hüsnü), Taksimde: (Limonciyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Beşiktaşta: (Nall Halid).
Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardekiler:
Üsküdarıda: (Ahmedîye), Sarıyerde: (Nuri), Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hüsnü), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

Balkan oyunları ve biz

Yazanlar: Ö. B. ve B.

- 1 -

Dokuzuncu Balkan oyunları biteli iki ay oldu. Bizim orada aldığımız fena neticenin tesiri ve bu işin leh ve aleyhindeki sözler çoktan bittiği için şimdi bu oyunların tarihçesi, mahiyeti, başka milletlerin ve bizim bu oyunlardaki rollerimiz, elde ettiğimiz ve edebileceğimiz neticeler hakkında kararleri sükûnetle tenvir etmek imkânı hasıl oldu. Bu imkânıdan istifade etmek istedik:

Çoğumuzun ekseri inkisarımızı mucib olan ve her bittiği zaman Türk atletizmile Türk atletlerine bir sürü müahazere çeken bu oyunların tesisine 928 senesinde sekizinci olimpiyadlar esasında Amsterdamda Türk, Yunan, Rumen ve Bulgar murahasalarının yaptıkları bir itimada karar verilmiştir.

Dünya spor seviyesinden bir hayli uzak olduklarını gören Balkanlılar kendi aralarında mukannen spor temasları yapmayı daha faydalı görerek buna o zaman karar vermişler ve ilk hazırlıkların ifasını Yunanlılara havale etmişlerdi.

Yunanlılar ertesi sene (929) Balkan oyunlarının ilk yasanını kabul etmek üzere Bulgar, Yugoslav, Rumen delegelerini davet ederek Selânikte bir konferans yaptılar ve tecrübe mahiyetinde olarak ta bu milletler arasında bir takım müsabakalar tertib ettiler. Biz bu toplantıya davet edilmistik. Fakat o zaman Yunanistanla memleketimiz arasındaki siyasi münasebetler henüz böyle bir içtimaa iştirake müsaid olacak karakterde değildi.

Ertesi sene Yunanlılar daveti tekrar ettiler ve Yunanistanla normal dostluk münasebetlerimiz yeniden teessüs ettiği için daveti kabul ettik. Bu suretle ilk Balkan oyunları 930 senesi sonbaharında Atınada (Arnavudlar hariç) beş Balkan milletinin iştirakile yapıldı. Biz bu oyunlara tamamen acemi olarak ve on beş kişilik bir kafile ile girmistik. O sıralarda 928 senesi olimpiyad oyunlarının spor teşkilâtımızın bünyesinde yaptığı sarsıntı yüzünden Türkiye İdman Cemiyetleri ittifaki ciddi bir fetret geçiriyordu. Reis Ali Sami istifa etmişti. Umumi merkezin ekseri azası da kendisini takib eylemişti. Federasyonlardan bir ikisi inadına durur gibi hareketsiz beklemekte idiler. Çünkü hükümet tahsatisi kesmişti. Tahsîsat kesilince suyu kesilmiş çeşme gibi teşkilât bir işe yaramaz hale geldi. İşte bu esnada Yunanlıların daveti vaki oldu. O zamanki federasyon bu davet üzerine Hariciye ve Maliye Vekillerine müraacaat ederek birinden müsaade ve ötekinden para istedi. Her ikisi de davetin kabulünü tasvib ettiler ve o zaman Maliye Vekili

Lâkin evvelce ommispor yani her sporla alakadar bir müessese olan Balkan oyunları geçen sene Bükreşte toplanan kongrede Türk ve Rumen murahasalarının teşebbüs ve gayretile yalnız atletizme me münhasır olmak üzere küçültüldü ve böylece Balkan spor programının ilerletilmesi genişletilmesi imkânı nevama izale edilmiş oldu.

Hergün: ihracatımızı artırmak için

(Baştarafı 2 inci sayfada)

hem un verme evsafı bakımından fena değil, hem de verim kabiliyeti itibarile çok mükemmeldir. Bire yirmi, bire yirmi beş kadar mahsul alındığı görülüyor. Böyle bir şey tasavvur etmek dahî çiftçi için hayalin öte tarafında telâkki edilen bir şeydi. Bugün Türk çiftçisi böyle neticeler alıyor ve görüyor ki on beş senedenberi alkışladığı rejim kendisi için havanda su dövmüş bir rejim değildi.

Şu halde tohum ıslahı, cins ıslahı gibi usullerle buğdaydan darıya, baklıadan nohuda kadar bütün toprak mahsullerimizin istihsalını artırabiliriz. Eğer memlekette hayatı ucuzlatmaya muvaffak olur ve maliyeti de düşürebilsek Türkiye, çok geniş mikyasta ve kolaylıkla satılabilir ihrac maddelerine sahip olur. Bu nevi mahsullere insan yiyeceği bakımından olduğu kadar hayvan yiyeceği bakımından da pek çok muhtaç olan Almanya, bize kapılarını geniş açıyor. Türkiye bu kapıdan istediği kadar mahsul sokabileceğine göre bütün kuvvetile bu istikamette çalışmaya - hem devletçe, hem de çiftçi ve tacir olarak - ehemmiyet vermeliyiz.

Fakat, maliyet fiyatını düşürmek te cinsleri ıslah kadar mühim bir davadır. Meselâ, Ötedenberi Lehistan, pek sevdiği tahinhelvası imalatında Türkiye susamlarını kullanırken bir zamandanberi Tür-

olan Saracoğlu Şükrü icab eden tahsisatı vereceğini vadedti.

Böylece başlamış olan Balkan oyunları programında önceleri yalnız atletizm ve tenis vardı. Biz ise bu subelerde diğerlerine nisbetle zayıf olduğumuzu ilk temasta anlamış bulunuyorduk.

Balkan oyunlarının ana yasanına nazaran bu oyunlar her sene başka bir millete aid Balkan şehrinde yapılacaktır. Fakat diğer milletlerin hazırlıksızlığını gören Yunanlılar dört sene üstüste oyunları kendi memleketlerinde tertib etmeyi üzerlerine aldılar. Böyle bir külfet kolayca yüklenir şey değildi. Çünkü imzalanen protokole nazaran oyunları tertib eden millet her Balkan memleketinden 20 atlet ve iki idarecinin gidüş geliş seyahat ve oyunların devamı müddetine ikamet ve iagesini deruhte edecekti.

Balkan oyunları yalnız atletizm ve tenise has bir şey kalmamalıydı. Türk delegeleri bu noktayı derpiş ederek evvelen beynelmilel olimpiyad komitesine benziyen bir Balkan komitesi tesisine önyak oldukları gibi güreş müsabakalarını da Balkan programına idhale muvaffak oldular.

932 denberi yapılmakta olan Balkan güreşleri bu teşebbüs neticesinde tertib edilmiştir.

930 denberi yapılmakta olan Balkan oyunlarından dört tanesi Atınada, beşincisi 934 tarihinde Yugoslavyanın Zagreb şehrinde, altıncısı 935 de İstanbulda, yedincisi 936 da Sofyada yapılmak üzere iken Bulgarların itizarı üzerine gen Atınada, sekizincisi Bükreşte, dokuzuncusu Belgradda yapılmıştır. Onuncusu Sofyada ve on birincisi Türkiyede yapılmak mukarrerdir.

Balkan oyunları nizamnamesi mukabince üç milletin iştirak ettiği her spor müsabakası bir Balkan şampiyonası yapılmakta ve böylece bidayette yalnız atletizme ve tenise inhisar eden Balkan oyunları güreşin iştirakile daha genişletilmiş bulunmakta iken 933 tarihinden sonra masrafı gelirinden fazla olduğu için tenis müsabakaları yapılmaz oldu. Güreş müsabakalarını da 937 de bir senelik bir faslıdan sonra beş senedir biz tertib etmekteyiz.

Lâkin evvelce ommispor yani her sporla alakadar bir müessese olan Balkan oyunları geçen sene Bükreşte toplanan kongrede Türk ve Rumen murahasalarının teşebbüs ve gayretile yalnız atletizme me münhasır olmak üzere küçültüldü ve böylece Balkan spor programının ilerletilmesi genişletilmesi imkânı nevama izale edilmiş oldu.

Ö. B. - B.

kiye Çin rekabetine uğramıştır. Hattâ bir aralık bizde susam istihali düğümü ve Lehistan da hiç bizden susam alamıyormuştu. Çin mahsulü olan susamın Türkiye susamına rekabet edebilmesi hayret edilecek bir şey olsa da hakikat bu merkeze dedir: Türkiyede bir taraftan susam için sarf sahası Çinde de bu mahsulü bitirilmesi nisbetle çok ucuz verme kabiliyeti bulunduğukça memleketimiz bu mahsulü ancak Lehistanla yaptığı ticaret anlaşmalarının fiatlarına yardımı nisbetinde ihraç edebilir. Halbuki biz susamı böyle susam yardımlara muhtaç olmadan, ucuz mahsuliyetle ve bol istihsal ederek ihraç edebilmeliyiz. Millî iktisadiyatımızın inkişaf bulması ve bir inşirah devrine girmesi ancak bu şartla mümkündür.

Şu halde varacağımız netice: Mahsulümüzü çoğaltmak, ihracatımızı artırmak üzere sarfedeceğimiz emekleri israf etmeyelim; bunları en bol, en müsbet netice vermeğe müstald olan sahalara kuvvetli olarak tevcih edelim; Her mahsul harebede muvaffakiyet, kuvvetin en kolay muvaffak olacağı sahada yetişmesini sağlar!

Muhittin Birgen

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLI

Fazla Yemek

Bazan insan kendisini tutamıyarak ve yahud bir bayram, ziyafet veya davette mutaddan fazla yer ve içer. Fakat çok geçmeden vücudunda ağırlık, MİDEDE EKŞİLİK veya kusma elhasıl bir keyif bozukluğu hissedilir. O zaman derhal yarım bardak taze suya bir kahve kaşığı

MAZON Meyva Tuzu

katarak içiniz; keyifsizlik alâmetleri zail olur. İçilmesi gayet lâtifdir. Tesiri seri, kolay, tabii ve kat'idir. Mazon isim ve HOROZ markasına dikkat.

DİĞERLERİNİ GÖLGEDE BIRAKAN YENİ BİR YILDIZ

ELEKTRIT
Avrupa radyolarının en iyisidir

TÜRKİYE UMUM MÜESSİSİ HELİOS MÜESSESATI İSTANBUL-BALATA VOTVORA C. 131-46-48

İstanbul erkek Öğretmen Okulu Satınalma Komisyonu Başkanlığından:

Cinsi	Mikdarı Kilo	Muhammen bedeli L. K.	İlk teminatı
Kuru Soğan	1000 :		
Patates	1000 :	170,00	12,80
Tirilya zeytin	600 :	180,00	13,50
Süt	1000 :		
Silvri yoğurdu	1000 :	415,00	31,15
Tereyağı	100 :		
Kuş üzümü	15 :		
Kuru incir	200 :		
Kuru üzüm	300 :		
Kuru erik	150 :	289,06	21,66
Kuru kayısı	150 :		
Kuru vişne	150 :		
Ceviz içi	100 :		
İspanak	1200 :		
Pırasa	1000 :		
Lâhana	1200 :		
Havuç	500 :		
Kök kereviz	350 :		
Yaprak kereviz	350 :		
Araka	400 :		
Taze bakla	400 :		
Pancar	400 :		
Semizotu	500 :	769,06	57,75
Kabak «İzmir, Adana»	500 :		
Kabak yerli	500 :		
Marul	Aded 3000 :		
Kıvrıkcık salata	1200 :		
Karnabahar	600 :		
Limon	2000 :		
Maydanoz	3000 :		
Dereotu	800 :		
Taze soğan	1200 :		
Dolmalık biber	500 :		
Kırma arpa	7000 :		
Arpa samanı	2500 :	676,25	50,75
Kepek	2500 :		
Kuru ot	2500 :		
Kara biber «Dövülmüş»	15 :		
Kırmızı biber	15 :	34,00	2,60
Yenibahar	10 :		
Domates salçası	3 00 :	75,00	5,63

İstanbul Erkek Öğretmen Okulunun yukarıda yazılı yiyeceklerinin 3/11/938 günü açık eksiltmesine istekli çıkmadığından ihalesi 14/11/938 Pazartesi günü saat on dörtte yapılacaktır.

Mikdar ve tahmin fiyatları ile ilk teminatı yanlarında gösterilmiştir. İstekliler belli gün ve saatte 938 yılı Ticaret Odası vesikaları ile Beyoğlu İstiklal caddesinde Singer Dikiş Makinesi Mağazası üstündeki Liseler Muhasebecliğinde toplanacak komisyona müracaatları. «8195»

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 15000 lira olan 15000 m³ oksijen itası 28/11/1938 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında eksiltmeye konmuştur.

Bu işe girmek isteyenlerin 1125,— liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılmaktadır. (8203)

Kasımpaşa Orta Okulu Satınalma Komisyonundan:

Okulumuz binasında şartnamesi mucibince 999 lira 15 kuruş keşif içindeki teminatın 7/11/938 günündeki eksiltmesine verilen fiyat yüksek görüldüğünden ihalesi temdid edilmiştir.

Açık eksiltme ihalesi 17/11/938 Perşembe günü saat 11 de Beyoğlu İstiklal caddesinde Singer Dikiş Makineleri Mağazası üstündeki Liseler Muhasebecliğinde toplanan okul komisyonunda yapılacaktır.

Bu işe aid eksiltme şartnamesi ve keşif evrakı okulda görüldüğü öğrenilir. «75» liranın ibaret muvakkat teminat ihale saatinden evvel Liseler Muhasebe vesinesine yatırılacaktır. İsteklilerin en az 500 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair ihale gününden bir hafta evvel İstanbul Nafia Müdürlüğünden ve Ticaret Odasından aldıkları vesikalar veya teminat mektupları ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «8217»

GÜZELLİĞİNİZ İÇİN

KREM BALSAMIN KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhi güzellik kreleridir. Gece için yağlı, gündüz için yağsız ve halis acıbadem çeşitleri hususî vazo ve tüplerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

TÜRK ÇİMENTOSU VE KİREÇİ A. ŞİRKETİNDEN:

14/12/938 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 16 da Galatada Agopyan hanının 4 cü katındaki Şirket Merkezinde aktedilecek fevkalâde içtima için 6/11/938 tarihli gazetelerle yapılan 2 nci ilânda fevkalâde heyeti umumiyenin ruznameyi müzakere edebilmesi için sermaye şirketin üç rubunun temsil edileceği yazılmaşa da nisf sermaye kâfi olduğundan tashihi keyfiyet olunur.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Dr. İhsan Sami İSTAFİLOKOK AŞİSİ

İstafilokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşidir. Divanyolu No. 113

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

Yevmi, Siyasal, Havadis ve Halk gazetesi İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Neden Aspirin?

Çünkü ASPIRİN senelerden beri her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri sasmaz bir ilaç olduğunu isbat etmiştir. ASPIRİN'in tesirinden emin olmak için lütfen Bayer markasına dikkat ediniz

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartname ve projesi mucibince Adanada yaptırılacak tuz ambarı ve Başmüdürlük apartmanı inşaatı 20/X/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden pazarlık usulü ile eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 22917 lira 15 kuruş ve muvakkat teminatı 1718.79 liradır.

III — Eksiltme 11/XI/938 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 115 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Umum Müdürlüğü Levazım ve Mübayaat Şubesi ile Adana ve Ankara Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fenni evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca fenni ehliyet vesikası almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «7904»

Cinsi	Eb'adı	Mikdarı	Muhammen B. Beheri L. Kr.	Tutarı L. Kr.	%7,5 teminatı L. Kr.
Çıralı kereste	400X28X8 »	18.099 M ³	43.—	778.25	58 37
»	300-400X25-35X3 »	22.500 »	31.—	922.50	69 19

I — Cibali Bakımevi için yapılacak plâformlara lüzumu olan yukarıda eb'ad ve mikdarı yazılı çıralı kereste pazarlık usulü ile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir. III — Eksiltme 11/XI/938 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «8084»

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. Beheri L.K.S.	Muvakkat Teminatı L. K.	Eksiltmenin Tutarı L. K.	Şekli	saati
82 X 114 ambalaj kâğıdı	30000 Kg.	—30.50	9150.—	686.25	Kapalı	14.30
Toz tütün çuvalı	2000 Ad.	26,75	535.—	40.12	Açık	15
3/8 200 m/m boyunda yuvarlak başlı civata	4000 »					
3/8 120 m/m boyunda yuvarlak başlı civata	8000 »		440.—	33.—		15.30
3/8 demir pul	12000 »					
	60 Kg.					
Terazi	20 Ad.	17.—	340.—	25.50	Pazarlık	16.30

I — Nümunestne uygun olmak şartile 30000 kilo 82 X 114 ambalaj kâğıdı, 2000 aded ince şeyler konabilen standard normal sık örgülü toz tütün çuvalı, Cibali bakım evine yapılan plâformlara lüzumu olan yukarıda eb'ad ve mikdarı yazılı civata ile demir pul ve taahhüdünü ifa etmiyen müteahhid hesabına satın alınacak 38 damgalı ve kefeli 10 kiloluk ve yanlıkları alüminyum ve ölçüler müfettişliğince damgalı 20 aded terazi ayrı ayrı hizalarında yazılı usullerle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir. III — Eksiltme 21/XI/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

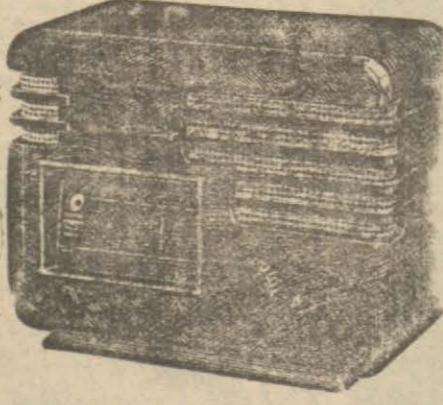
IV — Ambalaj kâğıdı nümunesi hergün sözü geçen şubede görülebilir. V — Açık eksiltmeye ve pazarlığa iştirak etmek isteyenlerin münakaşa için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı yazılı komisyona gelmeleri. Kapalı zarf eksiltmesine iştirak etmek isteyenlerin de mühürlü teklif mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları eksiltme günü en geç saat 14 de kadar adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. «8084»

RADYO Endüstrisinde BAŞI TUTAN İKİ ALMAN markası:

HORNYPHON

ve BRAUN

- 1—Seste sadakat
- 2—6 ses ayarı
- 3—Kalın ve ince seste aynı berraklık
- 4—Sarfıyatta tasarruf sistemi (%30)
- 5—Munzam oparlör tertibatı
- 6—Gramofon için tertibat
- 7—Çift sür'atlı ayar düğmesi
- 8—Paraziti kesen hususi toprak prizi
- 9—Yeni sistem termik sigorta
- 10—Işıklı ve isimli istasyon ayarı
- 11—Dört dilimli sihirli göz
- 12—13 metreden itibaren kısa dalga
- 13—Kısa dalgada yüksek randımanlı anti feeding tertibatı
- 14—Motörlü tiplerde 10 otomatik istasyon

GARANTİLİ BİR RADYO, ÇÜNKÜ:

- 1 — Yedek aksamı tamamen mevcuttur.
- 2 — Mükemmel tamir atölyesi müşterilerin emrine amadedir.

Büyük bir sürpriz

1 nisan 1939 a kadar satılan 1939 modeli HORNYPHON ve BRAUN radyoları sahiplerine büyük bir sürpriz olmak üzere gayet zengin bir eşya piyangosu tertib edilmiştir. 500 numaraya isabet vâki olacaktır.

Lira

1 inciye bir pırlantalı plâtin kol saati	165
2 nciye 14 ayar altın cep saati	100
3 üncüye Perpetüüm P. S. otomatik gramofon	55
4 üncüye Perpetüüm P. S. 3 otomatik gramofon	40
5 inciye Doksa marka altın 14 ayar kadın kol saati	50
- Bunlardan başka 495 numaraya muhtelif hediyeler

Umumî VEKİLİ:

Istanbul, Havuzlu Han

Rikardo Levi müessesesi

Istanbul Umumî Acentası:

Türk Elektrik Tesisat ve Ticaret İşleri Müessesesi
OSMAN ŞAKAR

Galata mağazası: Bankalar caddesi, No. 47 Voyvoda Han zemin kat
Beyazıt mağazası: Üniversite caddesi No. 28 Elektrik İdaresi karşısında
Kadıköy mağazası: Muvakkithane caddesi No. 33/2

Ankara'da: S. ve N. Kardeş

Vilâyetlerde satış yerleri:

İzmirde : Pannetti ve Pariente
Eskişehirde : İbrahim Ener
Bursada : İsak Şoef
Trabzonda : Hakki Atmaca
Samsunda : Alâeddin Saatçi
Kırklarelinde : Fehmi Akay
Lüleburgazda : Ali Şefik Şimşek
Edremitte : Fereli M. Öner
Erzurumda : Neş'et Solak
Konyada : Mumca Kardeşler
Ereğlide : Atamer Kardeşler
Zonguldakta : M. A. Gürol

PERPETÜM GRAMOFONLARI

Kendiliğinden 8 Plâk Değiştiren Elektrikli Gramofon Mobilyası

Muhtelif otomatik pickup modelleri

12 AY VERESİYE

Türk Elektrik
Tesisat ve Ticaret
İşleri Müessesesi

OSMAN ŞAKAR

Galata mağazası: Bankalar caddesi, No. 47 Voyvoda Han, zemin kat
Beyazıt mağazası: Üniversite caddesi No. 28 Elektrik İdaresi karşısında
Kadıköy mağazası: Muvakkithane caddesi No. 33/2.

VERESİYE

Meşhur «Leuci» ampulları 5 mumdun 40 muma kadar 19 KURUŞ

Kömür sobaları AVİZELER

Her türlü elektrik ve havagazi tesisatı aletleri ve motörleri

Bir Hakkı Şöhret var ki bugüne kadar
Adı tadını

tadı adını tekzip etmedi

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Bahçekapı - Beyoğlu - Karaköy - Kadıköy

Öksürenlere ve göğüs nezlelerine KATRAN HAKKI EKREM

Kasayı Yapan Kumbaradır!

Serveti yapan vaktinde ve yerinden alınmış bir piyango biletidir.

İş Bankası karşısında 15 numaralı

Malûl Cemal Gişesinden

bir bilet almakla günün birinde İş Bankasında siz de bir kasa kiralayabilirsiniz.

Doktor

İbrahim Zati Öget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

GRİPİN

varken bu ıztıraba katlanılır mı?

GRİPİN

Baş, uş ağrıları, nezle, kırğınık ve üşütmekte mütevellid bütün ıztırların başlamasile beraber aklınıza gelen ilk isim olmaıdır. Midneyi bozmadan, kalb ve böbreklere dokunmadan

En Seri Tesir, En Kat'i Netice

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat ve Gripin yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

Matbaa Yeri Aranıyor

Matbaa makineleri konmağa müsaıd geniş bir yer aranıyor. Zemin çimento olması şarttır. Sirkeci ile Türbe arasında olması lâzımdır. Taliblerin Basiret Han 28 numaray müracaatları.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

- 1 — Kurumumuz çamaşırhanesi için 1800 kilo beyaz ve mutfak için 400 kilo yeşil sabun açık eksiltme usulile alınacaktır.
- 2 — Muhammen bedel 816 ve muvakkat teminat 61,20 liradır.
- 3 — İhalesi 22/11/938 Salı günü saat 10 'da Ankarada Rektörlük binasında müteşkil komisyon tarafından yapılacaktır.
- 4 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenler Enstitü daire Müdürlüğüne müracaatları. «4700» «8191»

Kış geliyor...

Ufak bir üşütme başınıza büyük bir hastalık çıkarabilir.
Onun için derhal bir

SEFALİN

ALINIZ

Nezle - Grip - Baş - Diş ve Romatizma
İcabında günde 3 kaşe alınabilir

Takiltlerinden sakınınız ve ısrarla SEFALİN isteyiniz.
1 lik ve 12 lik ambalajı vardır.

GAİP ARANIYOR

On altı (16) senedenberi gaip olan Manisalı Donabed oğlu Zake; san'atî keresteci, Annesi terzi Gullitza kendisini arıyor. Görenlerden veya ılgıtar lardan insaniyet namına bildirmeleri rica edilir.

Adres: Mr. Onnik Tateosyan, 1 bis Rue Rouget de l'Ysie
Choisy - le - Roi - Seine, FRANCE

Türk Hava Kurumu
26 CI - TERTİP

BÜYÜK PİYANGOSU

Birinci Keşide: 11/İkinciteşrin/938 dedir.

Büyük ikramiye: 40.000 Liradır..

Eundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiye-lerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...